

Do třetího ročníku

Příloha „O knihách“ vycházela dosud při kněžském časopise „Dobrý Pastýř“. Jelikož i mnozí laici si přejí rychlou a spolehlivou orientaci po knižním trhu, začínáme tuto přílohu rozesílati samostatně.

Snažíme se podávat posudky věcné a odborné. Ale především chceme knihy posouditi se stanoviska katolické víry a mravouky. Neboť mnohá kniha, která při odborném, uměleckém neb literárním posudku obstojí, se stanoviska výchovného (v nejširším slova smyslu) může natropiti nesmírných škod na duších, a přesto nevidíme nikde instituci, která by měla odvahu zabrániti tomuto nebezpečí.

Doufáme, že tím posloužíme nejen katolíkům, nýbrž i těm, kteří mají zájem na mravním zdraví našeho národa.

Posuzujeme všechny knihy, kromě čistě odborných, také nebudeme posuzovati: hudebniny a spolková divadla a publikace, které mají jen místní neb časově omezený význam. U odborných knih činíme výjimku tím, že posoudíme takovou knihu, dotýká-li se otázek víry neb mravnosti.

Co se týká třídění, přidržíme se desetinné soustavy, ačkoliv jsme si vědomi jejích nedostatků zvláště na poli theologie.

Všechny čtenáře prosíme: Poznáte-li, že některý posudek je nesprávný neb neúplný, pošlete nám hned odůvodněnou opravu. Jen tak dojdeme k větší a větší dokonalosti.

Předplatné na přílohu „O knihách“ bude 50 Kčs na celý rok.

Posudky prvních dvou ročníků budou shrnuty v knize: **Průvodce katolického čtenáře**. Cena asi 35 Kčs. Adresa pro objednávky: **Exerciční dům, Frýdek**.

HORÁKOVÁ, OLGA: Katka. Deník děvčátka. 1944—1945. Obálka Vl. Martínka. Nakl. Jul. Albert, Praha 1946. 8°. Str. 151. Brož. 48 Kčs, váz. 75 Kčs.

V pěkně psaných zápisech dětských z posledního roku druhé světové války načrtnuta účast našeho venkova v odboji. Autorkou deníku je 11letá studentka Katka, jejíž otec učitel byl pro účast v podzemním hnutí zatčen a odsouzen do káznice. Dcerka mu byla nejprve bezděčnou, neuvědomělou pomocnicí; po jeho zatčení stane se z vlastního rozhodnutí místo něho spojku partyzánů. V jejích zápisech se jeví hluboký cit lásky k domovu, úzkosti, ale i tiché hrdinství prostých duší, účast s trpícími; dosažená vyznamenání nejsou ničím ve srovnání s radostí nad návratem milovaného otce.

Sloh je napínavý, působivý, ač poněkud exaltovaný, neodpovídající duševní úrovni 11leté dívky. Jinou závadou je laicismus, z náboženských pojmů zbyly pouhé obrazy a příměry, na př. o andělech... „Teď si už anděl nepředstavuji v říze... Vim, že anděl může mít zmačkané šaty a zarostlé tváře.“ Civilní jsou i svátky atd. Vej.

N

8—93

KALINOVÁ, MILADA: Pod závojem pohádky. Obrázky kreslil a obálku navrhl Jaromír Hofman, vydalo I. P. 1947 nakladatelství Vyšehrad v Praze. II. vydání. 1947. 19×24, stran 264, cena brož. 141 Kčs, váz. 170 Kčs. Vyšlo v Dětských knihách Vyšehradu, které řídí Emanuel Frynta.

Knihla obsahuje 41 příběhů, autorkou složených na známé pohádkové motivy. Dílo nenáročně dětské čtenáře uspokojí, ale nutno přiznat, že autorka zdaleka nemá onoho básnického nadání, kterému jsme se obdivovali v knize H. Jāgrové. Doporučovali bychom proto redakci přísnější výběr, aby si své dobré jméno nepokazila. Ilustrace též neuspokojují P. F. R.

V

92

KALISTA, ZDENĚK: Bohuslav Balbín. — Druhé rozšířené vydání. Vydalo Nakladatelství Brněnské tiskárny v Brně 1947. Balbínův portrét,

detail olejomalby od neznámého malíře z roku 1683 z pražského Národního musea, reprodukoval Štencův grafický závod v Praze. 12×19, str. 48, cena brož. 18 Kčs.

Je to vlastně přednáška, přednesena autorem k Balbínovu jubileu r. 1938 a uveřejněna roku 1939. Ovšem tenkrát přednáška byla dotčena cenzurou a nemohla vyjít v původním znění. Toto vydání je tedy dokumentem velmi závažným, jelikož lidská zběsilost se nyní obrací proti význačným vědeckým pracovníkům a celým skupinám. Bylo proto tohoto dokumentu nanejvýš třeba, když vzpomeneme kampaně, vedené proti katolickým básníkům a vědátorům. Je ovšem jasné, že v jedné přednášce nemohl Kalista vystihnout v úplné celistvosti nesmírný význam Balbínův. Je to spíše rozbor Balbínovy osobnosti spíš po stránce lidské a ten ještě dopadá temněji, než bylo třeba a než tomu bylo ve skutečnosti. Přesto některé postřehy Kalistovy zasluhuji rozhodně pozornosti a dalšího studia.

P. F. R.

X

8—31

KAVERIN, VIKTOR: Dva kapitáni. Román přeložila Raisa Novotná. Obálku navrhl Josef Novák. Vydalo nakladatelství Práce v Praze r. 1947. 13,5×21, stran 652, cena brož. 130 Kčs, váz. 160 Kčs. V knihovnici Příliv, kterou řídí Václav Běhounek.

Dobrodružný román, jehož ústředním hrdinou je chlapec Alexandr Grigorjev, který se narodil němý a přece se naučil mluvit a jehož přáním bylo stát se letcem. A tento sen se mu také splnil. Nepopíráme, že by se román nemohl líbit, ale je to dílo přece jen příliš rozvláčně a místy hodně nezajímavé a pak protináboženské zaměření je v díle příliš průzračné. Nelze doporučit. P. F. R.

D

914. 371

KODLOVÁ, BLAŽENA: Radostný kraj. Obálka od akad. malíře Fr. Tručky. Vydala nár. správa nakladatelství Hejda & Zbroj v Ml. Boleslavi. — I. vydání — k vánocům 1947. 16×21, stran 128, cena brož. 51 Kčs, váz. 75 Kčs.

Dějštěm knihy je „Český ráj“. Nejdrive nás vede autorka do kraje ještě

Naše značky:

Pro rychlou orientaci dáváme knihám značky:

<p>— kniha, proti níž není námitek. S knihu doporučujeme. SS knihu vřele doporučujeme. N jen pro pobavení <i>nenáročných</i> čtenářů. V pro <i>vzdělané</i> čtenáře.</p>	<p>D pro <i>dospělé</i> (to znamená, že může pohoršiti mládež neb lidi mravně nezralé na př. příliš naturalistickým líčením zla a pod.)</p>	<p>M v knize jsou malé nesprávnosti ve věcech víry a mravnosti. MM mnoho takových nesprávností. X odmítáme. XX na církevním indexu zakázaných knih. O jen pro <i>odborníky</i>.</p>
--	---	---

Desetinné třídění

<p>0 <i>Díla všeobecná</i> 01 Bibliografie, Katalogy. Seznam knih 02 Knihovnictví 028 Četba 03 Všeobecné encyklopedie. Konversační a vědecké slovníky 05 Periodické publikace 07 Noviny, Novinářství. Tisk</p> <p>1 <i>Filosofie</i> 11 Metafysika. Základní problémy 113/125 Přírodní filosofie 13 Filosofie ducha. Metafysika duševního života 159.9 Psychologie 16 Logika. Noetika. Metodologie. Vědosloví 17 Ethika. Praktická filosofie 19 Dějiny filosofie</p> <p>2 <i>Náboženství. Theologie</i> 21 Bohověda přirozená 22 Bible. Evangelia. Epistoly 23 Dogmatika. Věrouka 239 Apologetika 24 Praktická theologie 241 Morálka 242 Katechismy 243 Modl. knihy 245 Zpěvníky 248.1 Askese 248.2 Mystika</p>	<p>25 Theologie pastorální 251 Homiletika 252 Kázání 259 Matriky, kartotéky 26 Křesťanské církve 264 Liturgie 265 Svátosti 266 Misie 268 Katechetika 269 Misie lidové 27 Všeobecné církevní dějiny 28 Křesťanské církve a sekty jednotlivě 29 Náboženství nekřesťanská</p> <p>3 <i>Vědy sociální, právní a správní</i> 30 Sociologie. Sociální otázky. Sociografie 31 Statistika 32 Politika, státověda 33 Národní hospodářství 34 Právo. Právní věda. Zákonodárství 35 Veřejná správa 36 Sociální péče. Pojišťování. Sociální sdružení 369.43 Junák 37 Výchova. Vyučování 38 Obchod a doprava po stránce hospodářské 39 Národopis. Mravy, zvyky a obyčeje</p> <p>4 <i>Jazykozpyt. Filologie</i> 40 Díla všeobecná 41 Všeobecný jazykozpyt</p>	<p>42 Západní jazyky všeobecně. Angličtina 43 Germánské jazyky. Němčina 44 Francouzština 45 Italština 46 Španělština 47 Klasické jazyky. Latina. Řečtina 48 Slovanské jazyky 49 Orientální jazyky</p> <p>5 <i>Matematika, fyzika a vědy přírodní</i> 50 Všeobecné otázky 51 Matematika 52 Astronomie. Geodesie 53 Fyzika 54 Chemie 55 Geologie a vědy příbuzné 56 Paleontologie 57 Biologie 58 Botanika 59 Zoologie</p> <p>6 <i>Vědy užité</i> 60 Všeobecné otázky 61 Medicina 62 Inženýrské vědy. Technika. Elektrotechnika 63 Zemědělství. Lesnictví. Lovectví. Rybolov 635 Zahradnictví 64 Domácí hospodářství 65 Organizace obchodu a dopravy 66 Chemická technika. Chemický průmysl</p>
---	--	--

67	Různé průmysly a řemesla. Mechanická technologie	74	Kreslení. Umělecká řemesla	88	Slovanská a baltická literatura
68	Různé průmysly a řemesla (pokračování)	75	Malířství	89	Ostatní literatura
69	Stavební průmysl. Stavební hmoty. Stavba domů a bytů	76	Grafické umění	9	<i>Zeměpis. Dějepis. Biografie</i>
7	<i>Umění. Umělecký průmysl a řemesla</i>	77	Fotografie	91	Zeměpis. Cestopisy
71	Regionální plánování. Stavební úprava měst. Zahradní architektura	78	Hudba	92	Biografie. Životopisy. Paměti. Deníky. Autobiografie
72	Architektura	79	Zábavy. Divadlo. Hry. Sport	93	Dějiny starověku
73	Sochařství	8	<i>Krásná literatura</i>	940	Dějiny Evropy
		8-1/-9	Druhy literatury	950	Dějiny Asie
		820	Anglická literatura	960	Dějiny Afriky
		830	Německá literatura	970	Dějiny Severní Ameriky
		840	Francouzská literatura	980	Dějiny Jižní Ameriky
		850	Italská literatura	990	Dějiny Oceánie a polárních krajín
		86	Španělská literatura		
		87	Latinská a řecká literatura		

Abecední seznam podle desetinného třídění

Abstinence, morálka 178.2	Básně epické 8-13	Čechy, pom. znak místa (437.1)
Afrika (6)	Básně lyrické 8-14	Československo, pom. znak (437)
Alkoholismus, morálka 178.1	Básně satirické 8-17	Čeština, filologie 485
Almanachy 059	Belgie (493)	Četba 028
Amerika Jižní (8)	Bible 22	Čítárny veřejné 027.9
Amerika Severní (7)	Bibliografie 01	Člověk v dogmatice 233
Amerika Střední (728)	Biograf 77	
Andělé, dogmatika 235	Biografie 92	Daně, nár. hosp. 336.12
Anekdoty 8-36	Biologie 57	Dějiny Afriky 960
Anthropologie 572	Biřmování, svátost 265.2	Dějiny Asie 950
Anthropologie, dogmatika 233	Bludy 273	Dějiny Austrálie 994
Apokalypse 22	Bohoslužba církevní 264	Dějiny církevní 27
Apologetika speciální 239	Bohověda přirozená 21	Dějiny Čech 943.71
Apologetika všeobecná 230.1	Bolševismus 33	Dějiny čsl. 943.7
Archeologie 930.26	Botanika 58	Dějiny Evropy 940
Architektura 72	Brahmanismus 294	Dějiny filosofie 19
Architektura církevní 726	Buddhismus 294.3	Dějiny jazyka, filologie 415.3
Aritmetika 511	Bůh, dogmatika 231	Dějiny Jižní Ameriky 980
Asie (5)	Celibát, náb. 254	Dějiny kulturní 930.85
Askese, náboženství 248.1	Cestopisy 91	Dějiny literatury 8 (091)
Astrologie 133.52	Cikáni, národopis 397	Dějiny Moravy 943.72
Astronomie 52	Církev anglikánská 283	Dějiny Severní Ameriky 970
Atheismus 21	Církev, poměr ke státu 261.7	Dějiny Slezska 943.73
Atomistika 539	Církev, poměr státu k církvi 322	Dějiny Slovenska 943.76
Austrálie (94)	Církev presbyteriánská 285	Dějiny sociologie 301.19 (091)
Autobiografie 920.91	Církev římsko-katolická 282	Dějiny soustavné 930.8
Automobilismus, sport 796.7	Církevní dějiny 27	Dějiny starověku 931/939
Autorské právo 34	Církevní právo 348	Dějiny světové 930.9
Babylonie (35)	Církevní umění 24	Dějiny všeobecné 930
Baptisté 286	Církev a sekty křesť. 28	Desatero, theologie praktická 241.6
Básně, druh lit. 8-1	Ctnosti 24	

Dětské knihy 8-93
Divadelní hry 8-2
Divadelní literatura 8-2
Divadlo 792
Dobročinnost 36
Dogmatika, náb. 23
Domáci hospodářství 64
Dopisy 8-6
Doprava 65
Drama, druh lit. 8-23
Dramatická dílna, druh lit. 8-2
Družstevnictví 334
Dřevoryty 761
Duchovní správa 253
Duše 12
Duševní choroby, soudní lékařství 340.63

Elektromagnetismus 538
Elektřina, fys. 537
Encyklopedie všeobecné 03
Epištoly (bible) 227
Eschatologie, dogmatika 236
Esperanto 408.92
Essaye, lit. druh 8-4
Estetika literární 8.01
Estetika umění 7.01
Ethika 17
Etnografie 57
Etymologie, filologie 415.4
Eugenika 61
Evangelia, náb. 226
Evropa (4)

Feuilleton 8-3
Filatelie 38
Filmování 778.53
Filologie 40
Filosofie 1
Filosofie umění 7.01
Finance státní a veř. 336
Folklor 398
Fonetika, filologie 414
Fotografie 77
Fysika 53
Fysiologie 612

Genealogie 929
Geografie 91
Geologie 55
Geometrie 513
Grafologie 00
Gramatika 4...-5

Heraldika 929.6
Historky 8-36
Homiletika 251

Hospodářství domácí 64
Hospodářství národní 33
Hry, zábavy, sport 79
Hřbitovy, zakládání 718
Hřfichy 24
Hudba 78
Hudba církevní 783
Humoresky 8-7
Husité 28
Hutnictví, metalurgie 669
Hygiena 613
Hypnotismus 13

Charakter 13
Chemická technika a průmysl 66
Chemie 54
Chemie analytická 543/545
Chemie anorganická 546
Chemie organická 547
Chemie pokusná 542
Chemie theoretická 541
Choreografie 792
Chov zvířat 636
Chrámý, architektura 726.1
Chronologie 90

Ikonografie 7.04
Ilustrace 76
Inkvisice 27
Islam 297

Jazykozpyt všeobecný 41
Jesuité, náb. řád 271.5
Jsoucno 11
Junák 369.43

Kacíři 27
Kalendáře 059
Kancionály, theologie praktická 245
Katalogy 01
Katechismy 242
Katolická církev, org. 348.3
Kausalita 12
Kázání, náb. 252
Kinematografie 77
Klášterní řády 27
Klimatologie 55
Knihovnictví 02
Knihovny 021
Kolonisace 325
Komunismus 33
Konec světa 236.9
Korespondence 8-6
Korespondence obchodní 65
Kosmologie 11

Kostely, architektura 726.5
Kreslení 74
Kristologie 232
Kristus 23
Kritika literární, druh lit. 8.09
Kroniky, lit. druh 8-94
Krystalografie 54
Křest, svátost 265.1
Kultura 008

Latina, filologie 471
Lesnictví 63
Lidová literatura 8-91
Lidové umění 7.067
Lidové zvyky a obyčeje 398.3
Literární kritika 8.09
Literatura (krásná) 8
Literární dějiny 80
Literatura česká 885
Literatura dětská 8-93
Liturgie 264
Logika, podstata a úkol 160.1
Lovectví 639

Malířství 74/76
Manželství (etika) 17
Manželství (právo) 34
Manželství (svátost) 265.6
Manželství (volné, hygiena) 61
Mapy 912
Marxismus, nár. hosp. 335.5
Matematika 51
Matriky, náb. 259
Medicina 61
Mechanika 531/534
Memoáry 92
Metafysika 11
Meteorologie 551.5
Metodisté 28
Mikroskopie 57
Mikroskopie (chemická) 54
Mineralogie 548
Mír 17
Misie lidové 269
Misie vnější, náb. 266
Místopis 91
Mluvnice (filologie) 41
Mluvnice (řeči) 4-5
Modlitba 24
Modlitební knihy 243
Mohamedanismus 29
Morálka laická 17
Morálka náb. 241
Morálka pohlavní 176

Morava 437.2
Mravouka 17
Mravy, zvyky, obyčeje 39
Mystika 248.2

Náboženská výchova 37
Náboženství, theologie 2
Náboženství nekřesťanská 29
Národní hospodářství 33
Národní písně 39
Národopis 39
Nářečí 4-7
Nebe 236.6
Německo (43)
Novely 8-32
Novinářství 07
Nový Zákon 225

Obchod (volný) 33
Obchod (organizace, správa) 65
Obchod (zahraniční) 38
Obchodní právo 34
Obrázkové knihy pro mládež 087.1
Očistec 236.5
Okultismus 13
Ontologie 11
Optika 535
Otroctví 326
Ovocnářství 634

Paleontologie 56
Paměti 92
Pastorální theologie 25
Patrologie, náb. 276
Péče o děti 362.7
Peklo 236.4
Peněžnictví 332
Písmo, grafologie 00
Písmo, jeho druhy 003.2
Písmo svaté 22
Písně 78
Písně lidové 398.8
Písně náboženské 245
Plánování regionální 71
Pohlavní život a výchova 613.88
Politika 32
Populace, statistika 312
Posmrtný život 237
Postily 25
Povídky 8-34
Právo 34
Propagace 659
Proroci 224
Protestantské církve 284
Průmysl 65/68
Průmysl umělecký 7

Průmysl stavební 69
Příslovní 8-8
První pomoc 614.88
Psaní na stroji 652.3
Psychologie 159.9
Publikace periodické 05

Radiotelefonie 621.396.5
Rakousko (436)
Reklama 659
Relativita 53
Retorika 80
Ročenky 058
Rodiny 32
Rodinné právo 34
Rodopis 929
Román, druh lit. 8-31
Rozhlas 62
Rozhlas (organizace) 654.19
Rusko (47)
Rybníkářství, rybolov 63

Řády a kláštery 271
Řeči, přednášky 8-5
Řeči, učebnice 4-8

Satiry 8-7
Sebevražda 17
Sebevýchova 374
Sentence 8-8
Skauting 369.43
Slezsko (437.3)
Sloh (literární) 80
Slohy (umělecké) 70
Slovníky 4-3
Slovníky vědecké 03
Smrt 236.1
Smrt (biolog.) 577.7
Snáře 13
Socialismus 335
Sociální péče 36
Sociální politika 304
Sociologie 301
Sochařství 730
Spiritismus 13
Spisy kritické, druh lit. 8-95
Spolky 36
Spolky náboženské 267
Sport 79
Správa veř. 35
Starý Zákon, náb. 221
Stát 321
Statistika 311
Státověda 32
Stavební architektura 72
Stavební průmysl 69
Stylistika 80
Svatí 235

Svátosti 265
Školství 37
Školy církevní 257

Tance 793
Technika 62
Technologie 6
Televisie 62
Televisie (provoz) 65
Teplo, fys. 536
Těsnopis 653
Theologie 2
Tisk 07
Trestní právo 34
Turistika 79

Účetnictví 657
Umění (církevní) 24
Umění (lidové) 39
Umění (krásné) 7
USA (73)
Užitá vědy 6

Včelářství 63
Vesmír (filosofie) 12
Vesmír (hvězdářství) 52
Věrouka, náb. 23
Vlastivěda 908
Vojenství 355/359
Volby 32
Volební právo 34
Vychovatelství 37
Vynálezy a objevy 608

Zábavy (národopis) 39
Zábavy, hry, sport 79
Zahradnictví okrasné 635.9
Zahradnictví užitkové 635.1/-8
Zákonodárství 34
Zbožiznalství 620.2
Zdravotnictví 61
Zdravověda 613
Zednáři 36
Země 52
Zemědělství 63
Zeměpis 91
Zlí duchové 235
Zoologie 59
Zpěv 78
Zpěvníky (kancionály) 245
Zvyky 39

Žena 39
Ženská otázka 396
Židé, náboženství 29
Životopisy 92
Žurnalistika 07

nedotčeného moderní civilizací a pak se snaží řešit problém o kladném přínosu civilizace pro místní obyvatelstvo. Látkově a povahami a životem lidí není toto dílo ničím zvlášť novým, uchvátí nás spíše líčením krás tak milého koutu naší vlasti. Poněvadž dílo, proniknuté lidovou prostotou, zbožností a opravdovostí, je psané s tak stylistickou pečlivostí, působí nemile několik hrubých mluvnických chyb, které se jakýmsi nedopatřením snad do textu dostaly. P. F. R.

M

8—93

LABLEROVI, MARTA A VALTER: Vyhráno. Il. Karel Netík. Ústř. uč. naklad. Komenium, Praha, 1947. 15×21, str. 176, brož. 48 Kčs. Kniž. Jitro, sv. 63. Publikace č. 1811—229.

Kamarádský život skupinky studentské v K. Hoře s dcerkou bytné a jejich družek přeruší německá okupace. Mají příležitost poznávat nacismus nejprve u něm. mládeže. Při persekuci studentstva se jeden z nich obětuje za bratra akademika. Něm. zloba zasáhne i rodiny zatčených vysokoškoláků. Dospělí studenti pracují v odbojových organizacích různými způsoby: jako partyzáni, členové zahraničních armád i sabotéři, vyznačující se důmyslností. Vlasta, dcera bytné, zažije v Brně hrůzy bombardování, vzrušující konec války, doma pak šťastné shledání se všemi známými.

Líbivý děj obratně vypravován a zkrášlen vlasteneckou tendencí. Dobrá psychol. kresba, ale social. tendence místy nevhodně podaná, na př. o šlechtě... „Inu šlechta! Po dávná pokolení chránila svůj rod úzkostlivě před každým vánkem nové doby — a prohnívala i toto jsou výsledky“ (totiž slabomyslná princezna — kretén) (str. 58). Takhle tendenčně nelze zjednodušovat problémy! Laické pojetí života. Vej

DMM

613

LOOMIS, FREDERIC: Ženský lékař vzpomíná. Z anglického originálu, který vyšel roku 1939, přeložil Jan Wenda. Text přešel a vysvětlivky napsal primář MUDr. J. Dostál. Typografická úprava Ant. Dvořáka, obálku a vazbu navrhl Karel Teissig. Vydal Jiří Chvojka v Havlíčkově Brodě r. 1947. 14×21, stran

280, cena brož. 81 Kčs, váz. 111 Kčs. Edice Západ svazek 2.

Kniha psaná velmi poutavě a obsahující velmi cenné zkušenosti. Mnohému se může z knihy naučit i duchovní vůdce žen a dívek, aby lépe pochopil duši ženy a dívky — ano může se naučit z počínání tohoto lékaře opatrnému jednání s ženami — v tom je autor následováníhodný. Ovšem některá tvrzení překvapují a zdají se nám přehnanými (str. 66 na př.). Autor se snaží řešit otázku, kam až sahá lidské právo nad životem a smrtí a zda má být dovoleno lékaři rozhodovat, zda má být rodičí se život lidský zachován či nikoliv. — Předpisy Církve římskokatolické nazývá autor železně přísnými. Snaží se řešit otázku kasuisticky — bohužel nešťastně. Pokušení nazývá sladkým a lituje, že ho neposlechl — ovšem čas nakonec dává za pravdu přísnému učení Církve katolické, ačkoliv obsahuje mnoho poučného, nelze všeobecně doporučit. P. F. R.

S

8—93

Malý misionář. Kalendář pro děti. Vydali misionáři B. Slova, Chrudim. (Kap. klášter.) 1947—1948. 16,5×12, str. 64-IV, cena 5 Kčs.

Vkusně upravená knížka, která budí v mládeži zájem o misie. Dobře ilustrováno, příběhy zajímavé. Připojeny i vhodné žerty. Vgl.

X

301

MUMFORD, LEVIS: Technika a civilizace. Z originálu přeložil Dr. Vlad. Roháček. Obálku navrhl Josef Hochman. Graficky upravil František Mašek. Vydalo nakladatelství Práce v Praze roku 1947. 15×20, str. 500, cena brož. 170 Kčs, váz. 205 Kčs.

Je to sociologická studie o významu stroje a techniky v civilizaci, v lidském životě a v lidských dějinách vůbec. Nedá se upřít, že v knize je mnoho nových, dobrých postřehů a úsudků o dějinné a životní souvislosti a závislosti lidského počínání a reforem často zdánlivě podružných. Bohužel kniha není skutečně vědeckou studií, nýbrž spíše filosofií dějin techniky a civilizace, a jak se zdá, filosofií neodborníka. Nelze-li upíratí autorovi znalost techniky a jejich dějin, jistě neukazuje

dostatečné znalosti ostatních složek lidské civilizace a kultury, především ovšem těch nejdůležitějších: náboženství a mravnosti. Proto také je často skutečný dějinný a filosofický důkaz nahrazován fantasií. Náboženství, hlavně pak náboženství křesťanské víru v osobního Boha a Stvořitele, v život posmrtný považuje autor, patrně jen z neznalosti, za dějinné kulturní jevy v podstatě již překonané. Mravnost má za věc vývoje lidských skupin a záležitost praktické potřeby soužití. Materialistický utilitarismus se tu jeví jako nejvyšší hybná síla dějin. Rozřešení hospodářských problémů a kapitalistických i všech ostatních krisí světa (především válek), vidí v tak zvaném komunismu, v němž by všechny základní, t. j. k životu nejpotřebnější statky rozděloval stát. Tím by měl každý člověk i bez práce a bez majetku zajištěno životní minimum, jež by práci mohl do určité míry zvýšit. Mumfordův socialismus je v podstatě přece jen marxistický, i když cíl práce, hospodářství a politiky nespatřuje v kolektivním hmotném bohatství, nýbrž v umožnění největší individuální svobody „vyžítí se“ na kolektivní základně.

S hlediska křesťanského nutno knihu i přes jednotlivé dobré postřehy a posudky (na př. hodnocení cechovního a uměleckého křesťanského společenství, svobody mravní i tvůrčí opravdovosti ve středověku) jako celek odmítnouti. J. N. Sal.-R.

V 246. 3

MYSLIVEC, JOSEF: Ikona. Typogr. úprava A. Liskovce. Nakl. Vyšehrad, Praha 1947. 221×301, str. 56, 53 příloh, brož. 184 Kčs, váz. 210 Kčs.

Ikona, která se stala předním nositelem idealistického uměleckého názoru byzantského a kterou známe většinou jako ruskou ikonu, vděčí za svůj vznik naturalistickému egyptskému helenismu. Myslivec ve své knize pojednává většinou o ruské ikoně, ale uvádí všude souvislosti s jinými školami. Českým badatelům se dostává do rukou soubor, který je nejen cenným příspěvkem k poznání slovanské a zvláště ruské kultury, ale přichází na světlo i obrazový materiál dosud nevydaných ruských ikon, které Němci odvlékli z Velkého Novgorodu do Vra-

tislavi. Kniha, která slouží ke cti nakladatelství Vyšehrad, je vzorně vydána. Obsahuje šest tabulí barevných a je škoda, že ohled na cenu nedovolil, aby všechny obrazové přílohy mohly vyjít v krásných barvách ikon. Spis obsahuje vedle českého úvodu také stručné resumé ruské a anglické.

C. M.

— 8—93

NOVÁK, JOSEF: Do světa letadel. O letectví a letadlech od balonu až k raketě. Se 163 kresbami M. Nováka a 25 fotogr. přílohami. Praha, J. Hockr. Tisk J. Doležal, Červ. Kostelec 1946. 8°. Str. 285.-III.-XVI obr. příl. Váz. 154 Kčs.

Kniha bohatě a vkusně ilustrována. Dobrá příručka letectví pro mládež. Všechny jeho problémy vypravuje povídkovým pásmem, jehož průhlednost neubírá na zajímavosti. Pro hochy od 12 do 15 let. Vgl.

X 8—3

OVIDIUS: Umění milovati. Jak léčit lásku. Lásky. O líčidlech. — Z latiny přeložil Ivan Bureš. Grafická úprava Jaroslava Švába. Vydali nakladatelé Kvasnička a Hampl v Praze r. 1947. — Vydání čtvrté. 13×21, str. 288, cena brož. 80 Kčs.

Burešův překlad je po stránce formální nicméně zdařilým pokusem o přebásnění Ovidiova díla. Ovšem po stránce obsahové je to dílo tak laskavé, že již za Augustova věku bylo stíženo důtkou pohanského censora a vyloučeno z knihoven. Proto toto dílo může být dovoleno jen klasickým filologům a vědeckým zájemcům o kulturně etické poměry ve starém Římě. Jinak je to překlad tím nebezpečnější, čím více překladatel se snaží Ovidia omlouvat a tvrdit, jako by toto dílo nebylo tak špatné, jak se dosud tradovalo na školách. P. F. R.

Příloha časopisu „Dobrý pastýř“. Vydává Exerciční dům Frýdek. Telefon č. 38. Číslo účtu Pošt. spoř. 303.183. — Vychází jednou týdně. — Tiskárna Lüdemann v nár. spr., Č. Těšín. — Novinové výplatné povoleno ředitelstvím pošt v Opavě č. IA-2370-0:62028/47 ze dne 22. 12. 1947. Podací a dohlédací pošt. úřad Frýdek 2. — Předplatné na rok 50 Kčs.

— 8—93
BABY, J. K.: Stateční hoši. Ilustr. Ant. Vorel. Brněnská tiskárna. II. vyd. 1946. 14×22. Str. 176. Brož. 66 Kčs, váz. 90 Kčs.

Denní život ve skautském táboře, který dává příležitost k pestrým dobrodružstvím, jako je odhalení stíhaných zločinců a osvobození uneseného děčka, prozrazení a vypátrání pytláka, potyčky a nedorozumění s opilým násilnickým hajným, k hrdinství při záchraně majetku i života za požáru. Je to zajímavě podáno, ale místy poněkud násilně motivováno. Zajímavější a daleko hodnotnější jsou líčení denního života skautů i výchovy k přesnosti, zodpovědnosti a pravdomluvnosti, provádění různých zkoušek při nenadálých překážkách, jimiž vznikají nezřídka komické situace. Znamý vůdce skautů podává tím názorně zábavnou příručku pro vedoucí. O dobrém výchovném zaměření netřeba se šířit. Pouze obrázky nevyhovují, rovněž po jazykové stránce bylo by třeba pečlivější korektury. Pro chlapce od 10 let. Vej.

M 8—31
BULÁNEK, FR.: Vanda. Dív. román ze student. prostředí. Ilustr. Ot. Stibora. Nakl. K. Hloušek. Praha. I. vyd. 1947. 15×21. Brož. 53 Kčs, váz. 75 Kčs.

Studentka Vanda, nejstarší ze 3 dcer po malém úředníkovi, je typem obětavého, nesobeckého mládí, citlivého i statečného. Nemoc matčina a nedostatek hmotných prostředků ji donutí opustit slibné studium na gymnasiu a věnovat se praktické činnosti jako kreslička v závodě. Takto se stane živitelkou rodiny. Do jejího někdy těžkého zápasu šťastně zasahuje ušlechtilý profesor Záhoř, otcovský a taktní přítel studentstva. Vytrhuje ji z nezdravého samotářství a naváže pouto se studentským kolektivem. Když matka umírá, stojí Vanda již finančně zajištěna, schopná postarat se o sestry. Obratné vypravování, rušnost děje i hrdinství

dívčí zaujme čtenáře, přesto vycitujeme kazy i nedostatky jako chabost důvodů i plytkost útech přirozené morálky vůči tajemství života a smrti. Stoické pojetí ctnosti jeví se nepřirozené v tak mladém věku. Titulní obrázek — kůč nepřispívá k doporučení knihy. Veju.

N 8—93
DALE, NORMAN: Největší dobrodružství. Román pro chlapce. Z anglického originálu přeložila Hana Bartošová. Obálku a obrázky nakreslil Josef Bidlo. Vydalo nakladatelství Práce v Praze r. 1947. 17×25, stran 132, cena brož. 70 Kčs, váz. 95 Kčs.

Je to již třetí kniha tohoto autora, kterou vydalo nakladatelství Práce. A máme chuť poradit nakladatelství: v nejlepší přestaň — ba, zdá se nám, že mělo již přestat dříve. Nenáročný čtenář bude ještě i tento díl bavit — ale zkušenější čtenář podobných dobrodružných klukovských knih nenajde v knize nic, co by už předem nečekal. Vše dopadá tak, jak tuší čtenář. Umělecky je to tedy dílo bezvýznamné — a úprava knihy je též ubohá. P. F. R.

M 8—93
DOLÉNKOVÁ, KARLA: Předjaří. Dívčí román. Obálka a 30 pérovek v textu L. Rambouský. Vilímek, Praha. 13×21, 228 stran. Cena váz. 100 Kčs.

Je to výstižný obrázek výbojného, romantického mládí se sklony k preciznosti, jež se obráží v deníku 15leté studentky Míly, zprvu ledabylé v práci pro školu. Ale finanční tíseň rodiny, způsobená otcovou nezaměstnaností probudí v ní svědomí, jež ji nutí k usilovnému vzdělávání pro život. Snaží se též ulehčit rodičům v peněžní tísní občasným příjmem za recitace v rozhlasu. Hmotné starosti rodiny jsou posléze zažehnány, když churavá Mílina babička odevzdá vedení svého podniku

svěžím silám zefovým. Mila se pak klidně může věnovat školní práci i těšit z darů života a mládí.

Příběh obratně vypravovaný ovšem je naprosto nečasový. Nechybí v něm líbivé momenty módního ražení, jako společné skautské schůzky hochů i dívek, kamarádství, studentské přezdívky. Konfrontace duševního života staré generace s nynějším mládím vyzní ve prospěch pokroku. Vejev.

8—93

DRTÍLEK, MILOSLAV: Daleký cíl. Ilustroval a obálku navrhl Josef Novák, graficky upravil Frant. Mašek. Kniha vyznamenaná III. cenou v I. Květnové literární soutěži, v jejíž porotě zasedal J. Hostáň, Fr. Hrubín a Fr. Tenčík, vyšla společným nákladem Práce, Mladé fronty a Svobody v Praze. I. vydání r. 1947. Expeduje nakladatelství Práce v Praze II. 17×25, stran 60, cena brož. 50 Kčs, váz. 70 Kčs.

Svou prostotou a napínavostí získá si kniha mnoho čtenářů zvláště mezi desetiletými až dvanáctiletými hochy. Formálně připomíná slabší Horovy sbírky z nemoci a ještě víc poesii minulého století — neznamena tedy nějaké obohacení české literatury. Jelikož naše epická poesie je tak chudá, jsme vděční i za tak skromný výkon. Zato svým dobrodružným dějem — v knize se líčí Scottova výprava k Jižnímu pólu — získá si kniha jistě mnoho čtenářů. Celkově knihu doporučujeme — jen se nám zdá pohnutka hrdinství Scottova přexponována po stránce národnostní. P. F. R.

×

613

DUDEK, MICHAL, MUDr: Lékařovy rady. Abecední seznam nemocí, jejich příznaků, průběhů a léčení. Jaroslav Podroužek, Praha. II. vydání 1947, str. 580, cena brož. 198 Kčs.

U tohoto II. vyd. je udán zcela jiný autor a jiný název knihy, než jak tomu bylo u vydání prvního, ač toto druhé vydání se valně od něho neliší, až na malé výjimky. První vydání uvádělo autorem MUDr. Zd. Wágnera. V doslovu je označeno toliko, jak zněl titul vydání prvního. — Kdykoli se dostane laikům do rukou obdobná kniha, téměř již stereotypně se v úvodě dočítá, že nová kniha byla napsána, aby se uká-

zal rozdíl „mezi léčením v době babiček a dnešním“; nelze ovšem tomu rozumět doslova, neboť nikdy se nedočítáme, jak babičky léčily, nýbrž pravidelně toto lékařské čtení o léčení a nemocech pro laiky nám podává běžné směry v léčení, nejednou směr té které školy, z níž autor vyšel. Tak můžeme se dočíst i čtení protichůdných: co jeden autor doporučuje, druhý zavrhuje. Než nechceme tu podávat odborný posudek lékařský, ten ponecháváme lékařům, nás zajímá pouze mravní stanovisko autorovo k určitým otázkám. A tu lze říci, že se autor řídil morálkou čistě konvenční, nejasnou a nekompromisní věčně platnou. Tak nás ovšem nepřekvapí, když se na str. 383 dočítáme: „Jediným důvodem dovoleného potracení je ochrana matčina života.“ Zavrhuje sice v dalším ostatní důvody sociální, společenské a pod. — neboť zákon takový potrat uznává za zločin — nicméně nikdy není dovoleno léčit, třebaš šlo i o matku, přímou vraždou dítěte! Ještě podivnější je věta autorova ve stati o pohlavním dospívání: „Onanie sama o sobě je přirozeným stupněm pohlavního vývoje a nemá nikdy vážných následků“ (str. 375). Pravda, připouští autor, že „příliš časté ukájení... má vliv na tělesné funkce přímo...“, ale nemá probouzející se pohlavní pud v pubertě také smysl výchovný a charakterový? Je důstojno člověka, aby byl otrokem tohoto pudu, ne jeho pánem? — Je nepochopitelné, jak může svědomitý lékař doporučovat antikoncepční prostředky a současně býti strážcem života a zdraví celého národa. Tak svědomitým popsáním těchto prostředků na str. 353—354 a zaujetím tak blahovolného k nim stanoviska, sotva se pozvedne dnešní mravní nízkost širokých vrstev. — Konvenční blahovolnou morálkou jistě se řídil autor, když psal na str. 324, že nakažlivá choroba, dříve neznámé dědičné zatížení atd. je dostatečným důvodem pro rozvod a nový sňatek. To by bylo lze připustit, kdyby manželství mělo toliko poslání individuální, ne poslání pro vyšší blaho celého národa a lidské společnosti. Právě toto vyšší blaho volá po nerozlučnosti manželství. — Lze se právem domnívat, že autor si nepročel na př. jen spisy MUDr. Hynka o Tereze Neumannové, jinak by stigmatizaci tak šmahem neprohlašoval za sugesci (str. 448—449). Vybrali jsme

jen nejmakavější případy této laické morálky, ale stačí, abychom knihu prostě nedoporučili.

P. Panuška Fr., C. Ss. R.

—

8—93

DVOŘÁČEK, KAREL, MAŘÁNEK JIŘÍ, MALÁ, I. R. z IVÁNĚ JAN: Jarní kniha novel pro děti. Obálka, obrázky a graf. úprava K. Müllera. Pro mládež za redakce O. Audyho a Dr F. Holešovského vydala Dr K. Kolářová v Praze. I. vydání 1946. 18×24, stran 158. Cena brož. 90 Kčs, váz. 110 Kčs.

Soubor předkládá mladým čtenářům poutavé slohové celky obsahem a zajímavé pojetím. V prvních dvou ukazují životní stíny, zaviněné sociálními křivdami, ať je to příběh chudé pradleny, umořené námahou a bídou nebo osiřelých dětí horníkových, jejichž bolesti dovede zhořit pravá láska lidského bratrství. V dalších dvou se předvádějí činorodé zájmy mládí (klub V. S. Ž.) i hru dětské fantazie (Dobrodružství na mezi). Autoři projevují znalost světa mladých v jejich touhách i činech, vedou jejich mysl na cestu spravedlnosti a lásky k bližnímu, jež oblažuje život. O budovatelském úsilí hovoří novela J. z Iváně (O jiném světě). Místy však postrádá jasnosti a přesnosti výrazové. Pěkné ilustrace. Pro mládež od 11 let.

Vej.

DM

8—34

ERBENOVÁ, HELENA: Pohádky o lásce. Obálka a kresby Jaroslava Lukavského. Všlo v 600 výtiscích podepsaných autorem a výtvarníkem. Vytiskl a vydal B. Stěblo v Praze na jaře 1947. 15×21, stran 64, cena brož. 80 Kčs. Edice „Knihomilův dar“ 2. svazek.

V době, kdy se jazykové stránce věnuje tak malá pečlivost, kdy vlastně se píše knihy nehorším žargonem, je četba tohoto díla aspoň po jazykové stránce jistým osvěžením. Ve snaze o jemný styl zašla však autorka příliš daleko a nedovedla zvládnout uzdu své orientálně zbujnělé fantazie. S přemrštěnou fantazií a s nadbutečným hromaděním ozdobných epithet se poji místy sentimentálnost a citová žhavost až nezdravá. Spisovatelce nelze ovšem upřít určitý básnický talent — jen ji doporučujeme víc sebekázně. P. F. R.

M

8—93

FOGLAR, JAROSLAV: Boj o první místo. Román hochů. Obálka a obrázky Bohumír Čermák, Praha. Tisk Blahoslav 1947. IV. vyd. 8°. Str. 152-IV. Váz. 78 Kčs.

Autor líčí zápolení dobra a zla mezi terciány. Romantický život jejich rozebírá místy až příliš podrobně. Dává vítěziti dobru — a to bez náboženské základny. Rušivě působí vyprávění o hrubých pračkách (někdy ve službách dobra) a rozhovory nevybíravými slovy. Život v junáckém oddíle probíhá tak, že účast na bohoslužbách vyloučena. Vgl.

×

8—31

HALÍŘOVÁ-MAZÁČOVÁ, HEDA: Vichřice. Nakl. J. Kobes, Praha. I. vyd. 1947. Str. 275. Brož. 72 Kčs, váz. 100 Kčs. Vyšlo jako 2. svazek edice Míly Kobese.

Příběhy 4 kamarádkých dvojic mladých lidí, jež sblížilo sportovní hřiště. Poměry vzniklé po něm, okupaci rozptýlí přátelský kroužek. Mladíci se zapojí do odboje, dva z nich uprchnou šťastně do ciziny a bojují v zahraničí, jeden v něm, vojsku provádí úspěšnou špionáž pro Rusko poslední slouží národní věci v kuratoriu mládeže (1).

Pro dívky jest válka zkouškou národní věrnosti, v níž jedna neobstojí. Jinak se celý kroužek šťastně sejde po válce, když prožil pestrá dobrodružství. Nejlepší částí knihy jest historie 2. světové války podaná celkem objektivně. Jinak postrádá kniha umělecké i mravní hodnoty, spokojuje se povrchní libivostí, napínavostí sensačního děje osnovaného místy velmi naivně, bez vnitřní pravdivosti, psychologického propracování. Jazykově rovněž nevyhovuje otřelostí a všedností výrazovou.

Po stránce morální je na úrovni braku. Sexuální vyžití mládí pokládá za samozřejmost, prchavé intimní známosti neznamenaají nijaký závazek (247). Volná láska omluvena takto: „Jsou mladí, jsou hezčí a příležitost je tolik. Těla jsou rozhořená zrychleně tepající krví a není proč klást si tak nadlidské odříkání (246). Nutnost sebevraždy z bázně před prozrazením druhů rovněž hájena (167). Škoda pěkné úpravy na tuto „literaturu“. Vej.

PÁLENÍČEK, LUDVÍK: *Pampelišky*. Barevnými obrázky doprovodil akademický malíř A. M. Machourek. — Vydala národní správa nakladatelství Hejda a Zbroj v Mladé Boleslavi. Šestibarevné ofsetové obrázky vytiskla fa M. Schulz, grafický umělecký závod, a. s. v Praze. Typograficky upravil Josef Kryl. 21,5×30, stran 84, cena brož. 99 Kčs, váz. 129 Kčs.

Kdo to jsou Pampelišky? Klub děvčat v prázdninové kolonii. Cíl klubu? Učit děti sebepřemáhání a lásce k bližnímu. Ústřední postavou celého díla je děvče Ivanka. Výchovná tendence je až příliš průzračná a není v knize té napínavosti, jaká by se v díle pro mládež očekávala. Dílo umělecky podprůměrné. Výprava obrazová je pěkná.
P. F. R.

MM

8—93

PÁNEK, T. J.: *Metelice*. Ilustr. J. Gott. Nakl. O. Šeba, Praha—Vinohrady. 1. vyd. 1946. 8°. Str. 180. Brož. 66 Kčs, váz. 95 Kčs.

Dobrodružný děj předvádí úsilí o vynález matorových saní. Vynálezce je nucen se skrývat v osamělém horském hotelu před vyzvědači. Z obavy před nimi zkouší vynález pouze v zimních nocích. Tímto tajnostkářstvím a úsilím vyzvědačů vzniká řada napínavých situací, v nichž se osvědčí pohotovost a bystrost mladšího synka vynálezce, jenž máří za pomoci přátel různé úklady. Zdokonalený vynález přispěje k záchraně života staršího syna mistrova.

Knihy vyniká více dobrodružným obsahem a napínavostí dějovou než uměleckým zpracováním. Tendence politická (socialismus). Pro chlapce od 11 let.
Vej.

SS

242

PECKA, DOMINIK: *Umění žítí*. Katolická mravouka. Vyšehrad, Praha 1947. Str. 332. Cena 90 (115) Kčs.

Konečně máme moderní mravouku pro laiky. Opravdu moderní a opravdu pro laiky. Je moderní v nejlepším slova smyslu: odpovídá hlavním snahám nejlepších současných theologů i pe-

dagogů; je pozitivně zaměřena k hodnotám, ukazuje celek a jeho souvislosti, neztrácí se v izolovaných jednotlivostech a v negativních zábranách. Je zcela proniknuta základní ideou: smysl lidského života ve světle Božím. A je to opravdu četba pro laiky: není zatížena nepřístupnou scholastickou terminologií, je četbou velmi poutavou a hlavně radostně povzbuzující. Místo izolovaných citátů uvádí nebo uzavírá jednotlivé úseky charakteristickou kapitolou z Písma nebo z vynikajících spisovatelů. Tak je zároveň čítankou v nejlepším humanistickém smyslu. Vyrostla jistě ze středoškolských přednášek, ale může zaujmouti každého vzdělanějšího laika. Knězi ovšem nemůže nahradit studium scholastické mravouky, ale může mu je velmi plodně doplnit jako vzor, jak se má dnes morální látka podávat ve škole i na kazatelně. Nejsm rozhodně přívržencem jednostranné negativní kasuistiky, ale mám dojem, že i laikům bychom někdy měli podati podrobnější normy, než činí Pecka, zvláště jsou-li tak pozitivně motivovány jako právě u něho.

A. Heidler

X

8—31

PERNICA, BOHUSLAV: *Slepá koleje*. Román. Nakl. B. Stýblo v Praze 1947. v. 8°. Str. 185—I. C. 78 Kčs, váz. 98 Kčs.

Celkem prostý příběh venkovského zárlivce, nádražního dělníka, jenž až do omrzení rozdmýchává v sobě podezření proti své manželce a nemocnému bratru, po jeho nahodilé smrti pak bezdůvodně sám sebe obviňuje, ale propuštěn z vazby jde hned za svou dřívější milenkou. Autoru se nepodařilo přiblížit čtenáři tuto nesympatickou postavu, přestože tak široce pitvá všechny jeho city, se zvláštní zálibou vypisuje jeho smyslné představy o stycích s manželkou i milenkou a na více než 50 stranách rozvádí zvanění povídacích křestních kmotrů. Je tu také dost historek a výkladů o farářích, z nichž jeden zasahuje poněkud i do děje, ovšem málo pravděpodobně: hrdinova bratra, jenž byl zabit při kácení stromu, káže pochovat mezi sebevrahy, a neposlechne ani konsistoře, což autor odůvodňuje tím, že se mu zabitý spíše občas zpovídal!
E. M.

PEŠEK, Dr KAREL: Káďa na footballovém hřišti. Frontispice, 51 reprodukcí a fotografií a 33 kreseb H. Valeše. Obálku navrhl A. Morávek. Vydal J. R. Vilímek v Praze 1947. 17,5×24,5, str. 182. Cena brož. 115 Kčs.

Dle titulu by čtenář-sportovec očekával řadu vzpomínek z bohaté domácí i zahraniční sportovní činnosti našeho kdysi nejlepšího footballisty. Avšak té se Dr Pešek dotýká jen letmo. Většina stran je věnována spíše povšechnému a theoretickému pohledu na kopanou: po krátkém nástínu dějin a vývoje kopané následují hlavní body pravidel, organizace kopané u nás, význam tisku ve sportu a pod. Velkou pozornost soustřeďuje autor i na úrazovost při kopané, uvádí statistiky těžkých případů, všímá si hygieny hráčů a vůbec vlivu sportu na zdraví. (Tyto kapitoly jsou z pera MUDr Hornoza.) —

Celé dílo dobře charakterisuje tento úsek (115): „Dobrý sportovec má být gentlemanem, za všech okolností má hrát šetrně a s ohledem na soupeře i na sebe. Nesvědčí o mravní hodnotě hráče, jestliže se žene za vítězstvím bezohledně, byť i zmrzačil kamaráda; i v soupeři musí vždy vidět svého bližního a cenit jeho život jako svůj vlastní.“ — Také význam sportu, zejména po stránce výchovné, je dobře zdůrazněn. (Str. 10.)

Kniha je pěkně vypravena fotografie jasně, jen tu a tam nějaká věcná chyba (mistrovství světa v kopané bylo 1938, ne 1936, Sparta vyhrála SP 2×, ne 3×, italsky je kopaná ginoco di calcio, ne ciusco...) — a je doporučena ministerstvem školství. ot.

X

8—93

PETRBOK, JAROSLAV: Tajemná Amra. Praha, Orbis 1947. 12×18. Str. 32. 4,50 Kčs. Ve sb. Bojovníci sv. 27.

Nepodařený výtazek ze spisu Musilova: Tajemná Amra. Dává slavnému cestovateli v jakémisi snu přehlédnutí jeho život a to ve smyslu ostře protikatolickém. Ukázka perliček: „Tak Abu Muso! Jsi přece katolický kněz! A co ti to bylo platno? Byl jsi farářem!“ (Str. 9.) „Tak je tomu všude, kde se věří v nějakého boha.“ (Str. 15. — Srovnání s Hitlerem.) Vgl.

S

8—93

PILÁŘ, JAN: Popelka. — Obálka a ilustrace Divici Landrové. — Vydal Vyšehrad. — Vydání první 1947. 18×23. Str. 60, cena brož. 102 Kčs. Vyšlo v Dětských knihách Vyšehradu za redakce Emanuela Frynty.

Autor vypravuje veršem jinak známou pohádku. Kniha je tak skvěle vypravena, že po ní s radostí sáhne nejen dítě, které pohádku již kolikrát slyšelo, ale s potěšením si ji prohlédne i dospělý čtenář. P. F. R.

SS

242

RESL, JOSEF: Katechese pro 1. a 2. třídu obec. škol a spojený 1. a 2. školní rok s první přípravou na svatou zpověď a svaté přijímání. 1. část: Starý Zákon. Obálku a grafickou úpravu navrhl Miloš Krejza. Vydal nakladatel Bohuslav Rupp v Praze I., Jindřišská 23. Vytiskla knihtiskárna Typos v Brně. 1947. 14,5×21. Stran 192. Brož. 85 Kčs.

Reslovy Katechese předpokládají velikého theoretika i praktika, ukazují, že do hloubky pronikl odbornou literaturu (zvl. naši, uvedenou na konci knihy) a dlouhou pastorální činností osvojit si vzácnou zkušenost psychologa pronikajícího až na dno dětské duše. Snaží se už ty nejmenší nejen naučit tomu nejdůležitějšímu ve škole — sv. náboženství, ale též dle poznání pravdy přiměřeně žít. Postupuje metodicky a již ve Starém Zákoně všímá si pravd i dětem nejpotebnejších (všudypřítomnost Boží, vševedoucnost, oškli-vost hříchu...). Vše je podáno srozumitelně, ušlechtilé, dětsky (ne dětinsky) ani ne příliš hutně, ale tak, aby si to děti co nejlépe zapamatovaly. Proto ty příklady z rodinného prostředí, dětské básně a říkánky; proto ty časté otázky udržující toulavou dětskou mysl v pohotovosti a součinnosti s katechetou. Nikdy nezapomene autor na něco pro blízkou budoucnost i pro život. Vše je prohráno láskou přítele dítek, který touží po jejich dobru a spáse.

Vítáme toto vzácné pastorální dílo a vřele doporučujeme! Mladým katechetům bude spolehlivým vzorem zkušeným a prací přetíženým vudatnou pomůckou; naleznou v něm nejen materiálie a theorii, ale již dopodrobna vypracované výborné katechese.

RENČ, VÁCLAV: Perníková chaloupka. Obálka a kresby Jiřího Trnky. Vydalo nakladatelství Vyšehrad v Praze. Vydání druhé. 1947. 18×23, stran 36, cena brož. 75 Kčs. Vyšlo v edici Dětských knih Vyšehradu, řídí Emanuel Frynta.

Je to dílo skvostné po všech stránkách, jak formální, tak malířské. Renč zakončil své dílo slovy: Zuzanko, řekni si o pohádku a přijď zas. — Třebas nejsme Zuzankou — říkáme si Renčovi o pohádku a těšíme se na splnění příslibu.
P. F. R.

DM.

8—34

Ruské byliny. Starobylé zpěvy bohatýrské. Přeložil Petr Kříčka. Úvod napsal Vladimír Peremilovskij. Vydali nakladatelé Kvasnička a Hampl v Praze roku 1947. 12×18, str. 144, cena brož. 28 Kčs.

Kdo by si rád znovu nepřečetl ruské pověsti v rouše básnickém? Výbor obsahuje pověsti o Mikulovi, Muromcovi, Nikitiči, Popoviči a Jekim Ivanoviči, o Ďuku Stěpanoviči, Dunaji Ivaničovi, Vasiliji Buslajevovi a rozmarné byliny o Sadkovi. Je nám líto, že úvod je zahrocen proticírkevně, jako by Církev překážela rozvoji umění. Nechápe, že Církev nemohla přece mlčet k prostopášnostem, kterých se lidé dopouštěli někdy při pění oněch bylin. Proto doporučujeme knihu do rukou dospělých, aby oni z ní četli dětem — ale jako příručku školní četby se pro zahrocený úvod nehodí.
P. F. R.

X

8—31

SARTRE, JAN PAUL: Cesty k svobodě. Díl I. Věk rozumu. Přel. J. Vobrubová-Koutecká. Nakl. ELK v Praze 1946. 8°. Str. 284-I. C. 68 Kčs, váz. 88 Kčs.

Autor, známý jako propagátor módní existencialistické filosofie, zobrazuje v románě mravní i myšlenkový rozvrat franc. měšťáctva těsně před druhou svět. válkou. Několik málo všedních osob, seskupených kolem profesora na lyceu, je přímo přesyceno požívačností a neřestmi všeho druhu. Že autor sotva mluví tyto rány léčiti nebo se soucitnou láskou Dostojevského proniknouti hlou-

běji k bloudící lidské duši, viděti již z toho, že se obírá zálibně právě projevy živočišné i zvrácené pohlavnosti a s bezostyšným naturalismem popisuje dráždivé scény. Jak pokřivené a nebezpečné jsou ty cesty k svobodě! E. M.

X

8—4

ŠIMSA, JAROSLAV: V duchu TGM. Text revidovala Marie Šimsová. Vydal Laichter v Praze 1946. Graf. úpravu a obálku provedl J. Šváb. Str. 187-V, cena 69 Kčs. Příloha: Snímek J. Šimsy z jedné letní konference Akad. Ymky.

Knížička obsahuje 7 přednášek „Vypravování o hrdinech“, přepracovanou přednášku „Zbožnost a víra T. G. Masaryka“, Lednový traktát o naší národní orientaci (propašovaný z Dachau uvádějící trochu jednostranné důvody pro anglofilství) a torso Únorový traktát (Jak jsem se stal křesťanem). Že byl autor těchto rádků, tajemník Čsl. Ymky, redaktor 10 ročníků Křesťanské revue, knihovník Masarykův a kdo ví co ještě osobností, jež dovedla podmanivě mluvit k mladým lidem, je patrné hned po přečtení několika stran. V jeho stylu je cosi z masarykovské jednoduchosti a přesvědčivosti. Masarykovi se podobá též svým odpadem od katolické Círky k protestantismu brzy po maturitě. V Masarykovi vidí ideál zbožného člověka. Přesto, že si uvědomuje jeho náboženský liberalism a positivism a chce být trochu prost vlivu německých Harnacků, Jülicherů a j., nepovznáší se přece nad jeho „ježíšství a jeho humanitářství. Hrdinou pro něho je, kdo se osvědčil nějak filantropicky (na př. Mme Curie nábožensky mrtvá nebo skeptik ježíšovský“, badatel lékař Schweitzer), světový názor je mu vlastně věc druhořadá. Šimsa je tu hlásatelem náboženského subjektivismu a jakéhosi deismu, uznávajícího existenci Boží a nesmrtelnost duše. Jako u Masaryka i u něho je vlastně v jedné linii — Plato, Ježíš, Pavel (97). U Šimsy si uvědomíte, jak se musí protestant všet na nějakou vůdčí osobnost s pietou přímo kultovní (on na Masaryka), aby si tak nahradil objektivní magisterium Círky. — Dostí komicky se vyjímá u redaktora Křesťanské revue stesk, že tupý osud dovolil rozdrčení hlavy Curieovy koňským kopytem (70).

drš

ŠIMSA, JAROSLAV: Vánoční úvaha o čtení knih. Graf. úpravu a obálku provedl J. Šváb. Text revidovala Marie Šimsová. Vydal Laichter v Praze 1946. Str. 85-VII, brož. 33 Kčs.

Autor poslal tento „traktát“ před vánočními 1944 z Dachau svým a přítelovým dětem. Podává jim tu seznam knih, jež by měly číst po jeho názoru. Seznamu předchází velmi dobrý obecný úvod o způsobu a výběru četby, s nímž může celkem každý souhlasit. (Jadrně odsuzuje limonádovou dívčí četbu pro její sentimentální neoprávněnost a ideovou prázdnotu.) Ovšem Šimsa mluví uvědoměle k protestantským dětem, které jsou v SČME a v Ymce. Tak obrací pozornost dětí mimořádně k protestantskému angloamerickému světu, doporučí četbu o prostředí protest. far (NB omylem tu uvádí i Bernanosův Deník venkovského faráře!) zvláště pak jsou vadná díla z tendencí náboženského subjektivismu. — Právě-li autor naučně, že „pálení knih vždy souvisí s šířením temných pověr“ (14), co by chtěl asi udělat s literárním brakem, proti němuž sám právem horlí?

drš

M

8—31

SOUKUPOVÁ, OLGA: Anna a Klára. Nákl. Cíl, Liberec. I. vydání 1947. 8°. Str. 132, brož. 55 Kčs, váz. 75 Kčs.

Děj se odehrává v trojím různém prostředí a to: na pražském předměstí, na mor. Slovácku a konečně v severočeském městečku. Středem dění jsou 2 přítelkyně, jež se sbližují snad právě pro rozdílnost duševního světa. Klára, děvče dobře situované úřednické rodiny, prožívala od mládí klidný život, kdežto umělecký nadaná Anna záhy prošla tvrdou školou odříkání chudého děvčete, zbaveného rodinné opory. O prázdninách seznámí se obě s jedním mužem, který vzbudí v obou silnou náklonnost, ač dává sám přednost hluboce založené Anně. Ta však z ohledu na přátelství ke Kláře, trpící nešťastnou láskou, vzdává se milostného štěstí a věnuje život umění.

Děj dobré stavby s výraznými psychologickými typy je proniknut lyrickými pasážemi. I po jazykové stránce má pěknou úroveň. Laická morálka. Pro dorost dívčí. Vej.

—

SVĚTLÁ, KAROLINA: Kantůrčice. Nakl. Nová osvěta v Praze 1947. 8°. Str. 233. Cena 44 Kčs, váz. 62 Kčs.

Hrdinkou povídky je ušlechtilá, pevná a rozumná venkovská dívka, jež se stává rádkyní a přítelkyní bohaté selky a svou čistou láskou zachrání od mravní smrti jejího syna, doktora, ohroženého pražským požitkářstvím. Tato značně idealisovaná postava „bohyně v selské kukli“ je hlasatelkou přirozeně morálních a osvětových názorů autorčiných, pronášených tu někdy dosti patheticky. E. M.

S

8—43

SVOBODA, JOSEF MARCOL: Z pole i z dláždění. — Prózy. — Vydalo slezské nakladatelství Iskra — Ad. Tománek v Opavě r. 1947. Stran 224, cena 55 Kčs, váz. 75 Kčs.

Zrovna před desíti lety vyšel Svobodův román Skála Útočiště, který byl velmi brzy rozebrán a nalezl ohlas i na Slovensku, kde se jeho děj rozvíjí. Nyní dostáváme do rukou hrst Svobodových povídek, otištěných většinou už v časopisech, novinách a kalendářích za války. Jejich knižní vydání přichází velmi vhod, protože právě nyní se volá po dobré četbě pro lid. Svobodovy povídky takovou četbou jsou. Hledáte-li jemný realismus, tady jej máte. Řada jímavých příběhů ze života městského a venkovského je tu vyprávěna člověkem velmi zkušeným, přísným, ale milujícím, umělcem znajícím epickou šíři, ale raději zhušťujícím. Jeho pohled míří do samého nitra člověka, sleduje s chvěním jeho bloudění, jeho cesty, i jeho návraty, zamýšlí se nad citovými i mravními krisemi nynější mládeže a ukazuje zcela nepokrytě, kde je její záchrana. Tahle tendence je vypálena láskyplným pohledem, vypravěčským uměním, živým dialogem i pečlivou úctou k jazyku. Svoboda vskutku váží slova. Je sporý ve výraze, jasný a prostý, ale právě tím dosahuje citového účinku.

Zaujmu vás svou životní pravdivostí ty povídky od počáteční trojice s účinně vystupňovaným konfliktem otce a syna až po Slunovrat, kde do krajinné nálady je umně vkomponován

příběh smutného konce špatně vychovaného syna.

I v těchto povídkách se osvědčuje Svobodův smysl pro zkratku (jen povídka *Kdo to byl?* je rozvedena se zálibností v detailu), jak jej známe z jeho znělek.

S

37

TOMÁŠEK, Dr FRANTIŠEK: Úvod do pedagogické praxe. Nákladem Matice cyrilometodějské v Olomouci. I. vydání 1947. 15,5×22, stran 368, cena brož. 100 Kčs.

Přes tíži otázek hospodářských a politických nesmíme zapomínati na problém nejzávažnější — na dobrou výchovu naší mládeže, neboť právě v mládeži lze všechno zajistit anebo předem všechno ztratit. Proto již filosof Plato prohlásil, že nepatrné jsou všechny záležitosti veřejného života proti péči o mládež. Stejně soudí všichni, kterým záleží nejen na šťastné budoucnosti mladých, ale také na blahu celého národa. K práci tolik odpovědné je potřeba také se náležitě připravit. Častěji bylo právem na to poukazováno, že nemáme dosud takové příručky, která by podávala úplnou, jasnou a bezpečnou orientaci po stránce theoretické a zároveň pokud možno podrobné směrnice pro dobrou praxi výchovnou. Díla, která u nás dosud vyšla z oboru pedagogiky, jsou buď čistě theoretická anebo jednostranně spekulativní, takže zůstala omezena jen na úzký okruh odborných zájemců, anebo je to pedagogická beletrie bez pevné páteře theoretické. A zejména po strašlivé vichřici druhé světové války je potřeba velmi mnoho napravovat, doplňovat a upevňovat a to jak ve výchově rodinné, tak školní i ve sdruženích mládeže. — Přichází proto jak na zavalanou „PEDAGOGIKA“ Dr Fr. Tomáška, známého odborníka z C. M. bohoslovecké fakulty Palackého university v Olomouci, neboť v chaosu poválečných poměrů podává to, co právě nejvíce potřebujeme: bezpečnou orientaci, jasné směrnice a nejkratší cestu k cíli. Zejména vychovatelé v duchu náboženském, ať jsou to rodiče, vychovatelé školní anebo vedoucí ve sdruženích mládeže, najdou v tomto díle soubor všeho, co dosud tak postrádali — neboť je to dílo toho druhu první v české pedagogické literatuře.

—
TŘEBÍZSKÝ, VÁCLAV, BENEŠ: Pomněnky ve vínek nebeský dcerám českým. Pro nové vydání upravil Jan Lebeda. S obrazy Arn. Hrabala. Vydal B. Rupp, Praha 1947, str. 298-VI, cena 75 Kčs.

Hezoučká, líbivě modrá knížečka se zlatitou pomněnkou. — Důvodem vydání těchto dosti planých modliteb může být jen pieta k vlasteneckému kněžskému povídkáři. Vydavatel omluvně říká, že leccos tu dýše jakoby tesknou vůní herbáře a má jen historickou cenu. Věru, sotva by stačilo praktické katoličce odříkat na př. ranní nebo večerní modlitbu z Pomněnek, kde není ani slova lítosti nad denními chybami (jen prosba o odpuštění), není ani slova o Ježíši Kristu a Matce Boží a žádné velké rozhodnutí pro život. — Při vzbuzení božských ctností láska dopadla velmi uboze! V předzповědním modlení není ani slova lítosti dokonale. Při mši sv. je o sv. přijímání jakési neurčité mluvení, až srdce po něm zatouží (62). Odpustky jsou uvedeny jen u dvojí litanie. Povídkář, byť dobrý, nemusí být dobrým skladatelem modliteb. K tomu třeba hluboce prožívat hlubiny Božího bytí a výlevy Boží lásky do světa. Škoda, že dp. vydavatel nenabídne sám svoje modlitby českým dcerám.

×

8—93

TÝNECKÝ, HAIS: Pasáček z Bystřice. Il. Fr. Vrobel. Unie Praha, 2. vyd. 1947. Str. 380, cena brož. 135 Kčs.

Odmítáme pro protikatolickou tendenci.

Příloha časopisu „Dobrý pastýř“. Vydává Exerciční dům Frýdek. Telefon č. 38. Číslo účtu Pošt. spoř. 303.183. — Vychází jednou týdně. — Tiskárna Lüdemann v nár. spr., Č. Těšín. — Novinové výplatné povoleno ředitelstvím pošt v Opavě č. IA-2370-0:62028/47 ze dne 22. 12. 1947. Podací a dohlédací pošt. úřad Frýdek 2. — Předplatné na rok 50 Kčs.

VD

75

BOETTINGER, HUGO: Olga Vladimirovna Gzovská. Nakl. Vladimír Žikeš, Praha. 1. vydání. 15×21, cena brož. 42 Kčs.

Hugo Boettinger, vášnivý kreslíř a populární karikaturista hbitým brkovým perem nebo měkkou tužkou zachytil do skizzáku charakteristické pohyby tanečnice Olgy Vl. Gzovské. Kresby jsou reprodukovány na 16 volných listech.
P. M. L.

S

23

BRAITO, SILVESTR M., O. P.: Podstata křesťanství. Živé synovství Boží. Boh. Rupp, Praha 1947, stran 112, brož. 52 Kčs.

Křesťanství není ani pouhá nauka ani pouhá mravnost; podstata křesťanství je mysterium Vtělení: Kristus se stal synem člověka, abychom v něm a skrze něho se mohli stát syny Božími. To je ústřední myšlenka Braitovy nové knihy, která je praktickým doplňkem jeho velkého traktátu o Církvi. Jsou v ní uloženy výtěžky a zkušenosti z exercícií, konferencí a debat a vůbec horlivého autorova úsilí o zživotnění křesťanských pravd, které se stávají v plném smyslu pravdami teprve když se promění v čin. Proto Braito se nehodlá líbit duším, které by chtěly jen okoušet krás křesťanství a diletantsky se zajímat o mystiku, nýbrž střízlivě a v duchu svatého Tomáše zdůrazňuje smysl a závaznost křesťanství ve zkouškách a pracích všedního dne. Nabádavý a naléhavý tón jednotlivých kapitol je dán jejich původem a zaměřením.
D. P.

SS

8—31

BURMAN, BEN LUCIEN: Parník přijíždí. Přel. O. Kořánová. Škubal a Machajdík, Praha. Tisk Státní tiskárna ve Varnsdorfu 1947. 13,5×21,5. Stran 233-(VII). Brož. 75 Kčs. Náruč krásné prózy sv. 3.

Román amerického autora, líčící život prostých lidí z poříčí řeky Mississippi s jeho tragickými i komickými prvky. Hlavní postava je „doktor John“, lidový „lékař“ hojící všechny nemoci pomocí indiánského všeléku a snící neustále o tom, že se stane kapitánem poříčního parníku; když jeho synovec bezděky ve rvačce zabije svého soudruha, věří „doktor John“, že spravedlivý soudce ho osvobodí, když však místo toho je odsouzen na smrt, podnikne strýc zoufalé pátrání po jediném svědkovi osudné příhody a nakonec se mu podaří jej objevit a dosáhnout omilostnění. Líčení marného pátrání po svědkovi, který se vynoří neočekávaně až když už se vzdá „doktor John“ naděje, je svým mlčelivým a nevtravým pathosem velmi působivé. Je to jemná, láskyplná knížka, která uspokojí každého čtenáře.
tv.

V

37

DEWEY, JOHN: O pramenech vychovatelské vědy. Překlad s dodatky o výchovných ideálech a filosofii výchovy podává J. Gvardian. Samcovo knihkupectví, Praha 1947, stran 118, brož. 40 Kčs.

Výklady Deweyovy jsou čtením svízelným už pro nezvyklost názvosloví. Ani překladateli se nepodařilo učinit autora přístupným. Dewey, ve filosofii pragmatista, v pedagogii známý průkopník tak zvané činné školy, pokládá vychovatelství za vědní obor sice reálný, ale nikoli nezávislý na filosofii. Výchovná praxe sama je mu spíše zdrojem problémů vychovatelské vědy než jejího definitivního materiálu. A tak pramenem vychovatelské vědy je mu kterákoliv částice vědění, kterou vychovatel přijímá rozumem i srdcem, aby svou činností vychovatelskou učinil osvícenější a opravdovější.
D. P.

8—34

DOBROVOLNÝ, JOSEF: Nahoře tancili živí. Povídky. Dělnické na-

kladatelství v Praze 1947. Stran 192, brož. 45 Kčs.

Dobrovolného pásma povídek s náměty nejrůznějšího prostředí se vyznačuje pronikavým vhledem v problematiku lidských duší a schopností vyhmátnout z proudu života postavy svérázné, a nevšední: jejich autentičnost je někdy zúžena na pole velmi omezené, ale vždy domyšlena do hloubky nejen psychologické, nýbrž i metafyzické, jak ukazuje zejména nejzdařilejší číslo sbírky Sálomon Mojséjevič, postava ruského žida v proudu ruské revoluce žijícího z eschatologických vidin talmudských. Jinak upoutají povídky z vlastních autorových zážitků první světové války. D. P.

D 91

ELSTNER, F. A.: *Tango Argentino. Dobrodružství, dlouhé 36.000 kilometrů, které prožili don Francisco a dva gringos v zemi argentinské.* Julius Albert, Praha, 1947, stran 204. Brož. 100 Kčs.

Knížka Elstnerová je vtipná a zkratkou reportáž o cestě, kterou podnikl se svou chotí a argentinským svérázným Čechem, ražby donquijoteské, Františkem Lhotou v autě Škoda Popular unitrozemím jižní Ameriky, oblastí pamp, Gran Chacem a Kordillerami. Hlavně pak představuje čtenářům Argentinu, zemi lidí, kteří nikam nepospíchají, nikomu nic neberou a důležité věci odkládají na zítřek. Žije v nich dosud španělská dobrodružnost i rytířskost a hlavně touha žít po svém a myslit si svoje. Autor, který právě podniká podobnou cestu napříč střední Afrikou na voze Aero Minor, je vypravěč, který zaujme na první ráz bystrostí postřehu, jemným humorem a shovívavostí k lidským slabostem. Vlastním hrdinou knížky je ovšem jedinečný don Francisco Lhota.

D. P.

MM 8—93

FOGLAR, JAROSLAV: *Hoši od Bobří řeky.* Ilustr. Bohumil Čermák. Obálka Václav Bonkal, Praha. Mladá Fronta. VIII. vydání, 1947. 8°. Stran 181-I. Brož. 70 Kčs, váz. 90 Kčs. Edice časop. Vpřed sv. 1.

Líčen život v letním táboře i přípravy k němu. Romantismus chlapecký

ve všech barvách a to na přirozené základem, pudově, bez důkladné duchovní výchovy. Skauting má však dle vůle zakladatelovy budít zájem o Boha a vésti k Němu. Tuto víru nahrazuje autor úctou k totemu se zvířecím symbolem („v něm sídlí vyšší duch“). Našemu hochu nemůže se státi vzorem takový Roy, jehož čistě přirozené a pudové schopnosti končí životní katastrofou. Kniha nedává možnosti náboženské praxi. Vgl.

—

8—93

HLOUŠEK, JAROSLAV: *Maková panenka.* Obálka a obrázky Karel Štrébl. Typogr. úprava Karel Kratochvíl. Praha. Nová osvěta. Tisk Práce. II. vyd. 1947. 4°. Stran 182-II. 99 Kčs.

Pohádkové putování světem Makové panenky a jejího přítele Bojínka z říše bylinné. Do celkového rámce vyprávění zařazena řada vsunutých povídek. Spišovatel, veterán mezi pohádkáři, má v této knize kladný poměr k náboženství a jeho prakt. užití. Rušivě působí líčení, jak kořenářka zneužívá při zařikávání svatých jmen. Vgl.

SS 221

Kniha Ježíše Siracha. Z kriticky upraveného textu řeckého přeložil Josef Heger. Akord v Brně 1947, str. 159, brož. 60 Kčs.

Kniha Daniel. Přeložil Josef Heger. Akord v Brně 1947, str. 76, brož. 36 Kčs.

Kniha Sirachova vznikla počátkem druhého století před Kristem v době pro židovstvo kritické, kdy vyšší vrstvy národa byly nakaženy pohanským duchem řeckým. Odtud výstražný ráz Sirachových výkladů o hříchu a jeho následcích, o povinnostech k Bohu, sobě a bližnímu, které byt nebyly podány systematicky, přece tvoří jakousi učebnici starozákonní mravouky.

Kniha Danielova je po stránce literární soubor příběhů o Danielovi, jež vznikaly samostatně a soustředily se později ve dvě sbírky, až nakonec splynuly v knihu jedinou, do níž byla bez dějové souvislosti vsunuta epizoda o Susanně. V hlavních částech vznikla kniha již v době Danielově.

Máme nyní v rukou Hegrův překlad všech básnických a prorockých knih

starozákonných kromě knihy Ezechielovy ve vzorném překladu a dokonalé úpravě. Rozebrané svazky slibuje nakladatelství vydat znovu. To by byly základní kameny k novému vydání Písma svatého Starého Zákona, jež bude asi vyžadovat mnohé práce a nákladných příprav. Ale samo překladatelské dílo Hegrovo, uznané odborníky a oblíbené u čtenářů, zavazuje k brzkému vydání všech knih Starého Zákona.

D. P.

V

37

KOMENSKÝ, JAN, AMOS: Didaktika analytická. Přel. Helena Businská. Úvod napsal Dr B. Ryba. Samcovo knihkupectví Praha 1946, stran 112, brož. 40 Kčs.

Latinsky napsaná Didaktika analytická jest dosti radikální přepracování Komenského Didaktiky Velké. Pojednání bylo označeno jako analytické vzhledem k metodologickému rozdílu proti české Didaktice i latinské Didaktice Velké. Vzájemný poměr obou koncepcí nebyl dosud vědecky prozkoumán, ale i tak je zřejmé, že Didaktika analytická vyniká nad své předchůdkyně zvýšeným úsilím o logickou přesnost a systematickosti. Knížka obsahuje téměř dvě stě stručných zásad didaktických většinou myšlenkově sřetězených a ve formě poznámkové rozvedených a zdůvodněných. Vše, co je tam řečeno, je stále živé a svou stručností nabádavé. O to má zásluhu i vybroušený překlad H. Businské.

D. P.

8—31

KŘELINA, FRANTIŠEK: Můj otec kapitán. Epika nová řada sv. 5. „Vyšehrad“ v Praze. II. vydání 1947. 12,5×19,5. Stran 428-(IV). Brož. 112 Kčs.

V tomto románě sáhl autor k látce z nedávné pohnuté přítomnosti, z doby okupace českých zemí. Hlavní postavou je patnáctiletá dcera českého důstojníka, který je popraven Němci; hlavní dějové pásmo tvoří její příhody za pobytu na venkově, kde pomáhá účastníkům tajného odboje a nakonec se ovšem nevyhnutelně do jednoho z nich zamiluje.

V knize najdeme neobyčejně bohatou směs všech emotivních prvků, od výstředně groteskního humoru t. zv. „pro-

tektorátního“ přes vzrušenou pubertální citovost až po krvavou tragiku brutálního mučení nevinných lidí. Významné místo v osnově díla zaujímá též oslava československého vojenského ducha.

Křelina je skutečný epik a dovede zabrat do šíře i do hloubky; jako většina moderních prozaiků však trpí přemírou citového pathosu a užívá nadměrně módní „zpřítomňovací“ kompoziční metody, jejíž původ je ve špatné divadelní a filmové literatuře. Činí to ovšem na škodu uměleckého účinku; porušuje to často rovnováhu a vnáší nesourodý, neharmonisující prvek přepjatého sentimentu tam, kde je zřejmě zamýšleno něco hlubšího. Nadměrné používání přímých i nepřímých vnitřních monologů znesnadňuje místy četbu a nutí k nadměrné námaze diskursivního rozumu, což rozhodně není v souladu se zamýšleným účinkem.

tv.

—

53

LARRSON, C.: Chlapci a mechanika. Co si můžeš udělat sám. Přeložila Miluše Houbová-Jacobsenová. S obálkou Josefa Nováka vydalo nakladatelství Práce v Praze r. 1947. 17×25, stran 108, cena brož. 75 Kčs, váz. 100 Kčs.

V knize je obsaženo přes padesát návodů k výrobě různých věcíček od prostého vyřezávání k broušení skla, k výrobě motocyklu a vysilačky. V knize je u každého návrhu vhodný náskres. Doporučujeme.

P. F. R.

796. 33

LAWTON, TOMMY: Football je můj život. (Originál Football is my business.) Přeložil Dr V. Slavík, obálku a typografickou úpravu navrhl Ant. Dvořák. Nakl. Jaromír Velát v Praze. Vytiskl „Cíl“ v Liberci v říjnu 1947. 15×21,5. Stran 172, cena brož. 75 Kčs.

Zajímavý deník nejlepšího současného středního útočníka Evropy. Autor poutavě líčí svůj postup ve fotbalové kariéře, hlavní momenty svých nejúspěšnějších zápasů a dojmy ze zájezdů do ciziny.

Knihu v pěkném plynulém překladu a hezkými snímky si s chutí přečte každý sportovec, který má jistě všecky

zde vypravované sport. události ještě v živé paměti. ot.

X

8—31

LINDIN, ESTER: Co kdybych si vzala pastora. Ze švédského přeložila M. Lesná-Krausová. Typografická úprava Stanislava Kohouta. Vydalo nakladatelství Sfinx, Bohumil Janda v Praze. Tiskla knihtiskárna Jiří Jelen na Mělnice v dubnu 1947. Stran 315. Cena brož. 90 Kčs, váz. 115 Kčs. Vyšlo jako 7. svazek edice Palma, řada II.

Mladá učitelka ihned po maturě na učitelském ústavě je ustanovena v opuštěném místě v horách, kde prožívá prudkou lásku k pastorovi. Pastor je vyvrácen touto láskou z samého kořene svého klidu a svých studií. Když má přijít na svět dítě, plod této lásky, pastor si běže život, než by si učitelku vzal, protože byl své první lásce kdysi slíbil, že se nikdy neožení. Kniha je psána s nevšední vroucností, tím je velmi nebezpečná hlavně mladým k sentimentalitě nakloněným duším. Pro bezostyšná líčení intimních vztahů, pro názory na nemanželské dítě a vůbec pro nejasný názor na „měšťáckou“ výchovu rodinnou a celkové pojetí díla nemůže být kniha přes svoje určité klady a skutečnou niternost nikdy doporučena. —nic—

—

8—93

MAMIN-SIBIRJAK, DIMITRIJ (pseud., Mamin Dmitrij Narkisovič): Šedokrčka. Dle ruských originálů Aljonuškiny skazki v překl. Boženy Paškové a Seraja, šejka v překladu Marie Hanusové. Praha, Svoboda. Tisk Svoboda, Havl. Brod, 1946. 8°. Str. 97-II. Brož. 18 Kčs. Sb. První knihovnička, sv. 4.

Obsahuje čtyři pohádky, jež se Alence zdály a tři příběhy ze života lidí osamělých v rozsáhlých ruských lesích. Nevíravá mravní tendence, v povídce „Jemelja“ zvláště jemně podaná. Místy užívá překlad hrubých výrazů („jako jáhen bude řvát“, 92). Vgl.

VD

75

J. S.: F. Matoušek. Nakladatel Vladimír Žikeš, Praha. I. vydání 1947. 14,5×20,5. 16 kreseb, brož. 42 Kčs.

Malíř František Matoušek expresionisticky zvětňuje perem hrůzu poslední války. Mapa 16 kreseb zrcadlí zvrhlost strašných let 1939—1945. Matouškovy hrůzné kresby určitě nebudou se mnohým líbit, ale je třeba klidně přistoupiti a zamyslíti se a z nich čísti, co chtěl tento novodobý umělec těmito kresbami lidem pověděti. P. M. L.

8—1

MAUGHAM, W. SOMERSET: Poslední půlšilink. Román malíře. Přel. G. Krásová. Spoluupravil a doslov napsal A. Humplík. Horizont Praha 1947, stran 250, neváz. 117 Kčs.

Maughanův román The moon and sixpence, uváděný k nám pod názvem Poslední půlšilink, je románová studie umělecké povahy, k níž dal autoru podnět pobyt na Tahiti, kde žil a malomocenstvím zahynul malíř Paul Gauguin. Přestrojuje sice Gauguina za Angličana Charlese Stricklanda, ale totožnost obojí postavy a obojího osudu je zřejmá. Povoláním lékař má autor sklon k nemilosrdné pitvě a cynismu. Zdůrazňuje u svého hrdiny stránky málo příkladné, ne-li odporné, zvláště jeho rozchod s manželkou a dětmi, nevděk k přátelům a sexuální libertinismus. Umělci bývají zřídka mravními osobnostmi. Proto je lépe jejich intimní život zakrýt pláštěm milosrdenství a mlčení, jinak je nebezpečí, že banální rčení: geniům se musí odpouštět utvrzuje v mravní nevázanosti i ty, kteří se pouze domnívají, že jsou geniové. I přes nesporně veliké vypravěčské umění autorovo je to kniha nezdravá. D. P.

—

8—1

MICKIEWICZ, ADAM: Básně z Východu. Přel. Renč. „Vyšehrad“, Praha. Tisk Č. A. T. 1947. 12×19. Stran 33-(III). Brož. 24 Kčs. Verše sv. 5.

Tento svazček obsahuje jednak proslulé kdysi Krymské sonety, jednak báseň Farys, rovněž s námětem orientálním. Jsou to básně, v nichž se spojuje svěží vnímání přírody s romantickou citovostí a bezprostředností výrazu, jež získala autorovi uznání

nejen školy romantické, nýbrž i starší školy klasicistické, jež jinak posuzovala Mickiewiczovu poesii nepříznivě. Ba dokonce Krymské sonety získaly autorovi — třeba se to zdá neobvyklé — i úřední protekci moskevského guvernéra, který mu vymohl návrat do Petrohradu z Oděsy, kam byl původně Mickiewicz vypovězen. Dnešnímu čtenáři, zpovykánému nesmírným bohatstvím moderní poesie, nemožou ovšem tyto básně být ani zdaleka něčím tak významným: je v nich jen naznačeno to, co mnohem účinněji rozvinula poesie pozdějších romantiků. *tv.*

SS

248. 1

MIKLÍK, P. Dr KONSTANTIN CSsR: Jak chce Bůh, tak buď! O božských ctnostech v biblických dějích. Obálku kreslil Václav Vrba. Vydalo nakladatelství Atlas v Praze. I. vydání r. 1947. 13×20, stran 288, cena brož. 93 Kčs, váz. 115 Kčs.

Miklíkovo dílo je hlubokým rozvedením biblického výkřiku Judy Mabejského. „Lépe jest nám zemřít v boji než patřit na neštěstí našeho národa a svatyně. Avšak jak bude vůle na nebi tak se staň!“ V první části demonsturuje autor na příkladě sv. Pavla učení o potřebě odevzdanosti do vůle Boží a rozbořem Pavlových listů nás seznamuje Dr Miklík s druhy a způsoby souhlasu s vůlí Boží, jakož i se způsoby vzbuzování souhlasu s vůlí Boží. Druhá část knihy bude pro mnohé čtenáře překvapením. Autor totiž dokazuje, která i modlitba prosebná je zvláštním druhem vyjadřování souhlasu s vůlí Boží a uvádí ve zkratce četné příklady jak z knih starozákonních tak novozákonních. V třetí části pojednání rozepisuje se Dr Miklík o úkonech lásky dokonalé jako o projevu souhlasu s vůlí Boží. V knize však najdeme četné jiné pozoruhodné postřehy, které nejsou patrné z tohoto náčrtu obsahu knihy — na př. o pokání. Při doporučení této knihy jsem na rozpacích, komu ji více doporučit, zda do asketické knihovny nebo jako příručku ke studiu Písma Svatého nebo jako zdroj pro kazatele. Je též pozoruhodné, jak takový učenec dovedl napsat knihu odbornou a při tom přístupně psanou i pro vzdělané čtenáře laické. N. B. Tisk knihy měl být solidní!

P. F. R.

940

— MOOREHEAD, ALAN: Bojo Evropu. Přel. J. Čulík. Universum Praha. Tisk Č. A. T. v Praze 1947. 14×21,5. Stran 249-(XI). Brož. 100 Kčs. Knih. Dokumenty sv. 3.

Autor je válečný zpravodaj, který se účastnil obou evropských invasí angloamerických a líčí v této knize své pozorování a své zážitky. Nejprve popisuje invasi na Sicilii a na poloostrov apeninský, potom přechází k líčení invase do Francie a boje o Francii až po překročení Rýna; poslední část jedná o německé kapitulaci. Podrobnosti blízkého pozorování jsou kombinovány s širšími výklady o strategii, vhodnosti postupu, o úloze charakterových složek vedoucích vojenských osobností a podobně. Osobní zkušenosti autorovy jsou ovšem cenné jako každé svědectví přímého zážitku takových událostí; ty širší záběry jsou nutně kusé, protože posuzovat souhrnně tak složité jevy je možno teprve na základě úplného materiálu, který nemohl být znám autorovi v době, kdy psal svou knížku. *tv.*

X

8—4

SHAW, BERNARD: Politika pro každého. Z originálu přeložil Alfred Pflanzler. Obálku navrhl Josef Hochman. Upravil František Mašek. Vydalo nakladatelství Práce v Praze roku 1947. 14×21, stran 544, cena brož. 150 Kčs, váz. 180 Kčs.

Na obálce knihy čteme tuto perličku. „Četba každého nového díla Bernarda Shawa je dobrodružství, na něž se můžeme jen těšit a jímž nebýváme nikdy zklamáni.“ Těšil jsem se — byl jsem více než zklamán — téměř jsem se zhroutil, když jsem se přesvědčil, jaké nehoráznosti a papouškování starých frázi se vydávají za slavnost ducha a intelektu! Škoda, že se nezakročilo proti vydání této knihy, dokud vycházela v sešitech. Bojím se velice duchovních škod, které tato kniha způsobí. Otisknu jen některé perličky nevěreckého senilismu, aby se nezdálo, že přeháním. Kolik cynismu a zároveň ignorance je na př. na této stránce (325): „... průměrný človíček, jestliže

jste se proslavil svým kazatelským uměním a léčil chudé na duši a tím také uzdravoval na těle, shledá na vás tolik zázraků, že tím zastíníte i samotného svatého Antonína Paduánského. Pak si z vás udělá Boha, což značí, že na vás bude všelicos chtít, a dostane-li z vás náležitý strach, bude vám přinášet oběti na usmířenou a půjde třeba tak daleko, že kvůli vám zabije svou vlastní dceru (Ifigenii či slečnu Jeftovou), ale brzo vás začne šidit třeba tím, že vám nastrčí jako zápalnou oběť kozelce místo svého syna (Izáka) a udělá z té oběti pouhý symbolický obřad...“ — Nebo str. 220: ... A což řekne-li učitel: „Když se mne dítě zeptá, proč si nesmí dělat, co chce, nemohu mu přece dát čísti Hobbessova Leviathana nebo Spencerova Data; musím mu říci, že přijde do pekla, nebude-li dělat, co se mu poručí. Je to lež; ale dítě tomu uvěřit a chápe to a chová se způsobně...“ Nestačil by nám celý ročník této přílohy na zkritisování této knihy — vždyť je psána úplně v protikřesťanském duchu — užívá se v ní křesťanské terminologie jak to dělali nacisté, ale úplně v jiném smyslu. Je to kniha nejen protikřesťanská, ale kniha cynicky protináboženská. Záslužný čin by udělal ten, kdo by vymohl zastavení prodeje této knihy, urážející city většiny obyvatel našeho státu.

P. F. R.

SS

23

TOMÍŠKO, Dr ČENĚK MARIA: Jsme v rukou Božích. O Boží Prozřetelnosti. Vydal L. P. 1947. Ladislav Kuncíř, nakladatel v Praze. 11×17, stran 64, cena 18 Kčs. Kuncířovy knihy sv. 369.

Ve styku s nevěrci a odpadlíky mnohdy zjistíte jako příčinu odpadu nepochopení této závažné pravdy. Vítáme proto pojednání o této někdy těžko pochopitelně pravdě z oblíbeného pera Dra Tomáška. K jasnému dogmatickému podání látky poji se živá názornost s příklady a krásný sloh. Doporučujeme k hromadnému rozšiřování.

P. F.

DVM

8—31

UNDSETOVÁ, SIGRID: *Ida Alžběta*. Přel. K. V. Rypáček. Vyšehrad, Praha. Tisk Č. A. T. v Praze 1947. 12,5×19,5. Str. 457-(III). Cena brož. 84 Kčs, váz. 109 Kčs.

Román slavné norské spisovatelky o ženě, která musí na sebe vzít starost o rodinu, protože lehkomyšlný a záletný muž není schopen konat své povinnosti. Je to podrobná psychologická kresba ženy, která svými přirozenými sklony i vnucenou samostatností je zatlačována stále do duševního osamocení, jež množuje její břemena. Vrcholem příběhu je okamžik, kdy se zřiká možnosti nového sňatku, aby se mohla věnovat plně výchově svých dětí.

Obvyklé přednosti realistického nadání Undsetové se projevují i zde, bohatství životní zkušenosti vyniká tím více, že se autorka vystříhá zbytečného pathosu. Nenalézáme tu však té plnosti křesťanského pojetí života jako ve vrcholných dílech Undsetové; příběh je těsně uzavřen rámcem protestantského liberálního prostředí a základní přirozené principy života se někdy ztrácejí jakoby v mlze. Manželská rozluka je v tomto světě věcí neproblematickou; problematika nového sňatku vystupuje jen ve vztahu k výchově dětí, a základní zákon jednoty manželství se tu prakticky vůbec neuplatňuje.

To

8093

—
VACLÍK, VLADIMÍR: *Vynález Haro-7*. Obálka Vlad Šimáček. Kresby VI-k. Praha, Junácká edice. Tisk J. Doležal, Červ. Kostelec, 1947. 21×15. Str. 116. Brož. 36 Kčs, váz. 55 Kčs.

Cizí zvěd ve dnech květnových chce se zmocnit důležitého vynálezu. Zneškodněn v berounských lesích za pomoci junáků tam tábořících. Děj snaží se podat autor dobrodružně, používá však motivů celkem již obvyklých. Zároveň hochů vůči zvědovi nedosti přesvědčivý. Psáno nenáročně, ilustrace průměrné. Pro mládež v 10 až 12 letech.

Vgl.

S

301

VAŠEK, Dr BEDŘICH: *Rukojeť křesťanské sociologie*. Vele-

hrad v Olomouci 1947, stran 296, neváz. 78 Kčs.

Vaškova Rukojeť křesťanské sociologie vychází nyní v třetím vydání. Přichází jako na zavolanou, poněvadž sociální problémy vystupují v naší době stále více do popředí. Jasnost, přehlednost a stručnost jsou hlavní známky této osvědčené příručky, která obsahuje souhrn křesťanské sociální nauky se zřetelem ke všem soudobým problémům společenským na základě křesťanské filosofie sociální a hlavně sociálních encyklik posledních papežů. Poslouží nejen studujícím theologie, kterým byla původně určena, nýbrž všem, kteří chtějí mít jasno v sociálních otázkách. Zvláště ji doporučujeme studijním kroužkům mládeže. D. P.

—

8—93

VERNE, JULIUS: Děti kapitána Granta. Přeložil Zd. Hobzik; ilustroval Zd. Burian; vydal J. R. Vilímek, Praha; brož. 132 Kčs.

Starý a přece stále věčně živý příběh dvou dětí, které dovedou pohnout šlechetností druhých, aby jim přispěli vyhledat zmizelého a za mrtvého pokládaného otce, kapitána lodi, o níž není již roky zpráv. Autor dovedl využít vylovené lahve s několika téměř nečitelnými listinami k tomu, aby čtenáře provedl cestou kolem světa a poučil je v zeměpisu i dějinách zeměpisných objevů. Zeměpisec Paganella sice zklamal, ale nestaví se do pózy patentovanosti na rozum, nýbrž dovede lidsky posoudit sebe i své omyly. Jak následování hodné dnešní společnosti! A mladý hrdina, Robert Grant, je mládeži netoliko vzorem odvahy a hrdinství, nýbrž i příkladem přímého a poctivého charakteru. Jak jedinečně výchovnou by učinilo tuto knihu prohloubení alespoň nejzákladnějších motivů náboženských! řh

930. 9

WELLES, SUMNER: Roosevelt zachraňuje mír. Paměti amerického diplomata. Přeložil Evžen Klinger. S obálkou Josefa Hochmana a v úpravě Frant. Maška vydalo nakladatelství Práce v Praze r. 1947. 15×21, stran 480, cena brož. 150 Kčs, váz.

175 Kčs. Vyšlo jako 10. svazek knihovny Tvář století.

Na začátku této pozoruhodné knihy nás seznamuje autor se situací po první světové válce a provádí diagnosu válečné krise. Jádrem knihy jsou dramatické rozmluvy, které měl tento americký diplomat s Hitlerem, s Ribbentropem Mussolinim, Čianem a s jinými státníky a politiky. Rozmlouval dokonce i s papežem Piem XII., pro jehož informovanost a státnickou vyspělost nenachází téměř vhodných slov obdivu (str.169). Toto místo je důležitým dokumentem o smýšlení Pia XII. v době, kdy se ještě jini smlouvali s Hitlerem. Welles snaží se být objektivním, ale přesto se mu to všude dobře nepodařilo (v části pojednávající o Španělsku nebo o náboženských poměrech v Rusku). Jakýsi nedostatek dá se omluvit buď neinformovaností nebo přílišnou diplomatickou jemností, aby snad nenarazil na některého ze spojenců. Myslím, že tato kniha, vydaná v menším počtu výtisků než jiné knihy, bude brzo rozebrána. Kdo má tedy zájem, ať si pospíší. P. F. R.

S

264

Žaltář římského breviáře. Nový latinsko-český text s liturgickými výklady. Uspořádal P. Jan B. Bárta OFM. Vydalo nakladatelství Vyšehrad v Praze. Podle osnovy Antonína Lískovce vytiskly Č. A. T. v Praze. Vydání první. 1947. 10×16, str. 592. Cena neudána.

S doporučením počkáme na slibovaný překlad prof. Maliny. Přesto nedovedeme skrýt svou radost nad vydáním této knihy, která je zvláště tak potřebná ženským kongregacím. Je ovšem jisté, že i kněží po překladu nového žaltáře sáhnou rádi. V knize najdeme též výborný Dokulilův překlad hymnů a nedělní orace. K žalmům jsou připojeny stručné poznámky. Přispějí jistě k soustředěnější modlitbě. Netajíme se ovšem s míněním, že překladatel mohl volit místy jemnější výrazy, vždyť žalmy jsou přece dílem básnickým. Přesto kniha se nám líbí a co nejvřeleji ji doporučujeme. P. F. R.

Seznam starších knih, které se nehodí do katolických knihoven:

Často nám posílají důst. páni a katoličtí knihovníci seznam knihoven s prosbou, abychom udali, které knihy je třeba vyřaditi. K ulehčení práce jsme pořídili takový seznam nevhodných knih. Bohužel tento seznam není ještě úplný, proto prosíme čtenáře, aby nám pomáhali jej doplniti.

X	1	X	8—31
ABHÉDANANDA, SVÁMI: Pět stezek k nejvyšší pravdě.		AICARD, JEAN: Modrý ibis.	
X	8—31	X	8—31
ABOUT, EDMOND: K životu přivolaný.		ALFONSO: Rukavička.	
X	8—31	X	8—34
ABOUT, EDMOND: Král hor.		ANET, CLAUDE: Arjana, ruská dívka.	
X	8—31	X	8
ABOUT, EDMOND: Muž s ulomeným uchem.		d'ANNUNZIO, GABRIELE (x 1860): Italský básník, romanopisec, dramatik a histor. spisovatel, pověstný svými výstřednostmi, jako svým zhyralým životem. Obrazem toho jest i jeho literární dílo, jež je celé dáno církví kat. na Index (8. května 1911, 27. června 1928). Tím jest ovšem u katolíka rozhodnuto o četbě jeho spisů. jejichž zdobná, na oko bleskovatá zevnější forma nedovede mnohdy ani zakryti vniterné prázdnoty a tím méně hrubé špatnosti. Všechny opěvují jen pozemskou rozkoš, líčí prostopášnost a hlásají nietzscheovský kult nadčlověka osvobozeného ode všech pout mravnosti.	
X	8—31		
ABOUT, EDMOND: Věno Růženy Gaillardovy.			
X	8—31		
ABRIKOSOVICHOVÁ: Naďa. Obraz z ruského života.			
X	613. 88		
ADAMÍK, RICHARD, MUDr: Život pohlavní a choroby nervové.			
X	13	X	8—34
ADELMA, ELISE: „Hefata“ čili Srdce, otevři se!		APOLINAIRE: Kacíř a spol.	
X	8—31	X	8—31
ADES, HENRI: Deset nocí lásky.		APOLINAIRE: Sedící žena.	
X	15	X	91
ADLER, ALFRÉD: Člověk jaký jest. Základy individ. psychologie.		APPÉLIUS, MARIO: Hřbitov slonů.	
X	8—31		
ADLER, MAX: Prodaný císař.			
X	13		
AGRIPPA von NETTESHEIM, HEINR. KORNELIUS: Okultní filosofie neboli Magie.			

Příloha časopisu „Dobrý pastýř“. Vydává Exerciční dům Frýdek. Telefon č. 38. Číslo účtu Pošt. spoř. 303.183. — Vychází jednou týdně. — Tiskárna Lüdemann v nár. spr., Č. Těšín. — Novinové výplatné povoleno ředitelstvím pošt v Opavě č. I A-2370-0:62028/47 ze dne 22. 12. 1947. Podací a dohlédací pošt. úřad Frýdek 2. — Předplatné na rok 50 Kčs.

ADAMCOVÁ, MARIE: Učeň, jak ho neznáte. Zpracováno v Ústavu lidské práce. Praha, Státní naklad. 1946. 8°. Str. 59-II. Brož. 10 Kčs.

Spisek vznikl na základě psychologického zkoumání 250 učňů za války i těsně po válce. Zdá se však vystihovati stav za války. Obraz podaný o naší mládeži zde nepodává příliš mnoho kladů. Ličí různé obtíže života učňů a dává některé podněty k jejich výchově. Spisovatelka považuje mladé lásky jinochů za zjev přinášející více kladného než záporného. Rovněž se domnívá, že příští socialistický svět lépe se postará o učně než éra liberální. Zkoumání se týkalo různého prostředí života učňovského, jejich zájmů fyzických a kulturních, náboženství se vůbec opomíjí. Vgl.

M 369. 43

CYVÍN, MUDr. JOSEF: Junácká zdravotvoda. Obálka: Vlad. Šimáček. 14×10. Vyd. Junácká edice, Praha. Tisk Jos. Doležal, Červený Kostelec. II. vyd. 1947. Str. 80. Brož. 20 Kčs.

Stručný přehled somatologie, zdravotvody a první pomoci. Zvláštní zřetel vzat k případům na vycházkách a v táboře. Hodí se pro vedoucí mládeže. Spis. se mylně domnívá: „Člověk jest smrtelný, ale život jest věčný. Udržuje se vytvářením nových potomků. (31.)“ Stať o pohlavní výchově by vyžadovala prohloubení a zduchovnění. Vgl.

VMM 92

ČAPEK, KAREL: Hovory s T. G. Masarykem. 16 fotogr. Vydal Čin, Praha. 83. až 112. tisíc, 1947. Cena brož. 100 Kčs, váz. 142 Kčs.

Co se týče náboženství, stačí podívat se na stejná hesla v nějakém protestantském naučném slovníku a jsme překvapeni totožností. Jinak jsou jeho výroky celkem upřímné a ne-

zacházejí tak daleko jako u jeho „žáků“. E. Brůna, z.

—

8—3

ČAPEK, KAREL: Zahradníkův rok. Ilustr. Josef Čapek. Nakl. Fr. Borový, Praha. Typ. V. A. Janata, Nový Bydžov. 31.—45. tisíc r. 1947. 8°. Brož. 40 Kčs, váz. 62 Kčs.

Rozmarná causerie o radostech i strastech milovníka zahrádky, doplněná veselými obrázky.

FIKER, EDUARD. Český spisovatel detektivních, kriminálních a dobrodružných románů, jež se napínavostí zápletek i zběžným slohem vyrovnají průměrným překladům podobného zboží cizího. Mravně jsou pro dospělé neškodné. Ve dvou letech (1933-34) vydal jich sedm: Ochránce nebohatých, Bílý kříž, Černé údolí, Noona Arnwaysu, Šest nesmrtelných, Morová sedmička, Černý víchr.

X

8—31

FIKER, EDUARD: Žena se zobákem. Det. román. Tříbar. obálka akad. malíře Vinc. Živného. Vydal Fr. Šupka, Hradec Králové. II. vydání, 1947. Stran 220, cena 62 Kčs.

Odsuzujeme pro smyslné líčení.

Sedl. z.

92

CHALOUPECKÝ, VÁCLAV: Kníže svatý Václav. Zvl. otisk z ČČH 1946. Vydal Historický klub v Praze 1947. 1. vyd., str. 64, cena 28 Kčs.

Autor podává ve své práci, která je rozšířenou přednáškou z roku 1945, souhrn nových poznatků a názorů na dobu svatováclavskou. Většinou jsou to výsledky nových studií, které autor široce probral v roce 1939 ve své cenné práci: Prameny X. století, Svatováclavský sborník II. 2.

Nejprve se vypořádává s německým zneužitím postavy světcovy a se stano-

viska laického historika upozorňuje na popudy a důvody svatořečení knížete Václava. Získáním nových a novým zhodnocením starých pramenů dochází autor k zajímavým poznatkům o velikosti českého státu za vlády knížete Václava, k odlišnému datování jeho narození, a co je nejdůležitějšího, přináší mnoho nového k posouzení jeho povahy. Mimo jiné soudí, že sv. Václav byl ženat, zmiňuje se o theorii poplatku německým sousedům, o revoltě Václavově proti vlastní matce a v souvislosti s tím ukazuje pak na jeho zahraniční politiku, která se měla vyrovnat s dvěma tehdejšími politickými exponenty, Saskem a Bavorskem. Ke konci hodnotí zásluhu Václavovy a věnuje pozornost růstu svatováclavské tradice.

V poslední době se zrodí theorie o Velké Moravě slovenské jsou vyvráceny dvěma zprávami: zprávou uherského kronikáře, že český kníže vládl Nitranskem a hranice českého státu sahaly až do krajů pod Matrou v Novohradě a v Gemeru a pak zprávou arabského geografa, která mluví o Čechách východních s Nitrou a Ostřihomem.

MM

8—43

KAJER, JIŘÍ: Vod hu nás. Chodské pohádky a pověsti. 6 šestibar. a 6 černých obrázků od Boh. Krse. Nakl. Družstevní práce, Praha. II. vydání 1947. 8°. Stran 172-(VI). Cena pro členy 55 Kčs.

Vypravování chodským nářečím, rázovitým a jadrným výrazem, avšak způsobem nikoliv pohádkovým, nýbrž lidovým, vhodným spíše pro dospělé než pro mládež.

Vejev. z.

KOPTA, JOSEF (* 16. VI. 1894 v Libochovicích). Č. básník, povídkář, romanop., dram., feuilleton. a public., novinář v Praze. Středem jeho lit. díla, jež vykazuje nesporné přednosti vypravěčského talentu i úsilí o čistý epický sloh, jsou tři román. trilogie: legionářská (Třetí rota), popřevratová (Jediné východisko) a exotická (Modrý námořník). Vedle snahy o dokument. zpracování životních zkušeností z válečné i povál. doby zabývá se i vážnými mravními a psycholog. problémy, zvl. otázkou lži a přetvářky i potřebou kajícího a zpovědi, mravní očisty a

milosti. Spokojuje se tu však jen čistě přirozeným řešením, odmítaje předpoklady křesť. morálky. S obvyklého, povrchně liberálního stanoviska hledí také na poválečné zjevy v círk. životě, kde se pak přímo dotýká náb. pravd, ukazuje se často skeptikem. Z dram. prací měly úspěch legion. hry Revoluce (1925) a Jejich lidská tvář (1927) i komedie Nejkrásnější boty na světě (1927), Zajíc v čepici (1935) a Hodiny a sen (1941).

DM

8—31

KOPTA, JOSEF: Třetí rota. I.—II. Naklad. „Čin“, Praha. Vydání 19. r. 1947. Brož. 165 Kčs, váz. 195 Kčs.

Rozměrná skladba pokouší se předvésti názorně celý, často hodně rozběhlý proud zahraničního odboje a vnitřní vývoj rus. legií, jejich spory, zrady i odpady, ale posuzuje je s velkou shovívavostí. Uvádí často i vojácky vulgární a nábož. pochybné řeči.

Ma. z.

DM

8—31

KOPTA, JOSEF: Třetí rota na magistrále, I.—II. Naklad. „Čin“, Praha. Vydání 14. r. 1947. Brož. 140 Kčs, váz. 170 Kčs.

Druhá část trilogie líčí sibiřskou anabasi, roztržku vojska s vedením, agitaci bolševiků; demoralisaci a rozhodnutí vrátiti se domů. Je tu hodně nechutných politických polemik, sympatií k revol. Rusku i k odbojným legion. vojákům, jež předvádí jako novodobé husity.

Ma. z.

V

943

KROFTA, KAMIL: Naše staré legendy a začátky našeho duchovního života. Laichter v Praze. 1. vyd. 1947. Str. 184, cena brož. 110 Kčs.

Podává širokému kruhu čtenářů jasný obraz o všech našich starých legendách i o tom, jak je třeba na základě nových výzkumů pohlížet na naše dějiny, zejména v době svatováclavské.

V první části rozebírá stručně názory na jednotlivé legendy a ve druhé části všimá si nových pohledů na naše nejstarší dějinné údobí. Významné je shrnutí nových názorů na rozsah čes-

kého státu v době sv. Václava, nové názory na jeho politiku zahraniční, především vůči polabským Slovanům. Hodně místa je věnováno slovanské bohoslužbě, jejímu rozšíření v Čechách, jejímu významu pro národní uvědomění.

Autor věnuje pozornost všem našim významným historikům, obírajícím se nejstaršími našimi dějinami (Pekař, Chaloupecký, Weingart, Vašica, Slavík, Novotný, Cibulka, Bartoš, Pastrnek), ale nezapomíná na historické autority cizí (Jagič, Brückner, Wostry).

Tato kniha, rozsahem ne příliš obsáhlá, ale obsahem velmi významná a důležitá, neměla by chybět především v knihovnách kněží a bohoslovců. Znáť spolehlivě tyto závažné otázky, týkající se základů křesťanské kultury u nás, jest dne věcí jistě nezbytnou.

Medek

KŘIČKA, PETR, Ing. (* 4. XII. 1884 v Kelči). Č. básník i prozaik, překlad. rus. a franc. básníků a dramatiků, bratr Jaroslava K-y, úř. minist. škol. a nár. osv. v Praze. Jeho z domácí půdy rostlou poesii vyznačuje prostá, výrazově střídmatá i melodická forma a čistý, mužný cit. Častěji ozývá se v ní také náb. nota lidově, nehluboce cítěného křesťanství.

X

8—31

LEWIS, SINCLAIR: Anna Vickersová. Přel. Eva Horlivá. Graf. upravil Method Kaláb. Obálka od Jos. Říhy. Vydalo Družstvo Máje, Praha. II. vydání 1947. 8°. Stran 463—(II), brož. 150 Kčs, váz. 190 Kčs.

Román, přeplněný dokumentárním materiálem, je ironickou kritikou různých převráceností am. sociál. práce, jež jeho hrdina odhaluje v káznících, věznicích atd. Uvádí i rouhavé řeči o Bohu a křesťanství, schvaluje potrat.

Ma. z.

Cynicky se posmívá víře a křesť. mravnosti. „Bible je báje“ (72), ctnostná žena je nade vše nudná (376), posvátný zvyk nezákonné lásky (350), ctnost podlejší než prostituce (432), pokání. Domýšlivé, neprirozené, od kněží odkoukané pokrytectví (371), a j. Poutavý sloh, bartitost líčení zvyšuje nebezpečí této četby.

Vej. z.

VM

8—31

LEWIS, SINCLAIR: Arrowsmith. Přel. Dr F. J. Netušil a Al. Skoumal. Nakladatelské družstvo Máje v Praze I. Vydání IV. 1948. (Formát, počet stran a cena dosud neudány).

Osou neradostného, ale umělecky vyzrálého románu je vnitřní rozpor bakteriologa, jež na čas odvede od vědy touha po osobním štěstí. Ironické šlehy zvláště na lékařský svět a am. sekty. Některé triviální výrazy.

Ma. z.

O

75

LORIS, JAN: Česká barokní kresba. Praha-Žikeš, 1947, 84 Kčs.

Sborníček 16 kreseb od Škréty, Brandla, Reintera, J. K. Lišky a Etgenese. Vydavatel doprovodil kresby stručným přehledem života, činnosti a významu jmenovaných malířů. Žikešova Malá edice mistrů vydala tuto sbírku též anglicky, francouzsky a německy.

jzv.

LUDWIG, EMIL (vl. Cohn), nar. 1881 ve Vratislavi, spisovatel z povolání. Psal životopisy proslulých osobností lehkou a zábavnou formou, využívaje hojně dopisů, deníků a pod. pramenů, aby odhalil zapomínané „velké maličkosti“ a ukázal slavné muže s neoficiální stránky. Vytvořil módu knih tohoto druhu. Profesionální věda však označovala jeho knihy za „historickou beletristiku“. Jsou prodechnuty liberaltieko-humanitářským duchem.

Sm

X

32

LUDWIG, EMIL: Duch a čin. Rozmluvy s Masarykem. Z němč. přel. Frant. Kubka a V. K. Škrach. S 16 fotografiemi. Naklad. „Čin“, Praha. II. Vydání IX., 1947. Brož. 96 Kčs, váz. 126 Kčs.

Rozmluvy z r. 1933 týkají se hlavně politických a veřejných otázek. Názory o náboženství a církvi jsou v podstatě stejné jako v jiných projevech T. G. M.

Ma. z.

MARCHA, JAROSLAV (* 26. V. 1880 v Babičích u Brna). Č. spis.-samouk, básník, povídkář a feuilleton., vl. jm. Dominik Nejezchleb, rolník v Babičích, pak novinář a poslanec v Brně. Novin. chvat vyznačuje také většinu jeho

uměl. průměrných a ideově povrchních beletrist. prací. Poměrně nejosobitější jsou prózy, podávající svěží zážitky z přírody, zejm. z lesů rodného i beskyd. kraje. Také jim však mnohdy vadí běžný styl a snaha zachytiti naturalisticky lidové postavy se všemi vulgárnostmi v řeči i jednání. Veršované práce bez básn. posvěcení přidrží se starých tradič. forem.

MM

8—8

MARCHA, JAROSLAV: *Besedy s klukem Smolenou*. Ilustr. akad. malíř Fr. Tručka. Nakl. Hejda & Zbroj, Ml. Boleslav. Vydání III., 1947. Brož. 90 Kčs, váz. 110 Kčs.

Formou rozhovorů s venkovským chlapcem podává autor vzpomínky na své vlastní dětství. Knize škodí nejasný postoj k náboženství a nepromyšlený, nedůsledný postoj v mravním řádě.

Veju. z.

V

167

MASARYK, T. G.: *Jak pracovat?* Přednášky z r. 1898. Nakl. „Čin“, Praha. 8. vydání, 1947. Brož. 30 Kčs, váz. 60 Kčs.

V univ. přednáškách podává Masaryk mnoho praktických pokynů o vědecké, sociální i politické práci mladých vzdělanců: o četbě a zápiscích, cestování, studiu cizích řeči atd. V úvodní filosofické úvaze o práci dotýká se náboženství jen všeobecně

Ma. z.

S

24 217

MIKLÍK, KOSTANTIN Dr CSsR: *Jak chce Bůh, tak buď!* O božských ctnostech v biblických dějích. Vydal ATLAS, Praha 1947. 12,5×20, str. 282. Cena 93 a 115 Kčs. V edici „Duchovní vinice“ sv. 1.

Jádrem duchovního života je láska k Bohu a bližnímu, jádrem lásky k Bohu je srovnalost, ba sjednocenost (nejenom conformità, nýbrž až uniformità, podle sv. Alfonsa) s vůlí Boží. O tomto nejunitnější jádře duchovního života pojednává přítomná kniha. V tom jest její první zvláštní důležitost. Druhý pak zvláštní význam této knihy jest ten, že o tak vznešeném a důležitém předmětu pojednává na nejživotnějším a nejsvětějším pod-

kladě, který kdy byl lidstvu písemně zaznamenán a zachován, na dějích, obsažených v knize knih, ve svatém Písmě. Konečně třetí přednost přítomného díla záleží v tom, že o tak vzácné věci v tak vzácném uskutečnění přemýšlí nevšední inteligence, unikající hluboko do tajemství milosti i přirozenosti a schopná tomuto ohledu dáti přiměřený slovní výraz.

Vnější úpravě možno vytknouti jako kaz nepřesné zachycování tiskařské černi na papíře, kaz to zaviněný buď přílišným louhováním papíru, nebo přílišným nedostatkem tuku v tiskařské černi.

Ivan Marianov.

NEZVAL, VÍTĚZSLAV (26. V. 1900 v Biskoupkách u Ivančic). Č. básník, romanop., dram., essayista a překl. fr. básníků, nyní úř. v min. informací. Z jeho chvatně improvizovaného díla nejvýše stojí lyrika. Jejím základem je bohatá, ale neovládaná fantazie básnickovy sensitivní bytosti, jež více než zevnější dojmy zachycuje vířivé sny a představy vybavující se automaticky z podvědomí, zvl. z dětských vzpomínek a erot. tužeb, a sdružující se pak asociací v proud zcela libovolných obrazů a dějů i nápadů. Básník klade je prostě vedle sebe bez ideové souvislosti, bez výběru a kázně, často i bez vkusu a mravní odpovědnosti, ba mnohdy přímo s opovržením ke všemu normálnímu, rozumovému a ideálnímu. Proto jsou i jeho lyr. knihy tak nestejně: vedle ojedinělých mistrovských čísel obsahují lehounké, ale duchovně prázdné dětinské žvatláni, výstřední poetist. hříčky a surrealist. počítlosti, sentimentality i hrubě animální nestvůrnosti, jemnou oslavu venk. domova i agitační řeči pro svět, sociál. revoluci, spojené někdy i s nihilist. protináb. výpady. Teprve v některých pozdějších sbírkách začíná se aspoň občas ozývat pod povrchem smyslového opojení a samoučelného formalismu trochu hlubší spodní tón: dosud bezradný a nejistý hlas marné touhy, pocit smutku nad ztraceným mládím a vnitřní hrůzy před ostnem smrti. — Nedostatky překotné tvorby vystoupily ještě zřejměji v román. pracích, v nichž většinou praktikuje freud. psychoanalysu zálibným rozebíráním těl, pudů a vášní. Jako dokumenty úpadkové doby patří spíše mezi lit. kuriosity.

NOR, A. C., vl. jm. Josef Kaván (19. IX. 1903 v Kylešovicích u Opavy). Č. romanop., povídk., feuilleton., lit. hist. a žurnalista v Praze. Z jeho lit. díla velmi nestejně hodnoty poměrně nejvýše stojí romány ze sítězk. venkova, kde uplatnil podrobnou znalost prostředí i krajového nářečí. Nedostává se mu však hlubší schopnosti duševně zpytné a dějově kombinační, zvl. pak smyslu pro mravní hodnocení lidských činů: je především robustně naturalist. zpodobitelem syrové skutečnosti hmotné síly i živočišných pudů. Teprve některé poslední práce, také uměl. vyzrálejší, projevují zřejmě snahu o zjemnělý mravollčný realismus. Nejslabší částí jeho tvorby jsou drobné feuilletonist. prózy a povídky i větší reportážní romány, ovlivněné spíše touhou po sensaci.

X

92

PAPINI, GIOVANNI: Svatý Augustin. Přel. J. Brechensbauer. B. Rupp, Praha 1948. Tiskla „Vlast“ v Praze. Knihovna „Světla“ sv. 3. Stran 240-(IV). 14×21,5. Brož. 87 Kčs, váz. 127 Kčs.

Papini pojednává o svatém Augustinovi svým obvyklým osobitým způsobem, jež uplatnil i v jiných svých dílech a který by se dal shrnout nejvýrazněji, byť snad příliš zjednodušeně, slovy: „Svatý Augustin — a já.“

Tento způsob má své výhody i nevýhody, ale těmi se tu nemůžeme zabývat, neboť naši pozornost zaměstnává na tomto českém překladě něco jiného.

Když vyšlo první vydání originálu ve Florencii roku 1930, obsahovala kniha některá mírně řečeno nehorázná tvrzení a jisté hrubé naturalismy zejména v líčení pohlavního života svatého Augustina před konverzí. Mimo jiné tvrdil autor na základě zcela pochybené interpretace textu „Vyznání“, že svatý Augustin se v mládí oddával také pederastii. Proti tomu se ozvala kritika a další vydání, které vyšlo ještě téhož roku s podtitulem „Seconda edizione riveduta e corretta“, vynechalo celou pasáž pojednávající o této věci.

Z toho je zřejmo, že autor opravil svůj názor, a také je samozřejmo, že pro překlad je od té doby nutno brát za předlohu toto druhé „revidované a opravené“ vydání. Překlad J. Brechens-

bauera je však k našemu údivu pořízen podle prvního vydání a obsahuje ovšem onu pochybenou pasáž, v níž se „přisívá“ svatému Augustinovi docela nepodložená kalumnie. Připojíme-li k tomu, že na knize není otištěno žádné církevní Imprimatur, ačkoli kniha toho druhu, obsahující úplný životopis světce, nepochybně vyžaduje církevního schválení, je to více než dostatečným důvodem, abychom knihu nedoporučili. Trpí totiž zároveň trojí významnou vadou: za prvé nemá Imprimatur, za druhé obsahuje nepravdy podávané zavadným způsobem, za třetí ubližuje i autorovi tím, že znovu šíří text jím zamítnutý a nahrazený textem lepším.

Viz též posudek na str. 119 ročn. 1947 tv.

M

37

PLEVA, JOSEF, V: Náruč maminka. Kresba Ant. Procházky. Brno. Tisk. a vyd. podniky Zář 1947. 8° Str. 91-II. Brož. 36 Kčs.

Vzpomínkově líčí spisovatel zážitky z mládí. Nehodí se pro mládež, kterou by nezajímala historisující způsob podání. Katolické prvky náboženské znamenaly pro dítě evang. rodičů vždy objev. Až na jedno místo nepříčiňuje autor nepříznivých poznámek k nábož. věcem. Mluví tam o „pověsti o potopě“. Z neznámého důvodu nevysvětluje náivní dětské dotazy v oboru náboženském. První vyd. r. 1943 není uvedeno. Vgl.

PUJMANOVÁ, MARIE, roz. Hennerová (8. VI. 1893 v Praze). Č. básnička, prozatěrka a lit. i divad. publicistka, chof spis. Ferd. Pujmana. První své novelist. práce, v nichž je patrný vliv impresionismu Růž. Svobodové, vydala pod roz. jm. M. Hennerová (v. t.) Pozdější prozaická i básn. díla vyznačuje chladně kritický a často velmi pronikavý rozbor součas. společen. zjevů a někdy i zřejmý sklon ke komunismu.

8—31

ROVENSKÁ, JANA: Vzdejte čest. Obálka od akademického malíře Františka Tručky. Vydal nakladatel Hejda a Zbroj, národní správa, Mladá Boleslav. I. vydání 1947. 15×21, stran 188, cena brož. 57 Kčs, váz. 80 Kčs.

Psychologický román chlapce pronásledovaného a štvaného nevlastní matkou, dospělými i dětmi. Chlapec, prohlášený za lháře uniká do říše snů, jimž konečně podléhá a dostává se tak do zvláštního zmatku. Zůstal mu jen otec a bledé děvčátko, dceruška slepého žebráka, která se Pavlovi stala věrnou přítelkyní. Jak rád by si hrál společně s dětmi — ale ty se ho štítí jako lháře a tuláka. Všichni se mu posmívají. Největším Pavlovým nepřítelem je Ferry, který jednou mrštil po Pavlovi kamenem. Pavel se uhl — a místo něho bylo tak zraněno malé dítě. Pavel obviněn ze zlého činu — brání se — i kněz přijde a vypravuje na soudě o šlechetném činu Pavlově — ale nic nepomáhá. Hoch se dostává do polepšovny. Trest se mu mění v záchranu. Tam najde otcovského přítele v řediteli. A když zocelený a hudebně vzdělaný se vrací do městečka — nachází totéž nepochopení — nechtějí mu ani věřit, když ohlašuje požár, utíká k místu ohně sám a zachraňuje z plamenů svého největšího nepřítele — Ferryho. Dobrota Pavlova přece jen zvítězila. Látkově není sice tento román úplně novum, ale velmi potěšujícím momentem je vnitřní vyrovnanost autorčina, která se zračí na každé stránce. Není to dílo zatížené pesimismem a melancholií. Knize by ještě víc prospělo, kdyby autorka těžila též z náboženského života. Kniha napínavá, výchovná.
P. R. F.

DMM 323

ŠLESINGER, VÁCLAV: Z bojů o pokrokovou Moravu. Novela v Brně. I. vydání 1947. Str. 146, cena brož. 48 Kčs, váz. 68 Kčs.

Obsahem knihy je politický život na Moravě v letech 1890—1918. Je to řada žurnalistických záběrů, podávaná se značnou dávkou zaujatosti. Jako by au-

tor znovu prožíval ony horké dny vášnivých bojů, tak jsou jeho slova nehledaná a tvrdá. Vše, co je katolické, je pro něho klerikální, nesprávné a špatné. Neumí rozlišovat mezi katolictvím a klerikalismem.

Čtenář se doví o vzniku jednotlivých stran, o jejich bojích, úspěších a neúspěších. Bojem o pokrokovou Moravu rozumí se boj všech českých stran proti stranám katolickým za vedení lidové strany svobodomyšlné Dr Stránského. Jistě má autor v mnohém pravdu, když líčí nevybíravé boje na politickém fóru. Ale boj byl tvrdý na obou stranách. Boj tak zvaných pokrokářů nebyl ovšem veden jen proti politickým stranám katolickým, ale proti Církvi a náboženství vůbec, třebaže to mnozí nechtějí přizpůsobit. V tomto boji vynikal prof. Masaryk. O způsobu jeho protináboženské a proticírkevní práce svědčí slova z jednoho jeho projevu (110): Vždyť i papež ruší svátky. A my děláme to, co papež, a proto se nám nesmí říct, že běřeme náboženství, sic by je papež také bral.

Tato kniha, stejně jako předcházející práce autorova: Zápas půl století, Brno 1946, je dokumentárním dílem pohnutých politických bojů od konce minulého století do první světové války.
Medek.

8—93

— WENIG, ADOLF: Kocourkov. Z historie staroslavného města. Ilustr. Scheiner Art. Nakl. Topič, Praha. V. vydání, 1931. 15×19, stran IV-65-III. Cena kart. 20. Kčs.

Kniha dobrého humoru, pěkně podaného rázovitým slohem a výrazným jazykem, jadrně, vtipně. Ilustrátor doplňuje autora zdařilými kresbami satirického a humoristického rázu. Pro mládež od 10 let.
Veju.

Seznam starších knih, které se nehodí do katolických knihoven:

(Pokračování.)

- X 8—31 1929, Rozkošné povídky, Vyjasnění 1930).
- APULEIUS: Proměny.
- X 8—93
- AUGUSTA, JOSEF: Zavátý život.
- X 8—31
- AUŘEDNÍČEK, OTAKAR: Královna loutek.
- X 8—31
- AVDĚJENKO, A.: Miluji.
- X 8—31
- BABEL, ISAAC, EM.: Rudá jízda.
- X 8
- BALDINI, ANTONIO (* 1889). Ital. žurnalista, kritik a novelista, hlavní zástupce poválečného směru novoklasicist. Ve svých povídkách a humoreskách, z nichž výbor přel. v knize Michelaccio a jiná prosa snaží se zachytiti duši dnešního italského lidu, lehkomyšlného i něžného a smyslného. V jeho knihách je mnoho formalismu a estétství, hravé i chorobné fantasmie, ale také drsného boccacciovského pošklebku.
- X
- BAKUNIN, MICHAEL, ruský revolucionář, propagátor nejradikálnějšího anarchismu, v němž zločin a vražda se stávají systémem, zuřivý nepřítel náboženství jako základny starého řádu. (1814—1876.) Bůh a stát (1906), Zpověď caru Mikuláši I. (Charvát 1926).
- X 8—
- BAKULE, FRANTIŠEK K. (* 12. I. 1861). Český spis. několika diletantských zábavně poučných knih z oboru psychologie a sexuologie. Jeho spisy jsou vesměs povrchní, planě frázevitě, anekdotické a často nevkusné. (Zkoumání a posuzování povahy života lidského 1901, Člověk a doba moderní 1903, Lži a ideje 1904, O umění žiti 1924) a hlavně sexuologie a erotiky (Žena a její kouzlo 1902, Rozmary erotismu 1925), vydal také povídky z téhož oboru (Osudy krásných žen
- X 8—31
- BALZAC, HONORÉ: Albert Savarus. Přel. Alf. Breska. Ilustr. Ch. Huard. Sfinx 1927. 8°. 378, 25 Kčs, váz. 30 Kčs.
- Značně svěží životop. román o žárlivé ženě, která ničí své soupeřky, je doplněn povídkou „Petruška“, smutným to příběhem bretoň. děvčete. Po mravní stránce vadí tu některé pasáže. Ma*
- XX Beatrice. Přel. Jiří Živný 1925.
- Román se zajímavou postavou učené ženy, v níž se ozvala pozdní láska k muži a touha po mateřství, patří pravděpodobně k zakázaným. Ma*

XX Benátský žid. Přel. M. Majerová 1920, 1924.

Umělecky pochybný, zato pohoršlivými scénami a nesprávnými názory ovlývající román je zřejmě na Indexu.
Ma

D Bratranec Pons. Přel. Dr Jiří Guth. Il. Fr. Ženíšek ml. 2. vyd. Vilémek 1925. 8°. 378, 25 Kčs, v. 35 Kčs.

Román s ústřední postavou sběratele uměleck. předmětů, třebas není bez mravních závad, je značně jemnější než jeho protějšek „Sestřenice Běta“.
Ma

X Dáblův dědic. Šprýmovná pov. Přel. V. K. Blahník. Il. J. Motyčka. 1911. 8°. 26, 80 hal., váz. 8 Kčs.

Odporne snížení kat. kněžství v osobě pařížského kanovníka Saint-Pierre aux Boeuf. Kniha zakázaná obecným právem kanonickým. (Can. 1399, 6°).
Such.

XX Dcera Evina. Přel. B. Pacáková-Pasovská. 1924.

Román manžel. nevěry z ovzduší polit. a finanč. pletich po červenc. revoluci spadá pravděpodobně pod círk. zákaz.
Ma

X Dívka se zlatýma očima. Přel. K. Fiala. 1907, 1913, 1942.

Mravně závadná povídka je 3. částí knihy „Historie třinácti“ (v. t.).

D Dopisy dvou mladých žen. Román. Přel. O. Městecký. Živný, Praha 1920. 8°. 278, 18 Kčs.

Ve formě dopisů rozvíjející se román, má některé partie dosti pohoršlivé, ale obsahuje také mnoho správných názorů o úloze a obětavé lásce ženy.
Ma

X Drama na břehu mořském. Přel. Em. F. Míšek. 1921.

Tři hrůzostrašné krvavé povídky: Červená hospoda, El verdugo (Kat), Drama na břehu mořském. Nelidskost vraždění, otupující i přirozený lidský cit, řadí tuto knížku do nemorálního braku.

D Dvě povídky. Přel. Jos. Trampus. Nakl. Al. Hynek, Praha. 1911. 12°. 78.

I. Atheistova mše: Přes několik odporých vět o mši sv. a o panenství Matky Boží je základní děj dobrý. —

II. Petr Grassou: Neškodná veselá historie o společenském vyšínutí průměrného malíře Fougeresa.
Such.

D Dvě povídky. Přel. P. Princ a Č. Syrový. 2. vyd. Otto 1926. m8°. 150, 4 Kčs.

První „Dům u kočky“ je slušný obrázek ze života drobných kupců, druhá „Rodinný mír“ líčí obnovu manžel. lásky v duši koketní ženy.
Ma

XX Elixír života. Přel. Dr Fr. Krčma. Il. C. Bouda. 1922.

Hnusný brak, snižující záměrně církevní hierarchii (papeže, kardinály, opaty a kněze) i věrouku, zvl. zázrak a kanonisaci světců. — Román je nade vše pochybnost zakázán.
Such.

V Eugenie Grandetová. Z výjevů ze života venkovského. Přel. Zd. Folprechtová. Sfinx 1927. 8°. 237-1, 16 Kčs.

Historie ušlechtilé dívky, opuštěné milencem, jež po smrti lakomého otce užívá bohatství ke skutkům milosrdenství. Zcela nezávadné.
Ma

X Farář tourský a jiné povídky. Přel. L. Suchý, F. Grepl a P. Projsa. 1913, 1926.

Pro větší náb. a mravní závady dlužno tuto sbírku přiřaditi k dílům zakázaným.
Ma

XX Firma Nucingen a jiné novely. Přel. Dr Jiří Guth. 1912, 1926.

Nejdelší tit. novela této sbírky z měšťáckého prostředí je na Indexu.
Ma

Příloha časopisu „Dobry pastýř“. Vydává Exerciční dům Frýdek. Telefon č. 38. Číslo účtu Pošt. spoř. 303.183. — Vychází jednou týdně. — Tiskárna Lüdemann v nár. spr., Č. Těšín. — Novinové výplatné povoleno ředitelstvím pošt v Opavě č. IA-2370-0:62028/47 ze dne 22. 12. 1947. Podací a dohlédací pošt. úřad Frýdek 2. — Předplatné na rok 50 Kčs.

S 8—93

BABY, J. K.: Král motýlů. Il. K. Dostál. Nakl. Pramen (J. Štefánek) Brno r. 1946. 18×25. Str. 52, brož. 59,50 Kčs, váz. 69,50 Kčs.

V rouše zábavných příběhů podán život otakárka fenyklového a takto vhodně mládež seznámena s úsekem života v přírodě bez nevkusného zlidšřování. Zároveň se obsahem knihy zbystřuje postřeh mladého čtenáře pro krásu, harmonii a účelnost bytosti v přírodě, jež je dílem všemohoucnosti Boží. Budí se tím opravdová, nesentimentální láska k přírodě a tvorstvu, nenápadně se vštěpují pokyny, jak chránit tvory bezbranné.

4 celostránkové barevné a 21 jedno-barevných obrázků vkusně zdobí knihu a doplňují text.

Vhodná pro mládež od 11 let, zvláště chlapce. Veju.

—

178. 1

BENEŠ, Dr EDUARD: Problém alkoholové výroby a abstinence. Vydal Čsl. abstinentsní svaz v Praze. II. vydání. 1947. Stran 144, cena brož. 50 Kčs.

Autor touto svou první sociologickou prací před více než 30 lety upozornil na hospodářskou stránku alkoholismu. Dnes tato jeho studie vychází v 2. vydání, které je rozsahem dvakrát větší. V tomto novém vydání jsou mnohé cenné doplňky: jsou tu nová statistická data až do nejnovější doby, dále pak kartogramy o výrobě, spotřebě a odbytu lihových výrobků a nás i za hranicemi, srovnání hodnoty odbytu výrobků čs. průmyslu, spotřeba lihovin v různých státech světa a smutné důsledky alkoholismu: úrazy, způsobené opilými řidiči motorových vozidel, srovnání výdajů za knihy, kino, kuřivo a lihoviny; nechybí tu ani diagramy následků alkoholismu: kriminality, choromyslnosti a úmrtnosti.

Je to studie opravdu věcná, přesvěd-

čivá a zároveň aktuální. Velmi dobře poslouží zvláště těm, kteří pracují o ostrážlivění národa. ač

—

8—31

BRABEC, JAN: Prožil jsem bouři. Obálku navrhl a obrázky nakreslil Václav Junek. Vydalo Státní nakladatelství v Praze. První vydání 1947. 14×20, stran 104, cena sešitového vydání 25 Kčs.

V knize se líčí něco jiného, než naznačuje obrázek na obálce a titul knihy. Nejste však zklamáni. Kniha líčí světovou bouři let válečných, ale s mnohem větší opravdovostí než tomu bylo dosud v jiných českých románech či povídkách. Nepřehlíží ani moment náboženský, ba dojímavě ukazuje autor, jak důvěra k Vítězné Panně povzbuzovala za mobilisace a po porážce Francie muže, ženy i děti. Kniha líčí osudy chlapce, který prožíval bouři druhé světové války od Francie přes Německo až do Československa — zvláště působivé dramatičnosti nabývá kniha, když přicházíme k chvíli, kdy se hoch dostává do německých rukou. Je to kniha nejen napínavá, ale zušlechťující. P. F.

DM

8—31

BURGESS, PERRY: Cestou osamělých. Román. Přeložil Dr Jindřich Procházka. Obálku a vazbu navrhl Jar. Šváb. Vydalo nakladatelství Kvasnička a Hampl v Praze roku 1947. 13×21, strn 308, cena brož. 90 Kčs, váz. 115 Kčs.

Autorem díla není spisovatel z povolání, ale lékař. Osamělými se v knize rozumějí malomocní a námětem knihy jsou jejich problémy. Jak se nákaza šíří, je nemoc vyléčitelná, co s těmi, u kterých se nemoc zastaví, jak učinit život malomocných užitečným a radostným? Tyto otázky se řeší formou

románovou. Na konci knihy jste ovšem na rozpacích, zda napsal lékař knihu s hlediska vědeckého pravdivou, zda malomocenství skutečně není nemocí tak nebezpečnou, za jakou se doposud pokládala. Tato kniha vypravuje o americkém vojínu Ned Langfordovi, který sloužil ve španělsko-americké válce a vrátiv se domů, po mnohých letech onemocněl malomocenstvím. Byl to ovšem muž, který hledal odpověď na výše uvedené otázky a který přemýšlel o tom, jak malomocné užitečně zaměstnat. Svůj plán též provedl a stal se prvním ředitelem osadní elektrárny a společnosti pro rybolov. Netřeba zdůrazňovat, že kniha je promísena též motivy milostnými. O vlivu náboženství pro život malomocných jsou v knize krásná slova — rovněž katol. misionář je líčen světle. Kniha pozoruhodná.

P. F. R.

DMM

8—31

CARLISLE, (karlajl) HELEN GRACE:

Krev mé krve. (Přel. Weinfurterová 1947. 8°. Str. 227.)

Amer. spisovatelka, jinak dosud neznámá, vzbudila světový zájem tímto románem. Ve formě fiktivní zpovědi prosté maloměstské ženy podává jímavý příběh pudové, až fanatické lásky matky k dětem, vystavené nejtěžším zkouškám a přece zpívající nakonec chvalozpěv životu. Román přes četné povahové i dějové pravděpodobnosti a také mravní pochybnosti působí na vážného čtenáře silným dojmem.

S

92

COJAZZI, DON A.: Pier Giorgio Frassati (Život vítězného mládí). Přel. Dr Jaroslav Kulač. Vyd. Krystal, Olomouc, vyd. 4. 1947. Str. 199-V, cena 55 Kčs.

Jedna z mála knih, kterou možno bez rozpaků chválit a doporučit v superlativech. Třebas nesdílíme vždycky uctivý úžas svědků nad ponížeností syna senátorova a velvyslancova, přece nás zcela zaujme kouzlo osobnosti tohoto jinocha, jenž v sobě spojoval genialitu a heroism, zbožnost a obratnost, dovedl žiti s naší dobou a při tom ji vnitřně vysoko přerůstat. Je to opravdu kniha vítězného mládí strhujícího k ná-

sledování a je hodna největšího rozšíření.

drš

—

8—93

DEYL, V.: Vyzvědači. 3 povídky. Il. Jar. Lukeš, Brno, 1947. 15×21. Str. 166. Brož. 48 Kčs, váz. 60, 50 Kčs. 64. sv. knihovny Jitro.

Dobrodružný děj titulní povídky se odehrává v době bitvy u Kolína za sedmileté války s Pruskem. Líčí pestré příhody obratného vyzvědače maršálka Dauna, který maskuje svou nebezpečnou činnost mimo jiné tím, že si opatří společníka v pasáčkovi se 2 ovečkami. Podaří se jim splnit nebezpečný úkol a tím přispět k vítězství nad pruským vojskem.

2. příběh je humoristického rázu. Vypravuje se v něm o snesení tureckého půlměsíce s vršku svatoštěpánské věže ve Vídni. Na tento výkon byl povolán mistr tesař z Brna, neboť ve Vídni se nikdo toho neodvážil.

3. povídka jedná o dobrodružné cestě 3 sklářů s chlapcem učněm do Španělska, kde se jim podaří dobře zpeněžit české výrobky. Než se dostanou opět domů, zažijí během námořní plavby divná dobrodružství.

Zkušený vyprávěč vybral z minulých dob zajímavé příběhy, jež nejen pobaví, ale i nenápadně poučí a vychovávají. Dobře ilustrováno.

Pro mládež od 12 let, zvláště chlapce. Vějv.

S

173. 1

DOMINIK, JIŘÍ: My dva. Nákl. Akademického týdne (Praha I., Husova 8) 1947, str. 19, cena 8 Kčs.

Výzva k revoluci proti konvenčním povrchním názorům moderního světa o manželství. Orientuje mladé lidi o smyslu manželského života u křesťanů a o předpokladech manželského štěstí. Spisek se schvalně vyhýbá dělení na kapitoly a budí pozornost jen silnými hesly v čele jednotlivých myšlenek.

drš

M

8—93

DRNÁK, VLADIMÍR: Trny mezi růžemi. Il. Zd. Batal. Melantrich 1947. 4°. Str. 206. Váz. 140 Kčs.

Životopisný román skladatele F. R.

Škroupa uvádí čtenáře do doby obrozenského úsilí kolem české scény, o níž má zásluhy Štěpánek, Tyl, Klicpera i Škroup. Nadarý synek osického učitele prožije různé změny a získá jako choralista, později učitel hudby mnohé zkušenosti i naváže styky se zajímavými osobnostmi, než dosáhne vytouženého místa kapelníka českého divadla. Je to pestrá kronika různých osudů národních buditelů a umělců, z nichž upoutá nás skladatel Škroup vynikajícím nadáním i sympatickými rysy povahy. Po létech úspěchů uměleckých se dožije zklamání, pozbývá místa. Obrací se do Holandska, kde je teorie náležitě hodnoceno jeho umění, avšak po krátkém působení tam umírá.

Poutavě, místy až dramaticky podané životní osudy Škroupovy ukazují mezeru, pokud jde o vložku k Fildlovačce „Kde domov můj“. Nelze se dočíst nic o tom, jak vznikla obliba této písně, až se stala naší národní hymnou. Krásná úprava, umělecké ilustrace rovněž zaujmou: škoda jen, že si autor neušetřil nevhodných extempere jako: „... V Loretě je dobrotivější Pánbůh než v Týně. Tohohle snad Syn už naučil, místo oko za oko a zub za zub — odpouštět.“ (26) ... Vyzpovídal se ze svých hříchů, nikoliv u mřížek zpovědnice, nikoliv člověku, býť byl zástupcem samého Boha na zemi, ale Tomu tam někde, nevíme kde, možná, že opravdu nad oblaky, možná ale — docela jinde.“ (82) Na jiném místě uvádí se s pohoršením připomenutí knězovo, že při mši není hlavní věcí hudba chrámová ale liturgie sama.

Vejv.

S

243

Duše Kristova. Rozjímání o modlitbě sv. Ignáce z L. Z italského přel. O. F. Babler, Velehrad, Olomouc. 2. vyd. 1947, stran 139-V, cena brož. 25 Kčs.

Zbožný, zanícený autor oblíbených Eucharistických jisker podává tu meditace podobného slohu. Nejde mu tak o to, aby uchvacoval velikými myšlenkami, čerpanými z hlubších pohledů na tajemství světa a Boha, nýbrž zůstává spíš u zevních konkrétních vněmů a provádí je vroucími afekty. Na někoho budou tyto meditace působit trochu dojmem italské mnohmluvnosti. Překladatel je jistě nad jiné povoláný,

přece však snad nenabízi po každé nevhodnější slovo, jako když oslovuje duše Krista Pána: Nemlč, zaklínám tě, nemlč (97). drš

—

8—93

ERBEN, KAREL JAROMÍR: České pohádky. Uspořádal, poznámkami a doslovem opatřil Antonín Grund. Vydal Melantrich v Praze. Druhé, přehlednuté vydání, 1947. 12×19, stran 280, cena brož. 75 Kčs, váz. 100 Kčs.

Erbenovy pohádky se doporučují samy. Tato sbírka se doporučuje tím více, že obsahuje pohádky méně známé a že svým vědeckým doprovodem se stává knihou nejen pro děti, ale i pro studující literatury. Kdyby pohádky byly doprovázeny ilustracemi, byli bychom nakladatelství ještě vděčnější, ale tak mohla být kniha aspoň lacinější a dosáhne tedy snáze většího rozšíření, jehož si uskutku zaslouží. P. F.

MM

8—93

FILIP, DOMINIK: Opuštěná země. Histor. románek ze 6. stol. Il. Jar. Dvořáček. Komenium (Jitro v Brně 1947). 15×21. Str. 256, brož. 70 Kčs.

Obraz ze života starých Slovanů předvádí povídkovou formou stěhování skupiny Charvatů z přelidněné pravlasti od Dněpru do Čech (Bojohemu), tehdy vylidněných vojenským tažením Markomanů s Attilou. Vystěhovalci se usazují v krajině kol Králové Hradce a zařizují se jako doma. Křesťanský kupec Řek je poučuje o křesťanství. Slovanská dívka, jež se stává jeho ženou, je ráda přijme, ale po jeho smrti se vrací do domova i k pohanství, poněvadž ji křesťané zklamali. Dobrodružný děj je podložen dobrým studiem odborné literatury, především prací L. Niedrle, a pěkně vypravován. Autor však idealisuje tehdejší primitivitu a líčí jejich způsoby i mluvu jako u lidí nynější kultury, což je v rozporu se skutečností.

Největší závadou jsou však omyly autorovy, týkající se židovství i křesťanství. Na př. nesouhlasí s vědeckou pravdou výklad, že 12 kmenů izraelských se spojilo v národ, když byla dána příkázání na hoře Sinai. „Před

tím měl každý z nich svého vlastního boha, od té doby však uznávali všichni jednoho.“ (229) Toto tvrzení odporuje zjevení ve Starém Zákoně právě tak, jako je bludný výklad křesťana Řeka o Bohu, který prý má za ženu Marii, jejich syn se jmenuje Kristus. (22) Podobně je nevhodné srovnání pohan- ských vánoc s křesťanskými. Obrázky někde nevyhovují. Vejev.

N

8—93

FLIEGLOVÁ, MARIE: Alenka v Pra- ze. Příhody děvčátka. Ilustr.. Vilma Vrbová-Kotrbová. Nakl. Stan. Kuchař v Hradci Králové, 1947. 4°. Str. 168. Kart. výtisk 120 Kčs.

Nenáročné příběhy ze života malé studentky jsou proniknuty výchovnou tendencí. Líčí se krása Prahy, vypra- vuje se o jejích památkách způsobem přiměřeným dětskému věku. Jediné ne- dopatření se vloudilo do výkladu o Karlu IV., který prý odpočívá pod mra- morovým náhrobkem ve velechrámu sv. Víta. Ve skutečnosti jsou ostatky jeho ve zvláštní rakvi v hrobce krá- lovské.

Kniha obsahem průměrná, bez umě- leckých nároků, má pěknou úpravu a dobré ilustrace. Vhodná pro mládež dívčí od 10 let. Vejev.

—

8—93

FLIEGLOVÁ, MARIE: Dívka s chy- bou. Dívčí román. 25 kreseb od M. Železnákové. J. R. Vilímek v Praze 1947. 13×21. Str. 136. Cena brož 47, váz. 65 Kčs.

Románek lepších hodnot než běžné sentimentální limonády, není původní, ve mnohém připomíná Bulánkovu kni- hu „Malá modistka“. Patrně vznikl pod vlivem této knihy. Podobně jako Bu- lánek i Flieglová se nespokojuje ero- tickou zápletkou, ale předvádí typ dív- ky hlubších zájmů a vážnějších snah. Je to rovněž učednice modistka Míla, již velmi sklíčuje její vadná výslovnost. Odhodlaně se vydává na cestu za umě- ním, nejprve školením u výtečného pro- fesora, pak veřejným vystoupením. Za- sloužený úspěch je výsledkem dobré průpravy i družné pomoci kolektivního prostředí Domova učednic. Zdar veřej- ného koncertu Mílu neoslňuje, ráda se

vrací do praktického života, pro nějž získala cvičením zpěvu dobrou výslov- nost. Dobře vystižena dívčí duše, druž- nost i ochota k pomoci. Ústřední po- stava Míla trpí nejen vadou výslovnosti, ale též chybami povahy, jako náladov- ostí, prchlivostí a j., s nimiž svádí vítězný boj. Pro dívky od 14 let. Vejev.

HOŘEJŠÍ, JAN PhDr (* 1885 ve Vídni). Č. spis. v oboru teoret. i prakt. lid. výchovy, prof. reálky a un. lektor v Praze.

S

178

HOŘEJŠÍ, Dr JAN: Jak vésti k o- střízlivění. Vydal Čsl. abstinentní svaz v Praze. 1947. Stran 74, cena brož. 10 Kčs.

Autor zde podává přehled vědeckých, rozumových a sociálních důvodů pro abstinenci a návod, jak pracovat účelně proti alkoholismu ve školách, v závo- dech, v národních výborech i v sou- kromí. V nynější době, kdy se u nás tolik rozmohl alkoholismus, je to po- můcka velmi časová. Zároveň je také velmi praktická, neboť příslušnou látku podává velmi vhodně zpracovanou vět- šinou ve formě přednášek pro různé druhy posluchačů: pro dospělé, pro žá- ky obecné školy, pro žáky měšťanské a střední školy, pro žáky vyšších škol středních a odborných, a pro mládež vůbec. — Tato brožura zasluhuje co největšího rozšíření. ač

S

8—93

HÜNNERMANN, VIL.: Na výsluní Božím. Přeložil P. Al. Hanzelka. Vyzdobil Jan Černý. Vydal Exerciční dům ve Frýdku. I. vyd. r. 1947. 15,5 ×21,5. Str. 202. Cena váz. 63 Kčs.

Je to pomocná kniha pro nábožen- skou výchovu doma, zvláště však vhod- ná k přípravě pro první sv. přijímání, neboť předvádí náboženské pravdy ži- vým slovem, názorně a přiměřeně dět- ské chápavosti. Příběhy jsou čerpány z biblických dějin, ze života světců, jako sv. Lidvíny, sv. Křištofa, Tarsicia, Kateřiny Emmerichové, papeže Pia X., ale též ze života dnešních dětí. Těmito články se snaží vštípit náboženské pravdy do duší dětských, vzbudit v nich city oddanosti a lásky, posléze pohnout

vůli k následování vytčených vzorů. Poutavý způsob podání dodává knize hodnoty i působivosti, rovněž pěkná výzdoba a úprava. Doporučuje se pro děti od 7 let. *Vejev.*

— 243

JANOUŠEK, JAN: Zemědělec kráčí stopami evangelia. Vyd. APÚ v Praze. 1947. Stran 31, cena 12 Kčs.

*Autor vybral, jak praví, z Willamova Života Ježíše Krista místa, mluvící nějak o zemědělské práci, něco poněkud rozvedl, přitiskl příslušné texty z evangelii a sestavil tak brožuru prodávanou ve prospěch studentského Konviktů v Příbrami. Je to i propagace četby Písma sv. *drš**

D 8—31

KLOSTERMANN, KAREL: Ze světa lesních samot. Ilustr. Fr. Vrobel. Naklad. Vilímek. X. vydání r. 1948. 17,5×22,5. Stran 224, 8 bar. obr. Cena brož. 110 Kčs, váz. 135 Kčs.

*Středem románu ze 60. let min. st. jsou napínavé osudy revírnicka a jeho příručího na bavor. hranici. K nim se druží příběhy dřevorubců, pytláků, pašeráků atd. — Naturalist. líčení nočních záletů příručího. *Ma**

S 178. 1

KLOUBEK, MUDr. ANTONÍN: Alkoholismus u dětí a mladistvých. Vydal Čsl. abstinentní svaz v Praze. 1947. Stran 56, cena brož. 6 Kčs.

*Autor zde snesl přesvědčivý klinický materiál z pražské psychiatrické kliniky prof. Myslivečka, určený i laikům, jimž není lhostejno zdraví naší mládeže a našich rodin. Celá práce je rozdělena na čtyři části: 1. Vliv alkoholismu na potomstvo. — 2. Příčiny alkoholismu u dětí a mladistvých. — 3. Následky alkoholismu u dětí a mladistvých. — 4. Možnosti prevence alkoholismu. Tato publikace zaslouží pro své idealistické zaměření a pro jasné podání látky co největšího rozšíření. *ač**

MELVILLE, (melvil) HERMAN (* 1. VIII. 1819 v New Yorku — † 1891). Am. spis. dobrodruž. cestop. románů

a povídek, pův. námořník a velrybář, na konec celní úř. v Pittsfieldu. Jeho látkově zajímavé a romant. laděné práce vynikají živým vypravěčským uměním, ale v pův. své formě unavují rozsáhlými popisy a zastaralými odbor. úvahami, jež značně ruší děj. spád.

— 8—93

MELVILLE, HERMAN: Bílá velryba. Přel. Vach Karel. 9 ilustr. Ant. Machourka. Nakl. Vyšehrad, 1941. 8°. Stran 166-II. Cena brož. 28 Kčs, váz. 38 Kčs.

*Napínavá dobrodružná povídka. Mladík žádostivý dobrodružství dá se najmout na velrybářskou loď. Při záhubě lodi jediný unikne. Nábožensky a mravně nezávadná. Správná po stránce jazykové. Pro hochy od 12 let. *Vejev.**

X 8—31

MELVILLE, HERMAN: Ráj kanibalů. Vyprávění o pobytu v údolí Typee na jednom z Markázských ostrovů. Z anglického originálu přeložil Theodor Hejl. Frontispice a obálka akademického malíře J. F. Tichého. Vydalo nakladatelství Orbis. III. vydání 1946. 14×21, stran 244. Cena brož. 70 Kčs.

*Nelze upřít autorovi slohové nadání, schopnost živého strhujícího líčení, které místy nabývá dramatickosti. V určitém smyslu je to i dílo poučující nás o životě kanibalů, ale nechápeme proč svého talentu zneužívá autor s takovou zálibou v líčení nevhodných scén, v nichž zachází až do oplzlosti. Třebas uznáváme autorovy slohové schopnosti, pro nedostatek mravního jемnocitu musíme toto dílo odmítnout. *P. F.**

M 8—93

OMELKA, FR.: Blesky nad Bezkydami. Il. Fr. Süsler. Komenium, Brno, 1947. 15×21. Str. 214. Brož. 60 Kčs, váz. 72,50 Kčs. Jitro sv. 61.

Obraz z nedávné doby německé okupace ukazuje hrdinství drobných lidí v odboji. Je to tragika rodiny listonoše Čermáka, který se pídí po udavačských

dopisech, aby je zneškodnil. Pomoc, poskytnutá uprchlíkovi z Německa, zavínil utrpení celé rodiny, nejprve smrt obou rodičů na popravisti a v koncentračním táboře. Oba synové se zdarem vyvíjejí činnost partyzánskou za vedení ruských důstojníků, jež je usnadněna porozuměním a podporou valašského venkova, krutě strádajícího nacistickým útlakem. Ke konci války ohrožuje partyzány zrada vlasovců, nad níž vítězí bdělostí a pohotovostí. Jen jejich sestra zaplatí životem svou odvahu a pomoc.

Kniha sympatická námětem, nedovede z něho vytěžit objektivní hodnotu. Motivuje partyzánskou činnost hlavně pomstychtivostí, nikoli snahou o přemožení nacismu. Přízemní pojetí laicismu, metoda náhody v osnování děje jsou další slabiny knihy. Přímo groteskně, ne-li trapně působí frázovitá útěcha příbuzných při zprávě o hrozné smrti otcově: „Musíš být silný!“ Partyzánské příběhy čekají na umělecké zpracování objektivně a zodpovědným způsobem.

Vejev.

X

174

PACHNEROVÁ, MÍLA: Život ošetřovatelky. Předmluvu napsal MUDr. Jos. Aul. Nakl. V. Škubal, Praha. I. vyd. 1947. 8°. Stran 205. Cena váz. 69 Kčs.

Autorka, jež není ani ošetřovatelkou, ani lékařkou, seznamuje čtenáře s rozmanitými úkoly a povinnostmi v ošetřovatelském povolání, vypravuje o jeho nesnázích i radostech. Kreslí ovzduší léčebného ústavu, uvádí řady příběhů z praxe lékařské a ošetřovatelské. (Je dcerou lékařovou.) V celku jde o bystré postřehy a správné hodnocení důležitého povolání, jež sděluje obratným perem, zajímavě, místy s humorem, jímž prozrazuje zákulisí života lékařů a ošetřovatelek. Zaráží však postoj cynismu vůči náboženství i morálce, lehkomyšlné pojetí života, jenž bez mravních skrupulí má být oslazován pohlavní volností. Omlouvá věc vyčerpáním následkem odpovědné práce... „aby hrnek šedé břečky každého dne byl na krátkou chvíli přizdoben pěnou jiného zážitku, i když se tak stane třeba jen — v něčí náručí“. (158) Jinde otevřeně se hovoří o různých případech osvěžování toho druhu...

„A přece i my jsme stvořeni z masu a krve, a je proto velmi pochopitelné, že za těžkou dřinou a napětí prací přetížených dnů chceme trochu lásky. Hružbyplné příběhy o pohlavních orgánech v nemocnicích jsou však nepravdivé.“ (160)

„V Smrt s velkým S však nevěřím, už proto ne, že vím, že smrt není jedina a nejméně už se podobá odpornému kostlivci. Viděla jsem jich tolik: od blaženého usínání a měkkého přecházení v Nic, po výkřiky přerývané lapáním dusícího se hrdla... Ošetřovatelka bojuje s velkým Nic, které rozvírá hladovou bezednou náruč po zmučeném lidském duchu —... A kde je jeho duše? Jak mohu věřit, že odletěla někam vzhůru? ...snad jako bělouňka holubička, jak se to zpívá? Ale ve škole jsem se modlila ‚věřím v Boha, ... život věčný...‘“ (51)

„Každý dobrý lékař dávno sám pro sebe vyřešil problém usmrcení ze soucitu.“ (102)

Po pravdě sice doznává, že věřící jsou na tom lépe v nemoci než bezvěrci. Přes to však je autorce nesympatické zaopatřování nemocných, jak patrně z projevu: „O smutných obřadech před smrtí se ovšem udržuje omluvné a útěšné tvrzení, že někdy pacienta už ztraceného, zázrakem zachrání a vrátí život. Zbožné staré paní si dopřejí do své osmdesátky při různých příležitostech i dvou — tří posledních pomazání, načež jednoho dne zesnou tiše, byť ne v Pánu, třeba ve spaní. Mnohem léčivěji, třebaže není dokázáno, že by ho odvrátila i od prahu smrti, působí na pacienta pravda.“ (123)

Pro uvedené bludy a zaujatost i lehkomyšlný postoj k mravnosti se kniha nedoporučuje.

Vejev.

S

254

PETAZZI, JOSEF, M., S. J.: Kněžské panictví. Přel. Dr. Čeněk Maria Tomáško. Vyd. Cyrilometodějské knihkup. G. Francla v Praze, v. 2., 1947, str. 68-II, cena 25 Kčs.

Devět solidních meditací k chvále a posile kněžského celibátu. Ukazují nepopíratelné, často zrovna hmatatelné hodnoty, jež přináší knězi ideálně chápané panictví. — Delikátní toto téma žádá tak delikátního stylu, aby se snad nejevilo zákonité manželství sjednoce-

ných bratří východních někdy jako — nečistota (srv. kontext o liturgii str. 28). Stále pak by mělo být zdůrazňováno, že ne samo bezženství přináší všechno to požehnání čistých duší, nýbrž nadpřirozená láska, přinášející pro Boha tuto oběť. Drobnosti: Knihu *De dign. sac.* sotva by kdo našel mezi pravými spisy sv. Augustina (16, 21). Modlitba k „Panně-Knězi“ (*Vierge-Pretre*), obdařená odpustky od Pia X., není již v autentické sbírce odpustkových modliteb. (26) Čech nezná sladkých služebníků, byť šlo o anděly. (45) Příliš voní ovzduším smyslů útěcha, že čistý kněz „cítí dotek hebkých jejích (*Marie Panny*) dlaní a sladký polibek panen-ských jejích rtů.“ (64) Nesrovnává se s pravdou, že protestantští misionáři mají méně horlivosti a odvahy, poně-vadž jsou ženatí, a že toliko panictví dává misijní tužby. (30) (Sr. P. Bucková, *Bojující anděl.*) drš.

POSPÍŠIL, JOSEF (* 19. III. 1876 ve Zbyslavi na Čáslavsku). Č. básník, povídka, a homiletik, far. v Choceradech nad Sáz., pak řed. Heverochova úst. pro epileptiky v Praze. Jeho nečetné prosy jsou uměl. hodnotnější než pozdější časové epické skladby a drobná přírodní lyrika; lidsky upřímné a obsahově hutné, ale formálně mnohy tvrdé verše zatěžují často rozsáhlé popisy všedních zjevů a zvl. převaha didaktiky, kazatelství i časových polemik.

M

92

POSPÍŠIL, JOSEF: Na domácí frontě. Ilustrovala H. Mayerová. Vyd. Dědictví Dr Noska 1947. Str. 380. Cena brož. 100 Kčs, váz. 135 Kčs.

Deník básníka kněze z doby okupace, věrné zrcadlo doby, vyjadřující prosou a veršem tíseň, nevoli, hrůzu, naději, jež prožíval český člověk v oněch chvílích. Místo této popisné válečné literatury bylo by však mnohem prospěšnější analysovat celou tu dobu a hledat její vnitřní příčiny, aby bylo lidstvo varováno před novým zvratem do podobných situací. Z Pospíšilových básní vane místy cítění davu, chtivého msty a krutosti (veršování o slezských běžencích). Autor sice varuje v předmluvě, že leckteré názory v knize vyslovené třeba posuzovat ze situace mi-

nulosti, nikoliv dneška, nicméně však i dříve bylo na místě rozlišovat mezi vinnými a nevinnými. To velí zákon přirozený, i kdyby to nebyl vícekrát připomínal světu papež Pius XII. a množství biskupů. Poučné jsou ty básně, ukazující hluboký rozpor mezi naivností našich nadějí za války a trapnými skutečnostmi dneška. drš.

MM

8—93

ŘÍHA, BOH.: Na útěku. Il. Jarosl. Lukeš. Komenium, Brno, 1947. 14×21. Str. 148. Brož. 38 Kčs.

Obrázek z dob 2. světové války provedený v křiklavých barvách. Spokojuje se senzací a dobrodružností vnějších příhod bez ohledu na dějovou pravděpodobnost a mentalitu lidí. Autorovi šlo spíše o agitku a pobavení než o poctivou práci, podloženou studii prostředí i typů, objektivnost podání. Líčí se příběh polosirotka Stázky, jež po zatčení otcově Němci najde útočiště v rodině poctivého šafáře Bíny na velkostatku něm. kolaboranta. Dojde tu k pronásledování českých lidí pro politické přesvědčení, jeho obětí je i Bína. Stázka se zachrání v hájovně, kde se skrývá i rodina předchůdce Bínova. Teprve po skončení války se vracejí všichni na osvobozený velkostatek.

Jak výše uvedeno, nepřihlížel autor ke skutečným poměrům z dob německé okupace, nahradil typy nacistů a kolaborantů figurkami spíše směšnými než obávanými, jež možno lehce oklamat, poškodit, zbit bez obavy o odplatu, na př. velkostatkář zjistí ztrátu krávy, ale nevyšetřuje pachatele, jeho syn snese výprask od otcova pasáka, ale zastrašen ani nežaluje, ani se nemstí, gestapo lze takřka vodit za nos a j. Skresluje se tím skutečnost, znehodnocují snahy branné výchovy, jež učí vystihovat nebezpečí, správně hodnotit síly protivníka i posoudit situaci. K omylům a nedostatkům v rozprádání děje přistupuje nabubřelá dikce, jež užívá takovýchto frází: „Vložil do tohoto ticha svoje hlučné kročeje.“ Nebo: „Na světlé stěně vědomí se jí odvíjely obrazy, na nichž se pohyboval živý šafář Bína...“ „Děje, které ji potkávaly, nikterak nepadaly v prach před jejím divčím věkem, zajisté stále ještě hodně ranným

a vochlovaly ji právě tak, jako muže a ženy se skráněmi prokvetlými...“ K dovršení ubohosti je kniha „vyzdobena“ pravými mazaninami. *Veju.*

X 8—93

VACHEK, EMIL: Divoké srdce. Obálka a vazba od Václava Bláhy. Vydali Kvasnička a Hampl v Praze. IV. vydání 1947. 13×21, stran 352. Cena brož. 100 Kčs, váz. 125 Kčs. 20. svazek spisů Emila Vachka.

Středem tohoto psychologického románu je postava pražského lékaře nervových chorob, který má však o svém oboru přímo nihilistické názory, je to muž, který dává průchod svým vášním — tvrdostí, lakotě atd. a má satanskou radost, když i druhého může vyprovokovat. Tento náboženský cynik, páchající nehorázné extravagance den co den a chovající se necitelně i k svým nejbližším, je středem tohoto románu. Jsou zde i jeho děti — hlavně nejmladší syn, který na sebe vzal masku povahy svého otce, vystupuje v knize i nepodařený syn-blázen anebo přivedený do abnormálního stavu tvrdostí otcovou. Neustálé líčení nehoráznosti působí odpuzujícím dojmem, i kdyby zde nebylo citování přímých rouhání a urážejícího názoru na ženu, na otcovství a manželství. Námět sám je pozoruhodný, ale řešený příliš rozvláčně a nerozřešený. A pak schází autorovi umělecká jemnost. P. F. R.

— 8—93

VERNE, JULIUS: Hvězda Jihu. (V zemi diamantů.) Přel. Jar. Čermák. Ilustr. Zd. Burian. Nakl. J. Vilímek, Praha. V. vydání r. 1948. 17×24,5. Stran 164, 8 bar. příloh. Cena brož. 54 Kčs, váz. 82 Kčs.

Román z prostředí zlatokopů v již. Africe, kde mladý učenec vynalezl umělou výrobu diamantů, pozná však po ztrátě velkého kamene, že byl při výrobě podveden sluhou. Bojuje o dceru majitele kutišť, musí si ji vybojovat a když otec ztratí majetek, rád mu

dceru dá. Dobrodružné výpravy krajem, klidná stavba románu. Nezávadné. Pro dorost a dospělé. *Tr.*

M 8—93

VRCHLICKÁ, EVA: Z oříšku královny Mab. Šest povídek ze Shakespeara. Ilustr. Karel Svolinský. Melantrich. I. vyd. r. 1946. 21,5×30. Cena váz. 200 Kčs. Sv. 3. Pokladnice královské. Základní díla světového písemnictví pro mládež.

*Tyto povídky s pohádkově pestrými vzrušujícími náměty podávají jádro šesti největších a nejkrásnějších her Shakespearových: Romeo a Julie, Večer tříkrálový, Hamlet, Sen noci svatojanské, Makbet a Bouře. Snaží se vystihnout a podle možnosti je oprostít v dikci od drsných výrazů originálu. Verše nejsou právě podařené, jinak prosa má slušnou úroveň po jazykové stránce. Jiná je však otázka, je-li žádoucí taková „úprava“ pro mládež z dramát. předvádějící úskalí lidských vášní, hlubiny neřestí a pudovosti, bytosti mravně rozvrácené, výjimečné ve zlobě a hříchu. Neuškodí více než prospějí po mravní stránce? Podle výroku Ot. Březiny trháme rozkošné ovoce se stromů krásy, jen s těch větví, kam jsme dorostli duchovým vzrůstem. Podle toho nekyne prospěch ani pro výchovu estetickou, tím méně mravní, uvádí-li se mládež předčasně do světa dospělých, vyznačujícího se prudkostí vášní, hloubkou náruživostí, zvláště pak nezvládnutou erotikou. *Veju.**

Příloha časopisu „Dobrý pastýř“. Vydává Exerciční dům Frýdek. Telefon č. 38. Číslo účtu Pošt. spoř. 303.183. — Vychází jednou týdně. — Tiskárna Lüdemann v nár. spr., Č. Těšín. — Novinové výplatné povoleno ředitelstvím pošt v Opavě č. IA-2370-0:62028/47 ze dne 22. 12. 1947. Podací a dohlédací pošt. úřad Frýdek 2. — Předplatné na rok 50 Kčs.

M 943. 71

BASS, EDUARD: Křižovatka u Prašné brány. K tisku připravil Jakub Pavel. — Vyd. Jan Pohořelý v Praze 1947. — 230 str. Cena brož. 99 Kčs, váz 124 Kčs.

Průřez dějinami Prahy, zachycený na osudech míst kolem Prašné brány od prvních úsvitů až po dobu popřevratovou. Psáno populárně se žurnalistickou pohotovostí, ale na základě dosti podrobného, byť jen amatérského studia pramenů. Někdy si autor neodepře většíku, prozrazující náboženského skeptika, na př. na str. 45 a 48 posměch ze zjevení paní Trubky, jindy si zadeklamuje v běžném stylu husitským a bělohorským nebo pronese nějakou vulgárnost, ale tyto kazy nejsou podstatné na knize, nesené zřejmě láskou k hlavnímu městu. B. Smékal.

BRIFFAULT, ROBERT, nar. 1876 v Londýně. Anglický biolog a anthropolog směru racionalistického a materialistického, povoláním lékař, vydal až v 60 letech svůj první román Dny tápání.

X 8—31

BRIFFAULT, ROBERT: Dny tápání. Z angl. přeložil VI. Procházka. Vydal Sfinx — Bohumil Janda, Praha-Smíchov. II. vydání v lednu 1948. Stran 492. Cena váz. 140 Kčs. Edice Palma.

Předválečná Evropa představena tu spoustou známých osob, nejčastěji cyniků, rozkošníků, sex. výstředníků a podvodníků. Mravně pohoršlivě i protikatolické. Ma. z.

— 179. 9

CARNEGIE, DALE: Jak získávat přátele a působiti na lidi. Překlad z angličtiny. Nakl. Zd. Suchánek, typ. Orbis 1947. V. vydání. 8°. Str. 262-(IV), cena 65 Kčs.

Těm, kteří potřebují jednat s lidmi dává autor základní pravidla, jak je

přesvědčiti a změnit, aniž by se urazili nebo pohněvali a přidává pravidla, jak učiniti rodinný život šťastnějším, čili nemysleti na sebe, ale vžívatí se do situace lidí, s nimiž chceme vyjítí dobře. Mo-z.

SS 92

DURYCH, JAROSLAV: Cesta svatého Vojtěcha. Vyšehrad v Praze, II. vyd. 1947, stran 98, cena brož. 45 Kčs, váz. 65 Kčs.

Postava svatého Vojtěcha byla předmětem Durychovy úcty a uměleckého zájmu od počátku jeho tvůrčí činnosti, kdy psal do Lidových listů úvahy o ideji svatovojtěšské a kdy vytvořil dramatický triptych Svatý Vojtěch. K námětu se vrátil Durych v roce 1939 a napsal kronikářský prostý, avšak hluboce prožitý příběh svatého mučedníka, uloživ si kázeň a výrazové omezení, jež však nezakrývá, nýbrž spíše zvýrazňuje jeho slovesné mistrovství. Taková kniha se nemůže minout zamýšleným cílem: přivést duši k přijetí milosti, jež je působivější než každé lidské slovo.

D. P.

VMM 167

HENDRICH, JOSEF: Úvod do akademického studia. Posudek opravujeme podle recense ve Vyšehradu 1948, str. 152.

„V roce 1897 napsal prof. Masaryk informativní stať o rozdělení studia pro potřebu studentů i snaživých samouků pod názvem: Jak pracovati? V roce 1947 napsal prof. Hendrych příručku na totéž thema pod honosnějším názvem Úvod do akademického studia. Těchto 50 let nás oprávnjuje žádat alespoň „nové uspořádání věcí“, když už publikace sama nepřináší nic nového. Avšak prof. Hendrych, jak se zdá, neprošlapává rad nové cesty, chodí raději pohodlnými cestami českého filosofického mudrování osvícenského, které se šatí podle módy — jednou je kryje

positivismus, po druhé pragmatismus. Je opravdu dojemná péče, s jakou autor vede hodného žáčka za ruku a říká mu: Pozor na století sedmnácté! To je doba úpadku universit! Měli je v rukou jesuité! Zárným příkladem ti musí zůstat doba osvícenská, která znamená pro rozmach vědy neobyčejně mnoho, i když „si stát vynutil nové studijní řády a omezil universitní samosprávu zřízením státních studijních direktorů“ — (jak může prospívat části, co škodí celku, to už si vyřeš sám). f. z.“

—

8—93

HROCH, KAREL: To byl Toník z Horácka. Ilustrace a obálka ak. malíře Marie Ehlerové. Vyšlo nakladem Brněnské tiskárny v Brně. I. vydání 1947. 14×21, stran 148, cena brož. 54 Kčs, váz. 74 Kčs.

Povídka o chudobném chlapci z Horácka. Jeho maminka — kuchařka v brněnském hotelu byla přinucena hoteliérem poslat hocha, neprávem podezříváného z krádeží, do Čech. Dostal se do rodiny, kde ho teprve naučili výhrůžkami skutečně krást. Jedna taková vynucená zlodějská výprava do kurníka se chlapci nepovedla — a hoch v noci utíkal — až přišel ke klášteru Školských bratří, kde našel druhý domov. Vyprávění prosté, klidné — pro chlapce od 7 do 10 let, místy přerušované školskými výklady z českých pověstí a podobně, takže po způsobu vyprávění poznáte, že autorem knihy je spisovatel povolání učitelského. Námět knihy mohl být snadno podán napínavější formou. Dílo dobré pro nenáročného čtenáře — ač místy autor dobře využil zájmu chlapců. P. F. R.

V

943. 71

KALISTA, ZDENĚK: Stručné dějiny československé. V. Petr v Praze 1947. Stran 307, cena brož. 120 Kčs.

Knihy vznikla z přednášek pro universitní posluchače historie, kteří maturovali v letech 1941—44, a měli proto závažné mezery v poznání našich dějin. Poslouží i každému vzdělanci jako stručná příručka. B. Smékal.

VD

943. 71

Kosmova Kronika česká. K vydání připravil a úvodní studií spolu

s doslovem a rejstříkem doprovodil Karel Hrdina. Melantrich v Praze 1947. Stran 229, cena brož. 80 Kčs.

Sloup našeho středověkého kronikářství jak po stránce věcné tak i formální vyspělosti. Pro některá kluzká místa se však nehodí mládeži. B. Smékal.

—

8—34

KRAMOLIŠ, ČENĚK: Dva dějepisné čtyřlístky. Povídky. R. Promberger v Olomouci 1947. Stran 336, cena brož. 75 Kčs.

Osm povídek z okolí Lipníka nad Bečvou a Valašska, vypravovaných v tónu nudného realismu podle historických pramenů. Venkovská lidová četba staršího typu. B. Smékal.

SS

248

KUBEŠ, KONRÁD T. J.: Mariánská postila. Brněnská tiskárna v Brně 1947. Stran 748, cena brož. 204 Kčs, váz. 239 Kčs.

Z duchovní dílny pilného Konráda Kubeše vychází kniha vynikající vhodným uspořádáním bohaté látky a účelným zaměřením k náboženskému vzdělání a prohloubení duchovního života. Dal-li jí název postila, chtěl zřejmě navázat na starou tradici rodinné náboženské četby, jež je dnes opomíjena a nahrazována snad jen čtením náboženských časopisů, jež však přinášejí málo soustavného. Tradiční róz postily je zdůrazněn zvláště příklady z českých dějin, připomínkami lidových náboženských zvyků a besed. Včlenění látky v rámeček církevního roku, který je mystickým prožíváním a opakováním života Spasitelova, výklad kalendáře a abecední ukazatel námětů činí knihu nejen náhradou kázání těm, kteří se nedostanou do kostela, ale i bohatou a praktickou studnicí náboženské životní moudrosti. Zvláště matky, které chtějí být vychovatelkami svých dětí, naleznou v knize Kubešově dokonalou pomůcku své působnosti. D. P.

S

242

KUBEŠ, P. K. M. T. J.: V záhonech Mariiných. Stavovské promluvy pro mládež, vhodné pro exercicie, spolkové konference i pro kazatelnu. Vydala M. R. Junová. Kniha vyšla ve dvou vydáních — v malém ob-

sahujícím prvních 24 kapitol, a ve velkém o 60 kapitolách. 10×16, stran 1. 224, 2. 656. Cena váz. knihy 1. 120 Kčs, 2. 200 Kčs. Vyšlo jako 5. číslo Exerciční knihovny.

Nutno přiznat množství materiálu, který v díle autor nashromáždil, ale pochybuji, že by kteroukoliv z těchto promluv mohl takto přednášet. Ve stavovských promluvách bychom čekali kromě množství citátů a podobenství mnohem více příkladů ze života — poněvadž ty strhují — ale těch je v knize málo. Konečně se opakují příklady a myšlenky, zdůrazňované již v jiných knihách autorových. Přesto v knize najdete mnoho námětů. P. F.

VD 8 (62)

LEXA, FRANTIŠEK: Výbor ze starší literatury egyptské. Šolc a Šimáček v Praze 1947. S 6 perokresbami Milady Lexové, s 1 barevnou a 6 černými přílohami. Stran 292. Cena brož. 110 Kčs, váz. 135 Kčs.

LEXA, FRANTIŠEK: Výbor z mladší literatury egyptské. Šolc a Šimáček v Praze 1947. S 5 perokresbami Milady Lexové a 6 přílohami. Stran 224. Cena brož. 75 Kčs, váz. 100 Kčs.

Śvědectví výše, ke které se samostatně dopjalo myšlení a básnické umění v zemi na Nilu — a stejně přesvědčivý důkaz, jaký rozdíl je tu v náboženských a mravních názorech proti inspirovaným textům Písma sv. Pro nábožensky dobře vzdělané inteligenty. B. Smékal.

V 8—4

MAUROIS, ANDRÉ: O lásce a přátelství. Přel. Sv. Pírková-Jakobsonová. Obálka a graf. úprava Frant. Muziky. III, vydání. Nakl. Jul. Albert, 1947. 8°. Stran 132-(III). Cena brož. 40 Kčs.

V 5 essayích vysvětluje M. přiroz. důvody a vlastními zkušenostmi své celkem moudré názory o řádném manželství, o poměru rodičů k dětem, o přátelství, štěstí atd. Ma. z.

SS 92

MINAŘÍK, K.—JANOUC, J.: Rytíř v žíněném rouchu. Obálka a

ilustrace Michael Florian. Vydalo nakladatelství Brněnské tiskárny. I. vydání 1947. 14×21. Stran 252, cena brož. 90 Kčs, váz. 110 Kčs.

V knize se líčí známá světcova cesta do misí. Nevím, čemu se víc obdivovat, zda umění udržovat v napětí zájem čtenáře po celou dobu četby knihy, anebo s jakou nenápadností vylíčil nám hrdinskou svatost Františkovu. Je to dobrodružný román — proto se hodí pro dorůstající. A je to četba ze života světce — je v tom zábava a je v tom rozjímání. Vřele doporučujeme. P. F. R.

X 8—31

MÜLDNER, JOSEF: Na východ od Labe. Historický román. Obálku nakreslil Rich. Lander. Nákladem Jos. R. Vilímka v Praze. I. vydání 1947. 12×20. Stran 324, cena brož. 115 Kčs. Vyšlo jako 383. svazek Vilímkovy knihovny.

Toto dílo bylo již odmítnuto po stránce čistě formální v Kritickém měsíčníku. Hlavně byla dílu vytýkána přílišná zatíženost vědeckým balastem. Autor chce za každou cenu dokazovat svou sčtetlost. Tím dílo mnohde působí nezáživně — jindy ovšem popouští uzdu své primitivní fantasmii a citovosti. My dílo odmítáme především pro protikřesťanské zaměření. P. F. R.

VMM 32

NEUBAUER, Dr ZDENĚK: Státověda a theorie politiky. Vydal Jan Laichter, Praha 1947. Stran 488, cena brož. 195 Kčs.

Autor — profesor ústavního práva na Masarykově universitě v Brně — tu podává zevrubné poučení o věcech státu a politiky. Zabývá se nejen tradičními otázkami, nýbrž i problematikou zcela novou, která vznikla v posledních desetiletích a vyhrotila se zejména po 2. světové válce. Toto jeho dílo je systémem poznatku o celém souboru problému státu a politiky. V 1. oddíle jedná o základních pojmech, ve 2. o právní struktuře státu, v 3. o státních ideologiích, ve 4. o státním zřízení, v 5. o problémech demokracie. — Autor vychází z normativní a teleologické školy brněnské právnické fakulty. Tím je též řečeno, jaká je metoda této jeho práce.

Autor v této knize upadá do několika velmi závažných omylů: Boha nazývá „pomyslnou bytostí“ (str. 139). Náboženské hodnoty nazývá též „pomyslnými“ (136). Nesprávně chápe mravnost (45—51). Nesprávně rozlišuje „normativní“ a „účelovou“ oblast mravnosti (50, 186). Pro oblast účelovou mylně připouští oddělení mravnosti od politiky: „Politická činnost je tehdy „dobrá“, když dosahuje svého účelu, tehdy „špatná“, nedosahuje-li ho (50). „Z toho se pak vyvozuje, že ve sféře politiky normy ethické nemají místa“ (186). — Autorovi lze dále vytknout, že příliš utkvívá jenom na popisu vnějších jevů a fakt, a nejde až k podstatě věci.

ač.

M

8—93

NOR, A. C.: Pohádky z Jiříčkova světa. Obálka a ilustrace Aleny Herbenové, grafická úprava Aloise Chvály. Vydal nakladatel Alois Hynek v Praze, II. vydání 1946. 18×24, stran 120, cena brož. 108 Kčs, váz. 133 Kčs.

Jsou to sice pohádky z „Jiříčkova světa“, ale schází jim ta jemnost jazyková a psychologická, na jakou jsme zvyklí z národních pohádek. Nelíbí se nám ani rozmazlený dětský tón, tím méně občasně braní Jména Božího nadarmo. A tendence? Stále stejná — Jiříčku buď hodný a poslušný — a i to tatínek výslovně musí dítěti říci. Určitou původnost nelze těmto pohádkám upřít, ale chybí jim propracovanost.

P. F.

MM

8—31

SINCLAIR, UPTON: Dračí zuby. Román. Přeložil A. J. Šťastný. Obálku navrhla Toyen. Vydalo nakladatelství Práce v Praze roku 1947. 12×21. Stran 820, cena brož. 250 Kčs, váz. 290 Kčs. Vyšlo v knižnici Příliv, kterou řídí Václ. Běhounek.

Tento svazek je vlastně pokračováním románové kroniky zahájené neutešeně „Koncem světa“ a „Mezi dvěma světy“. V tomto svazku líčí autor politické dějiny světa od roku 1929 až do roku 1934 — léta, v nichž se začaly klubat zárodky hrozné války — až k pádu finanční velmoci — Wall Streetu. Nelze jistě upřít autorovi vyprá-

věšské umění, ale přece jenom nepo- dává nám v líčení kapitalistického světa nic nového — zato v duchu novodobého romantismu — ač se toto slovo může zdát nesmyslným v době materialismu — i on nanáší na jednu vrstvu společenskou sám stín — a druhou idealisuje. Při tom si počíná nedůsledně, když s jakýmsi posměškem připomíná nízký společenský původ jistého politika... Román je sice zaměřením komunistického po stránce sociální a vládního režimu, ale přesto jen mimochodem řekli bychom po vzoru Bernarda Shava, ironisuje náboženství, především dobrotivost a Prozřetelnost Boží. Větší účinnosti a napínavosti dosahuje autor při líčení nacistických předáků, pronásledování židů — a úsilí Lannyho, který se snaží vyrvat rodinu svého přítele z moci nacistů. P. F. R.

V

01

SLAVÍK, BEDŘICH: Písemnictví na moravském Valašsku. R. Promberger v Olomouci 1947. Stran 430 a 1 mapa. Cena brož. 180 Kčs.

S velikou pílí sebral autor všecku dostupnou látku, aby z ní sestavil nesmírně podrobný obraz všeho písemnictví, které má vztah k Valašsku — ať jde o literaturu prstonárodní nebo umělou (poučnou i beletrii) od nejstarších časů do nynějška. Hlavním kladem díla je podrobnost a úplnost.

B. Smékal.

8—93

— SPIRHZANZL, DURÍŠ, JAROSLAV: Kvetoucí svět. Ilustroval Antonín Pospíšil. Vydal Vesmír, naklad. a vydavat. společnost s r. o. v Praze VII, roku 1947. Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze v nákladu 10.000 výtisků. 23×30. Stran 62, cena váz. 120 Kčs. Pro mládež od 8 let

Autor v pěkném slohu seznamuje děti s krásou Boží přírody, jeho květinčky a zvířátka mluví lidskou řečí, v níž naleznou mnoho poučení. V deseti kapitolách jsou osudy květného kopce Lísku během celého roku putavě vylíčeny: bříza-Stařenka vypravuje o svém životě a o dávných časech; jak tam netřesk-Bacula zažil radost a svízele; jak zajíc-Pírko bojoval s nezbednými kluky o skřivánčí hnízdo; jak muzikant Cvrk přišel do ne-

šťestí, ale byl zachráněn očima čekanky; jak učarovala divizna babce-kořenáře; pohádka o hadím králi s kourunkou...

A tak kopec Lísek, který „Stvořitel na počátku světa pro naši radost uhnětl“ se svými tvory z říše rostlin i zvířat „kveté a voní, žije a zpívá a vypravuje slávu boží...“ Kniha má na každé stránce bohatství akvarelových obrázků, hlavně květin, což činí tuto knihu zvlášť milou. MSR.

MM

8—93 : 792

STEJSKAL, BOHUŠ: Pramen živé vody. Kniha mládeži o Národním divadle. Graficky upravil a obálku navrhl František Ketzek. Ilustrační materiál pořídil Josef Ehm (fotografie na obálce a přílohy V-VII, X), Josef Heinrich (přílohy XII-XVI), Karel Váňa (příloha XI.). Jinak je ilustrační materiál čerpán z díla Františka Šuberta „Národní divadlo v Praze, jeho dějiny i stavby dokončení“, které editoval v roce 1881 Jan Otto. Vydalo jako svoji 30. publikaci v osvobozené republice Aventinum, nakladatelství Dr Ot. Štorcha-Marie-na v Praze r. 1947. 17×25, stran 88, cena brož. 81 Kčs, váz. 106 Kčs.

Dílo je vypravěno velmi krásně, vyzdobeno Alšovými perokresbami a jinými hodnotnými přílohami. Jinak kniha trpí vícero vadami. Spisovatelský slovník není přiměřený mládeži, pro kterou je kniha určena. Jen občas se táže hoch Ivan na vysvětlení cizích slov, ale v knize je více pojmů, pro děti nejasných. Postava děkana je líčena v duchu osvícenství — vlastenec — lidé chodí na jeho kázání v době okupace pro jeho vlastenecké cítění, ale názory pana děkana na českou historii nevymykají se z úzkého pojmání české literární historie takového J. Vlčka. Nevím, jak může nechat spisovatel promlouvat pana děkana takto: „Přišla však Bílá hora... Jen potulní Italové, Francouzi a Němci hrají cizími jazyky v pokoutních hospodách a špatní angličtí herci přinášejí k nám bedný stín geniálních dramát Shakespearových.“ Tedy pan děkan neví nic o barokním divadle, ač právě na tomto úseku bádání došlo se k pozoruhodným objevům. Vždyť i moderní české drama (na příklad nejschopnější český dramaturg) vrací se k baroku! Jinak kniha

je zajímavá a kdyby nebylo osvícenství pana děkana, hodila by se za školní četbu, podávajíc zajímavým způsobem obsah největších českých oper. Dospělí a vyspělí čtenáři si ovšem snadno opraví paušální omyly knihy.

P. F. R.

VM

92

ŠUSTA, JOSEF: Léta dětství. Vzpomínky I. Redigoval Karel Stloukal. Melantrich v Praze 1947. Stran 198, cena brož. 127 Kčs.

Tento první díl paměti našeho slavného historika zachycuje se všemi přednostmi jeho obratného pera prostředí jihočeského kraje, starobylou Třeboní a Čes. Budějovicích s probouzejícími se literárními zájmy až do maturity. Vše to je vsazeno do širšího rámce dobového. Zvlášť výrazný je portrét autorova otce, známého rybníkářského odborníka. Poučný je mravní a náboženský vývoj Šustkův, vyložený s velkou upřímností. Šusta sklouzl z dětské víry takřka bez otřesů v náboženský agnosticismus. Dále přiznává: „Přiliš mdlý poměr k věcem víry a nezájem o ně pocítil jsem jako určité minus až velmi pozdě z ryze vědeckých důvodů. Při studiu protireformačních dějin narazil jsem na skutečnost, že mi ani obřad mše dosti přesně neutkvěl v paměti. Velké mezery v bohoslovném vědění byly z příčin, proč jsem nedokončil životopisy Ignacia z Loyoly a Karla Boromejského“ (str. 112 a 113). Důležité pro poznání nejen Šusty samého, ale i celého českého měšťanského prostředí v druhé půli 19. století, o kterém vlastně pořád málo víme.

B. Smékal.

N

8—93

ŠVEC, OSKAR: Desátník Jindra. Příběh chlapce z vojenské hudební školy. Obrázky nakreslil Jiří Wowk. Obálka Zdeňka Buriana. Vydali nakladatelé Toužimský a Moravec v Praze XIII r. 1947. 14×21. Stran 44, cena 7,50 Kčs. Vyšlo jako 14. svazek knižnice Polnice, ve které vycházejí malé povídky o velké odvaze. Redigoval Jiří Medula.

Povídka o chudobném chlapci, který již v patnácti letech zvolil si krušný vojenský život jenom proto, aby ne-

musil zanechat svou lásku — housličky. Tam ho zprvu čekalo zklamání. Co vše museli dělat zprvu v hudební vojenské škole — jen se ale nezabývali hudbou — dle zásady: napřed se musí stát z hochů vojáci! V líčení vojenského života není nic nového — ani ve způsobu podání látky, ani v motivech. Jak už to bývá, svou houževnatostí dosáhl hoch oblíby a podpory přes všechny překážky — a když už dosáhl vrcholu — došlo k mobilisaci — a pak k rozpuštění vojska. Po zralé úvaze nastoupil do vládního vojska, ve kterém se dostal do Itálie. Tím děj knihy je zpestřen líčením partyzánských bojů v Itálii — ovšem ve zkratce. Vše je podáváno bez zřetele k náboženství.
P. F. R.

S

92

WALTER, OTTO: Pius XII. Život a osobnost. Přeložil Jan Zahradníček. Akord v Brně. I. vydání 1947. 14×21. Stran 256, cena brož. 96 Kčs, váz. 126 Kčs.

Knihla Waltrova není životopis v obvyklém smyslu: spíše soubor interviewů, črt, citátů a charakteristik stmelejších v pestrý sled živého vypravování. Ten způsob podání není chybou, uvážíme-li, že respekt k papežské důstojnosti k osobnosti Pia XII. nedovolují nahlížet do skrytých záhybů srdce, avšak připouští, aby ta osobnost byla pozorována v rozmanitých odlescích svého postavení a své činnosti. Není to prostě práce historická, ale spíše bezprostřední dokumentace nesená křídly současnosti. Odtud její aktuálnost a životnost. Líčí Pia XII. jen do jeho zvolení.
D. P.

X

8—31

WINTER, ZIKMUND: Mistr Campanus. Nakl. Kvasnička a Hampl, Praha II. 18. vydání r. 1948. Stran 480 a 12 obraz. příloh. Cena brož. 120 Kčs, váz. 150 Kčs.

Poutavý historický obraz dějů těsně kolem bělohorské bitvy, zvláště osudů pražské university. Kniha je však přímo nabita nepřátelstvím, nenávisť a nespravedlností proti všemu katolickému, zato lacino přechází všechny hrubosti nekatolíků.
Š. z.

V

8—1

ZAHRADNÍČEK, JAN: Jeřábky. Vydalo nakladatelství Vyšehrad v Praze. VII. vydání r. 1947. 12×19. Stran 64, cena brož. 40 Kčs. Vyšlo jako čtvrtý svazek ve sbírce Verše.

Tato sbírka, jak vysvítá z některých básní velmi zřetelně, má být oslavou stvořitelského díla Božího. Je to chvalo-zpěv na přírodu, na domov. Básník si začíná uvědomovat své poslání v národě — tuší — a odtud snad ten zápas o slovo, o výraz, odtud ta nejasnost, jež místy zaráží. Z celé sbírky vane mučivá nejistota básníková nitra. Pro vyspělé čtenáře.
P. F. R.

VSS

8—1

ZAHRADNÍČEK, JAN: La Saletta. Studie o básníkově od Bedřicha Fučíka. Dřevoryty a úprava Michael Florian. Vyprávění Melaniino pře-tištěno ze staroříšských Archů. Vydalo Nakladatelství Vyšehrad v Praze. I. vydání r. 1947. 17×25. Stran 72, cena brož. 50 Kčs, váz. 70 Kčs.

Tato meditativní a visionářská báseň Zahradníčkova převyšuje vše, co dosud vytvořil. Působivým způsobem připomíná světu poselství svaté Panny z La Saletty, avšak nejen to, nýbrž ukazuje v apokalyptické visi pád moderního Babylonu. Přiznávám, že to není četba pro žáky z obecné školy, ale při veškeré kultivovanosti básníkově a při veškeré záplavě metafor, obrazů, stává se báseň po chvíli rozjímání takřka průzračnou jak křišťálová studánka.
P. F. R.

Seznam starších knih, které se nehodí do katolických knihoven:

(Pokračování.)

BALZAC, HONORÉ:

X Fysiologie manželství. Překlad kolektivní. 1922.

V román. formě podaný rozbor manžel. problémů odpuzuje brutálním naturalismem. Ma

D Gobseck. Přel. Č. Sirový. 2. vyd. Otto 1926. m. 8°, 88, 3 Kčs. — Gobseck. Přel. Jar. Zaorálek. Il.: 4 dřevoryty a vigneta J. Konůpka, Sáňka, Brno 1928. 14×19, 88, 90 Kčs.

Klasická povídka s mistrně prokreslenou postavou typického lichváře. Ma

XX Historie třinácti. Přel. Eug. Lederer. 1927.

Kniha, líčící v příbězích 13 mužů excentrický a rozkošnický život v Paříži, je kat. čtenáři zakázána. Ma

D 8—31

BALZAC, HONORÉ: Historie velikosti a pádu Césara Birotteau-a, voňavkáře, rytíře řádu čestné legie, náměstka starosty 2. okresu města Paříže. Přel. Dr. Jiří Guth. 2. vyd. Vilínek 1925, 8°, 1V, 326-2, 24 Kčs, v. 34 Kčs.

Lit. dobře stavěný, dramaticky účinný a zajímavý román z kupeckého světa nemá ani větších mravních závad. Ma

V Hledání absolutna. Přel. Beatr. Bresková. Máj 1921. 8°. 264, 18 Kčs.

V románě je pěkně vystižena postava vášnivého alchymisty, jenž svými chem. pokusy ničí rodinu. Ma

X Hodinky jeptišek z Poissy. Přel. Marta Chorinská. Nakl.: St. Neumann. 1928. 9×13,5. 56 str.

Sedl.

XX Honorina. Přel. J. Živný. 1909.

Novela, připojená v jiném překladu také k povídce „Maskovaná milenka“, je pravděpodobně na Indexu. Ma

XX Chagrínová kůže. Přel. R. Thonová. 1925.

Fantast. román líčí život mladého

světáka, s jehož každým požitkem ubývá i jeho talismanu — chagrín. kůže. Řadí se pravděpodobně ke knihám mýněným v círk. dekretu. Ma

DM Chouani čili Bretoňsko v roce 1799. Přel. K. Rubík. Ilustr. Julien le Blant. Sfinx 1926. 8°. 392. 25 Kčs, váz. 30 Kčs.

Román z občan. bojů mezi republik. vojskem a povstálými přívrženci krále v Bretoňsku. Proti nepěkné postavě fanat. kněze-royalisty postaven aspoň ke konci kněz také nepřisežný, ale ušlechtilý služebník Boží a věrný pomocník lidu. Ma

V Ježíš Kristus ve Flandřích. Přel. Jindř. Hořejší. V. Vokolek, Pardubice 1928. 4°. 26—4 listy, 24 Kčs. Ilustr.: Jard. Grus.

K pěkné legendě o Kristu, plujícím s hrstkou lidí na povozníkově loďce, připojil B. svou visí o Církvi, pokleslé prý s dřívější velikostí na služku světské moci, ale v budoucnu zase slavné prvotní krásou. Ma

XX Kabinet starožitností. Přel. Alf. Breska. 1922.

Episodicky roztěkaný a lit. slabý příběh mladého zvrhlého hýřila a jeho oddaného sluhu je pravděpodobně postižen círk. censurou. Ma

XX Kajícnice a jiné povídky. Přel. Jos. Blažek. 1923.

Pohoršlivé příběhy z „Rozmarných povídek“. Ma

XX Viz „Rozmarné povídky.“

D Krevní msta. Přel. J. R. Wenig. B. Procházka, Praha 1927. 8°. 95, 12 Kčs.

Jiný překlad povídky „Vendetta“ (v. t.).

X Láska Tadeusze Paza. Přel. Jindř. Hořejší. 1918.

Román o cizoložné lásce mladého polského exulanta hr. Tadeusze Paza k půvabné dceři pořížského markýze, přítele Pazova. Třeba nedochází poměr

k nečestnostem, přece nutno román odmítnouti; je to cizoložství in affectu. Such

XX Lesk a bída kurtisan. I—II. Přel. Fr. Bíbl. 1926.

Spis. líčí se soucitem, ale mnohdy příliš drasticky nejnešťastnější ženy, snaží se je omlouvatí sociál. poměry a ukázati i jejich dobré vlastnosti. Ma

XX Lilie v údolí. Přel. B. Pacáková-Pasovská. 1922.

Román vdané ženy, která hyne svou zapíranou a přece žárlivou láskou k jinému muži, působí dojmem nečistým a je nepochybně na Indexu. Ma

XX Ludvík Lambert. 1920.

Ludvík Lambert, panáctiletý chovaneček oratoriánské koleje ve Vendomois, propracovává se „od malichernosti katolické zbožnosti“ osobní zkušeností k swedenborskému okultismu. Buddha, Mojžíš, Ježíš, Mohamed jsou si rovni. Překonal je všechny Emanuel Swedenborg. Záměrné nepřetržité velebení okultismu proti zjevenému náboženství činí tuto knihu zřejmě zakázanou. Such

VD Manželská smlouva. Přel. Růž. Thonová. Obzina, Vyškov 1925. 8°. 143, 18,60 Kčs, váz. 34 Kčs.

Román, na nějž se nevztahuje církv. zákaz, je historií franc. šlechtice, jenž se stal notářskou manž. smlouvou bezbrannou hračkou v rukou úskočné Španělky. Dobrá analyse ženských povah. Ma

XX Maskovaná milenka. — Honorina. Přel. J. Vorel. 1926.

Pro druhou povídku, jež je na Indexu dlužno knížku odložití.

D Maskovaná milenka. Přel. Jos. Novotný. 4. vyd. B. Procházka, Praha 1920. 8°. 80. 7,50 Kčs.

Několikrát již přeložena povídka kreslící zvláštní typ paříž. ženy, žádá si zralých čtenářů. Ma

VD Mládenecká domácnost. Přel. Alf. Breska. Praž. akc. tisk. 1925. 8°. 390, 23 Kčs.

Velmi nejednotný román z doby restaurace, plný intrik a různých vnějších dějů. Vyniká v něm jen postava

*idealist. malíře. Nepodléhá církv. zá-
kazu.* Ma

VD Modesta Mignonová. Přel. Alf. Breska. O. Petr. 1926. 8°. 366, 28 Kčs, váz. 38 Kčs.

Román, vzniklý vlivem pozdější manželky autorovy hrab. Hanské, je v líčení erot. vztahů jemnější, ale dějově málo pravděpodobný a nudný. Ma

V Mše atheistova a jiné povídky. Přel. V. Rietti. Kober 1921. 8°. 73, 5 Kčs.

Velmi jemná, povzbuzující povídka je doplněna překladem povídky ital. spis. Salvat. Fariny „Pikový kluk“. Ma

XX Okresní Musa. Přel. Ot. Šimek. 1924.

Román ze života maloměšťáků a paříž bohémů, s příběhem ženy, jež se zpronevěří svému muži, náleží pravděpodobně k dílům církv. zakázaným. Ma

VD Opuštěná žena. — Petr Grassou. Přel. Alf. Breska. Zora 1926. m 8°. 91, 10 Kčs.

Druhá povídka, zajímavý příběh nenadaného malíře, je zcela nezavadná. První žádá si již zralých čtenářů. Ma

XX Oslí kůže. Přel. B. Štěpánek. 1934. 253-III.

Nový překlad rom. „Chagrinová kůže“.

X Tatík Goriot. Přel. Jos. Träger. 1930.

Nový překlad rom. „Otec Goriot“.

XX Otec Goriot. Přel. Em. šl. z Lešehradu. 1925.

Velká satira na zkaženou paříž. společnost s postavou starého, dcerami opuštěného a zapřeného otce je zřejmě na Indexu. Ma

---

Příloha časopisu „Dobrý pastýř“. Vydává Exerciční dům Frýdek. Telefon č. 38. Číslo účtu Pošt. spoř. 303.183. — Vychází jednou týdně. — Tiskárna Lüdemann v nár. spr., Č. Těšín. — Novinové výplatné povoleno ředitelstvím pošt v Opavě č. IA-2370-0:62028/47 ze dne 22. 12. 1947. Podací a dohlédací pošt. úřad Frýdek 2. — Předplatné na rok 50 Kčs.

— 8—31
BUCHHOLTZ, JOHANNES: Dům doktora Maltha. Z dánského originálu Dr Malthus Hus přeložila a doslovem opatřila Nina Neumannová-Neklanová. Obálka a vazba Oldřicha Menharta. Vydal ELK v Praze. Tiskl Jiří Jelen na Mělníce v počtu 49.000 výtisků v lednu 1948. Stran 248, cena váz. pro členy 70 Kčs. Vyšlo v edici Svět.

Kniha o obyčejném životě obyčejných lidí s obyčejnými lidskými osudy v malém dánském městečku. V celé knize nenajdeme jedné zmínky, odkud krásné postavy románu, lékaře Maltha a jeho statečné ženy i děti čerpají svou sílu. Jako by záměrně se zde poukazovalo na přirozenou dobrotu člověka, která, jak Flora, matka dětí Malthových přiznává, nemůže dát záruky dobré výchovy. „Naše krev je v pořádku — praví Dr Malthus — a proto jsme měli právo přivést děti na svět.“ Snad věděla překladatelka, proč v doslovu uvádí tato slova: „Když čtenář odkládá knihu, ať mu z ní zůstane v srdci teplo lásky k člověku a ne prázdnota...“
—nic—

BUCK (bek) PEARL (pir) SYDENSTRICKER (1892). Angl. spis. románů a povídek, dcera am. misionáře Sydenstrickera, působícího v Číně, a provdaná za presbyt. misionáře Bucka rovněž v Číně. Čína a její lid staly se tak hlavním předmětem jejích románů, vynikajících nejen znalostí prostředí a lidských povah, ale i silně epickým dějem, ukázněným uměním vyprávěčským i ethickou hodnotou, přestože spis. líčí mnohdy i mravně povážlivé podrobnosti a pronáší zásady pro katolíky nepřijatelné. Proto jsou její knihy jen pro vyspělé čtenáře. Nejlepší obraz soc. přerodu dnešní selské Číny podává trilogie o rodině Wangů: Dobrá země, Synové, Rozdělený dům, život čínské chudé matky pěkně líčí Matčín osud, čínsko-japon. poměr za posled-

ní války zajímavě řeší Vlastenec. Nic nového již nepřináší historie am. misionář. rodiny v Číně Bojující anděl, ani její první román Východ a západ.

VDM 8—31
BUCK PEARL SYDENSTRICKER: Dobrá země. Román z Číny. Přel. z angl. Greta Schiffová. Nakl. Družstevní práce, Praha, 1947. 7. vydání. 12×18. Stran 293, cena pro členy 37 Kčs, váz. 55 Kčs.

Román čínského venkovana, jenž ze skromných začátků vyrostl úsilovnou dřinou v boháče a dopřeje si všeho. Je to líčení syrového života čínské vesnice i města, kde mravy, nezjemněné vyšší snahou, stále jsou stejné — mamon, hlad, války, trpné přijímání zla. Realistické pojetí života. Tr.

HAVLASA, JAN (22. XII. 1883 v Tepličkách). Č. romanop., novelist a cestop., vl. jm. PhDr Jan Klecand, syn spisovatele a redaktora Jana Klecandy, diplomat, člen Č. akad. Nesporné nadání vyprávěčské a záliba v exotických, romantických i sensačně napínavých námětech, podporovaná bohatými zkušenostmi z cest kolem světa, svedla jej k literární nadprodukcii, jež se projevuje mnohomluvným stylem a snahou o pestré vnějškovou dekoraci často se opakujících námětů: jsou to skoro vesměs erotické příběhy, nabitě smyslounou vášní, nedbající mravních závazků i bizarními postavami zrůdných povah. V posledním období přistupuje k tomu ještě životní a společ. skepse i pesimismus. Názory o rozličných otázkách i náboženských záhadách, často vysloveně protikatolicky zahrocené, dává spis. někdy obsírně přednáseti osobám svých románů, v cestopisech pak rozvádí je všude, kde se mu naskytne příležitost. Poměrně nejméně závad je v prvních povídkách z Tater. Protikřesť. tendencí cele je naplněno drama První hřích (1928).

- D 8—32
 HAVLASA, JAN (ps. Jan Klecanda ml. 1883): Bloudění duší. Kniha japonskerií. Nakl. Šolc a Šimáček, Praha, 1931. 8°. Stran 226-III, 9 obr. příloh. Cena brož. 70 Kčs, váz. 82 Kčs.
Čtyři novely ze života slavných jap. umělců z 18. a 19. st., jejichž obrazy zdobí knihu. Jejich duše bloudí tu nejčastěji za fantómem orientálně vášnivě a romantické záhadné lásky. Náboženských závad tu není. Ma.
- DM 8—31
 HAVLASA, JAN: Děti neklidu. Román. Ústřední nakl. a knihkupectví učit., Praha 1933. IV. vydání. 8°. Stran 252-IV, cena brož. 29 Kčs.
Ličení exotické mezinárodní společnosti v Singapuru s milostným románem angl. lady. Mnoho se mluví o převtělování v jiné, dávné bytosti. Ma.
- DM 8—31
 HAVLASA, JAN (ps. Klecanda Jan ml.): Hledání neznámých veličin. Román. Nakl. Sfínx, 1934. 8°. Stran 310-II. Cena brož. 15 Kčs.
Vypravování o čes. obchodníku s realitami v Kalifornii, o jeho dobrodružstvích na pohádk. ostrovech i různých okultních zjevech. Neomalené vtipy o církevních obřadech, zesměšňování biblických výrazů. Ma.
- DM 8—32
 HAVLASA, JAN: Jak sny umírají. Nakl. Vilímek, 1905. 8°. Stran 363. Cena brož. 3 Kčs.
Běžně psané novely z Itálie a ze života amer. Čechů. Hodně erot. hříček, manž. nevěry i trochu okultních senzací. Ma.
- X 91
 HAVLASA, JAN: Japonské jaro. Zlomky života. 140 snímků. Šolc a Šimáček, 1932. 8°. Stran III-567-IV. Cena brož. 54 Kčs.
Kniha, jež líčí rozvláčně rozličné příhody z předválečného pobytu v Japonsku, je plna rouhavých posměšků a útoků na katolickou církev a na křesťanství vůbec. Snaží se zvlášť ukázat, že křesťanství „odkroukalo“ všechno Buddhovi. Ma.
- X 91
 HAVLASA, JAN (ps. Klecanda Jan ml.): Japonský podzim. Zlomky života. Nakl. Šolc a Šimáček, Praha 1929. 8°. Stran 532-III. Cena brož. 75 Kčs.
Popis několika cest v podzimní době po severním a jižním Japonsku. Opět povrchní úvahy o náb. otázkách, křesť. a buddh., misionářích atd. Ma.
- M 91
 HAVLASA, JAN: Jižní perspektivy. Italské zápisky. Nakl. Kočí, 1918. 8°. Stran 146. Cena brož. 7,50 Kčs.
Črty a dojmy z cesty do Itálie r. 1902, kdy bylo autoru 18 let. Zanícené, ale ideově nevyzrálé mládí ukazují také příležitostně hist. a lit. vzpomínky. Ma.
- DM 8—3
 HAVLASA, JAN: Krajiny v oblacích. 3 il. Ot. Štáfla. Ústřední nakl. učit. 1920. 8°. Stran 210-II. Cena brož. 14 Kčs.
Soubor 9 starších povídek, částečně z dřívější knihy Jak sny umírají. Bizarní, často erotické příběhy zklamavých ilusí z domova i za mořem. Ma.
- D 8—32
 HAVLASA, JAN: Lidé na horách. Tatranské povídky. 12 dřevorytů Ot. Štáfla. Ústř. kn. uč. II. vydání 1921. 8°. Stran 206, cena brož. 25 Kčs.
Nové vydání prvních drobných prós z tatranského horalského ovzduší, plného pověřivosti, ale i cítění s přírodou. Ma.
- D 8—32
 HAVLASA, JAN: Mezi životem a smrtí. Drobná prósa. Nakl. Šolc, Telč. 1902. 8°. Stran 258. Cena brož. 2 Kčs.
Patří do skupiny prvních autorových povídek z Tater.
- D 8—31
 HAVLASA, JAN: Milující nenávisť. Rašín 1931. 8°. Str. 484. Cena brož. 46 Kčs, váz. 61 Kčs.
Pestrý děj románu odehrává se na Sumatře, v Burmě i jiných oblastech Dalekého východu, kde český člověk

uniká do opiových brlohů a sezdnává zkázu opiové vášně. Ma.

DM 8—31

HAVLASA, JAN: Okna do mlhy. Japonský román. 50 kreseb Ot. Štáfla. Ústř. nakl. uč. III. vydání 1923. 8°. Stran 166+2, cena brož. 30 Kčs.

Román o beznadějně lásce japonského hocha, jehož milenka končí sebevraždou, propletl spisovatel japonskými bájemi a filosofickými i náboženskými názory, zvláště o vtělování a spojování duší. Ma.

DM 8—31

HAVLASA, JAN: Past na slunce. Román. Ústřední nakl. a knihk. učit. Praha, 1933. 8°. Stran 189-III. Cena brož. 26 Kčs.

Trosečník, který při katastrofě pozbyl paměti, prožívá na jihomořském ostrově tragicky končící román lásky k ženě svého hostitele. Fantastické názory o pravěku lidstva, psychologická záhada dvojnictví atd. Ma.

D 8—32

HAVLASA, JAN: Pod skalnatými štíty. Nakl. Beaufort. 1904. 8°. Stran 351. Cena brož. 15 Kčs.

Drobné povídky z tatranských hor, jež svými divokými srázy vytvářejí také zvláštní lidské povahy. Ma.

DM 91

HAVLASA, JAN (ps. Klecanda Jan ml.): Přes hory a doly. Cesty v tropech a subtropích. 260 reprodukcí. Nakl. Unie. III. vydání, 1938. 4°. Stran 779-V. Cena brož. 150 Kčs, váz. 180 Kčs.

Pestrý kaleidoskop cest po severní a jižní Americe i Číně a Indii s obvyklými již úvahami, hist. reminiscencemi a nádhernou obraz. výzdobou. Ma

D 8—32

HAVLASA, JAN: Půlnoční vítr. Ústř. uč. III. vydání, 1925. 8°. Stran 198-2. Cena brož. 21 Kčs.

Soubor povídkářské tvorby z let 1904 až 1910. Drobné črty podávají s reportérskou zručností příběhy bludných du-

ší, s nimiž se spis. setkal v zámoří v erot. přírodě. Ma.

DM 8—32

HAVLASA, JAN: Roztříštěná duha. Kniha japonerií. Nakl. Šolc a Šimáček, Praha, 1932. 8°. Stran 274-II. 8 obr. příloh. Cena brož. 75 Kčs.

Čtyři lepší beletristické prósy z Japonska, zatížené zbytečně také několika protikatolickými poznámkami o bohoslužbě, metempsychose atd. Ma.

X 8—31

HAVLASA, JAN: Sedm jedovatých. Román. Nakl. Sfinx, 1933. 8°. Stran 269-III. Cena váz. 19 Kčs.

Román z jihoamerického ostrova Bora-Bora líčí drsně hlavně erot. život Tahitanek a evropských přistěhovalců. Ma.

X 8—32

HAVLASA, JAN (ps. Klecanda Jan ml.): Schody do podvědomí. Záhady a dohady. Pražská akciová tiskárna Praha, 1939. 8°. Stran 269-III. Cena váz. 30 Kčs.

V 10 povídkách vypravují zástupci různých japonských tříd fantastické i výstřední příběhy, charakteristické pro východní okultismus. Mohou jen poplést. Ma.

X 8—31

HAVLASA, JAN: Sběratel ztracených ilusí. Román mezi řádky. Ústřední nakl. a knihk. učitelstva Praha, 1929. 16×24. Stran 280-III. Cena brož. 36 Kčs.

Do rámce cestopisného a detektivního vypravování vložena propagace svob. zednářství. Urážky Ježíše Krista. Popření zjev. náboženství. Kučerová.

X 8—31

HAVLASA, JAN (ps. Klecanda Jan ml.): Ticho mezi hvězdami. Román. Nakl. Vilímek, 1937. 8°. Stran 306-II. Cena brož. 32 Kčs, váz. 42 Kčs.

Román podivné lásky českého uprchlíka na Tahiti k ženě francouzského diplomata. Mnoho episod a skeptických i pesimistických, až cynických úvah. Ma.

HAVLASA, JAN: V brazilských horách. 140 obr. v textu, 12 kolorotyp. příloha. Nakl. Ústř. uč. 1925. 8°. Stran 342-6. Cena brož. 49,20 Kčs.

Živé líčení brazilské přírody i osobních zážitků ze země, kde byl autor po 4 roky vyslancem, s obvyklými již vhodnými i nevhodnými úvahami. Ma.

HAVLASA, JAN: V kraji věčného jara. Nakl. Rašim kom., 1909. 8°. Stran 250-I. Cena brož. 6,40 Kčs.

Kniha črt z jižní Kalifornie, určená „dospělé mládeži“, byla dříve pro protirakouskou i protináboženskou tendenci vyloučena ze školních knihoven. Ma.

HAVLASA, JAN: Zkrocený Západ. II. autor fotografiemi. Ústř. nakl. uč. II. vydání, 1922. 8°. Stran 279. Cena brož. 32 Kčs, váz. 44 Kčs.

Cestopisné črty a zkušenosti tuláka ze západ. krajů USA, zasílané odtud časopisům, rozvláčné, natahované, nevyhýbající se v líčení vášni, plno „rozumů“ 22letého filosofa. Dnes zastaralé, i obrazů staré a málo výrazné. Tr.

HORST, BERNARD (15. II. 1905 v Mostě). Český romanopisec a povídkář, vl. jm. Otokar Poupa, žel. úř. První jeho čtyři romány vyznačuje dravý, krevnatý naturalismus, podložený krutě pesimist. a fatalist. názorem na lidský život: vidí v něm jen zlo ve všech formách, jak je vytváří nečistá vášeň, hrubý, zvířecí, divoce rozpoutaný pud a jak jim neúprosně vládne nad člověkem ironický osud, ničící přír. katastrofami dobré i zlé. Tento fatalismus ovlivňuje i pozdější knihy, kde se prvotní silácký naturalismus již značně zmírnil dávkou lyrické, někdy až sentimentální náladovosti, třeba ani tu nechybí drastických neb aspoň smyslných scén. Jinak je styl H-ův mnohdy velmi barvitý a básničky výrazný, jindy zase hutný a těžký. Přesto jeho knihy neuspokojí náročnějšího čtenáře, který hledá také duchovní prozáření; na méně zralé pak mohou působiti neblaze líčením pudovosti a nezdravou ideovou náplní.

HORST, BERNARD: Zrna úhořech. Prósy. Nakl. Nová osvěta, Praha. III. vydání, 1946. 8°. Stran 327. Cena brož. 99 Kčs.

Soubor 23 drobných prós, psaných původně pro noviny. Z většiny proniká opět ironický názor na život, v němž člověk je jen bezmocnou hříčkou krutě záludného osudu. Několik silně drast. výjevů. Ma. z.

KRUSENSTJERNA, AGNES: Modrá záclona. Překl. Dagmar Pallasová. Nakl. Jiří Chvojka, Havlíčkův Brod. I. vydání, 1946. 15×21,5. Stran 208. Cena brož. 66 Kčs, váz. v platně 96 Kčs.

Román „Modrá záclona“ je prvý samostatný díl generačního cyklu: „Slečny z Pahlenu“ od významné švédské romanciérky Agnes Krusenstjerna. Vypravuje o tom, jak na osamělém dvorci Eka v jižním Švédsku žije a odkvétá slečna Petra von Pahlen. Žije vzpomínkám na Thomase Mellera, kterého v mládí milovala, ale který na ni ve světě zapomněl. Zrazena ve svých nejupřímnějších citech žije nyní jen svému hospodářství a pak malé neteři Angele, kterou si po předčasné smrti jejich rodičů vzala k sobě. Na Eka pozná Angela několik zajímavých postav, zvl. blouznivého strýce Johana, který ji učí rozumět přírodě a kochat se z jejich krás a pohrdat lidskou moudrostí, jež se točí jen kolem čísel a peněz. Snívá Angela si zamiluje tohoto blouznivého velikého chlapce, zato odporná jest jí závistivá a zlomyslná Aděla, žena nájemce hospodářství na Eka Torda, která svou hysterií otravuje život všem. Poznává také rodinu bratra Petřina Hanse, s jejichž dětmi je potom vyučována od guvernanky. Petra se shlíží ve své roztomilé neteři a věnuje jí veškeru péči a lásku, aby si získala její důvěru a lásku. Potom však zaujme nakrátko její srdce mladý Tage, známý Johanův, zamiluje se vášnivě do něho, ale dovídá se, že je už zasnouben. Opět zklamána znechutí si Eka, pronajme statek a odjede s Angelou do města, aby ji dala na gymnasium. — Na obou hlavních postavách Petry a Angely ukázala spisovatelka své dušezpytné umění měrou vynikající. Nádherně vystrkuje intimní

pochody v duši dospívající dívky a odkvétající ženy. Pro naturalistické scény sexuální nelze však knihu doporučit! Závadná místa: 90, 108, 168-170, 177-180, 136-139; pantheismus 105 (111). Jos. V.

—

8—31

LEONIDOV, BORIS: Pokoj číslo 3. Z ruského originálu Trefja palata přeložila Olga Ptáčková-Macháčková. Obálka Andreje Bělocvetova. Vydalo Nakladatelské družstvo Máje v Praze 1947. Vytiskla Svoboda, Praha II. Stran 128. Cena brož. 50 Kčs, váz. 90 Kčs.

Několik vojáků Rudé armády na očním oddělení vojenské nemocnice. Na oči raněný kapitán Pitomcev se zamiluje do slepé učitelky písma slepců Zosji, kterou si pak bere do civilního života, i když nad očekávání jest jeho zrak zachráněn. Líčení touhy po návratu zpět na frontu u všech raněných, jakož i mluvení o zapojení do budovatelského úsilí v továrnách, překonávající i lidské tužby a city hrdinů, zní poněkud nepřesvědčivě a tendenčně.

—nic—

—

361. 16

MAŠEK, Ing. Dr JAROSLAV: Bytové zařízení s hlediska sociálního. Technické nakladatelství, Praha 1947. 15×21. Stran 44, cena brož. 24 Kčs.

Autor zde probírá dosavadní zařízení bytů a přichází k důležitým závěrům pro další vývoj v této otázce. Jde mu o zlidovění a zpřístupnění co nejdokonalějšího bytového zařízení vrstvám co nejširším. Předpokládá totiž, že po druhé světové válce už nebude velkých majetkových rozdílů. Špis je určen nejen projektantům a výrobcům nábytku, nýbrž i nejširší veřejnosti. ač.

M

634/635

PRŮSINSKÝ, JAN: Zázrační zahradníci. Obálku navrhl Jarosl. Hošek. Frontispic nakrešlil ak. malíř Jiří Trnka. Vydalo nakladatelství Orbis, Praha. II. vydání 1946. 14,5 krát 21,5. Stran 201. Brož. 55 Kčs.

Knihá má své dobrodružství. Poslední kapitola jejího rukopisu byla dopsána právě v den, kdy autor byl zatčen ge-

stapem — 1. 9. 1939 — a odvečen do koncentračního tábora Buchenwald. V předmluvě k II. vydání je líčeno, jaké oblibě se kniha těšila u všech českých obyvatelů koncentráku, kam byla v několika exemplářích propašována.

Ve větší polovině knihy podávají se zajímavým způsobem životopisy tří velkých zahradníků — milovníků, a znalců přírody a to: Amerikana L. Burbanka, Rusa J. V. Mičurina a augustiniánského opata P. G. J. Mendela, rodáka ze slezské části Kravařska.

Burbank měl to štěstí, že se usadil v Kalifornii, kde v nesmírně příznivých podnebních podmínkách vypěstoval prý asi 40.000 kříženců bramborů, rajských jablek, obilí, stromů, keřů, květin, kaktusů a j. Byl proniknut stálou snahou prospět lidem a zkrášlit život. Výdělek z obchodů byl mu věcí druhořadou. Jsa však silně ovlivněn Darwinovými spisy, nevěřil „ani v nebe ani v peklo, ani ve stěhování duší, ani v zmrtvýchvstání, ... neuznával zákona božího ani prozřetelnost a tvrdil, že moc náhody leží v ruce člověka“ (str. 55). Říkal, že příroda je mu nejvyšší autoritou (str. 56).

Mičurin, současník Burbankův, prováděl podobné pokusy jako tento, jenže v drsném podnebí rozlehlého Ruska, avšak i výsledek jeho dlouholeté práce byl ohromující, ačkoliv sám tvrdil, že při křížení rostlin je bláhovost dělat nějaké plány a výpočty. Věda ještě nedává spolehlivé základy křížení, ani zákony dědičnosti a vývoje. Všecko jsou jen hypotesy a jen málo je v ruce lidských (str. 83—84). Mimo jiné vypěstoval a rozmnožil Mičurin ovocné stromy tak odolné vůči mrazům, že se s nimi můžeme dnes setkat až skoro po polární kruh. Mičurinovi dostalo se za to od sovětské vlády velkých uznání.

Třetí ze „zázračných zahradníků“, Páter Georg Johann Mendel, začal už tři roky předtím než vyšlo dílo Darwinovo o vzniku druhů, v klášterní zahradě pod Špilberkem v Brně zjišťovat z vývoje rostlin pravidla dědičnosti. Dělal pokusy i se zvířaty. Výsledky svého bádání uveřejnil v l. 1866—1869, ale nikdo si jeho práce nevyšiml. Teprve 16 roků po své smrti byl velký učenec Mendel objeven. Psalo se o něm, že byl vzácným, spravedlivým mužem i v poměru k Čechům.

V další části knihy věnuje se větší pozornost evropským panovníkům, kteří zakládali kvetoucí zahrady a sady

a vyzývali lid k sázení ovocných stromů jako čes. králi Karlu IV, císaři Rudolfovi II, franc. králi Ludvíku XIV. a pruskému králi Friedrichu II. Na konec podávají se dějiny zahradnictví v Čechách a na Moravě, které nejvíce utrpělo 30-letou válkou, od té doby a nanejvýš v posledních desetiletích se však soustavně zlepšuje. *Joko.*

S 304

RICHTER, Dr JAROSLAV: Socialismus a křesťanství. Vydalo Universum, Praha 1947. 11×18. Str. 52, cena brož. 20 Kčs. Vyšlo jako 14. svazek sbírky „Nové dílo — škola politické výchovy“.

Autor této studie, primář nemocnice, zde názorně ukazuje, jak socialistický (marxistický) systém odnímá člověka jeho základní práva a jak člověk úplně zotročuje. V závěru pak autor zdůrazňuje, že jen v křesťanské demokracii má člověk nejen dosti chleba, nýbrž i opravdovou svobodu. *ač.*

S 304

SKÁCEL, Dr MIROSLAV: Hospodářství a politika. Vydalo Universum, Praha 1947. 11×18. Stran 64, cena brož. 18 Kčs. Vyšlo jako 16. sv. sbírky „Nové dílo — škola politické výchovy“.

V této studii ukazuje autor, že k opravdovému blahobytu nemůže dovést ani kapitalistická politika ani kolektivistická politika, nýbrž jen sociálně reformní hospodářská politika. Vysvětluje, jak podle této politiky je třeba decentralisovat průmysl, odproletarisovat proletariát, rozmnožit počet majitelů soukromého vlastnictví, podporovat střední podniky v průmyslu i v zemědělství, a podporovat řemesla. Poukazuje též na zkušenosti, které byly v této věci učiněny v některých zemích na západě. V závěru pak zdůrazňuje, že veškerá hospodářská činnost — má-li vésti k blahobytu — musí se řídit morálními zásadami. *ač.*

— 361. 16

SRB, Dr VLADIMÍR: Bytová otázka a populační problém. Vydalo ministerstvo soc. péče, Praha 1947. 15×21. Stran 56, cena brož. 30 Kčs. *Autor zde popisuje bytovou situaci*

v Československu, poukazuje na oblasti vysoké a nízké natality v krajích průmyslových a zemědělských, pokud možno sledovat souvislost mezi bydlením a natalitou. Je to celkem dobrá studie. Lze jí však vytknout, že za hlavní činitele natality mylně považuje příčiny hmotné (zvýšení příjmu, zlepšení bytu atd.), a nikoli příčiny mravní a náboženské. Zkušenost učiněná v některých zemích v nejnovější době totiž dostatečně ukázala, že kde není smyslu pro povinnost a kde není obětavosti, tam se populace nezvýší ani tehdy, když se manželům umožní žít v blahobytu a v pohodlných bytech. *ač.*

S 362. 7

SRB, Dr VLADIMÍR: Děti nám umírají. Vydalo ministerstvo soc. péče, Praha 1947. 15×21. Stran 62, cena brož. 30 Kčs.

V této studii autor zjišťuje velkou kojeneckou úmrtnost v Československu (17.000 ročně) a srovnává ji s úmrtností v jiných zemích. Pak rozebírá příčiny a následky této velké kojenecké úmrtnosti v našich zemích. Ukazuje též, co bylo u nás už vykonáno k odstranění tohoto zla a co by se ještě mělo vykonat. Svůj výklad provází devíti názornými grafy. *ač.*

— 338. 327

STERNBERG, FRITZ: Krise na obrazu. Z angl. originálu přeložil Lad. Ehrlich. Vydalo Dělnické nakladatelství, Praha 1947. 15×21. Stran 284, cena brož. 99 Kčs, váz. 120 Kčs.

Autor píše tuto knihu na jaře 1946. V první části ukazuje, že světová hospodářská krise, která vznikla v r. 1929, přispěla k 2. světové válce a doposud nebyla úplně likvidována. V druhé části pak se snaží dokázat, že nyní hrozí celému světu nová hospodářská krise s nedozírnými následky. Příčinu této nové krise vidí autor v ohromné výrobní kapacitě, která daleko převyšuje kapacitu vnitřního amerického trhu a vyžaduje rozsáhlých trhů zahraničních. Autor rozebírá možnosti lokalisovat tuto nadcházející krizi, ale dospívá k závěrům skeptickým. Vychází pak z těchto závěrů, rozebírá podrobně vnitropolitické i zahraničně politické důsledky snah kapitalistických kruhů v USA oslabit nějak tuto krizi.

Svůj závěr formuluje už v úvodě (str. 11) takto: „Blížíme se světové hospodářské krizi tak zlé, ne-li horší, než byla krise roku 1929? ... Říkám hned, že moje odpověď je kladná. Blížíme se k takové krizi. Činitelé, kteří vedou do této krise, jsou mnohem silnější než ti, kteří se snaží zabránit jí.“

Celá kniha je zaměřena proti kapitalismu a silně nakloněna „levicovému pokrokovému směru socialismu“, v jehož celém světě autor věří. To je asi hlavní důvod, proč byla tato kniha nyní vydána u nás v Dělnickém nakladatelství.

S

264

SLECHTA, JOSEF: Služba oltáře. (Příručka pro ministranty). Díl I. 1947, České Budějovice, nákladem vlastním. Vytiskla knihtiskárna V. A. Vimr a spol. I. vyd. Stran 89. Brož. 25 Kčs.

Praktická příručka pro malé služebníky oltáře. Autor pochopil nejen potřeby pro důstojné vykonávání posvátných funkcí ale zároveň zná i cesty k chlapeckému srdci, takže si hoch se

zájmem pročítá stručné a jadrné kapitoly. Autor nezůstává při podávání zevnějších rubrik, dává malému služebníku oltáře i návod pro pochopení svatých obřadů a jejich smyslu. Je-li příručka věnována všem našim hochministrantům, má obzvláště cenu pro ministranty venkovské, jimž je svou jednoduchostí zcela přístupná. Kněží najdou v knížečce praktický návod k vedení a výchově svých malých pomocníků.

N.

—

368

WERNER, JUDr. VLADIMÍR: Národní pojištění. Vydalo Universum, Praha 1947. 11×18. Stran 76, cena 21 Kčs. Vyšlo jako 18. sv. sbírky „Nové dílo — škola politické výchovy.“

V této informativní studii pojednává autor o podstatě sociálního pojištění, o systémech úhrady v sociálním pojištění, o vývoji sociálního pojištění v bývalém Rakousku a v Československu až do nejnouější doby. Každý veřejný pracovník tu najde, co potřebuje znát o této složité otázce.

ač.

Seznam starších knih, které se nehodí do katolických knihoven:

(Pokračování.)

BALZAC, HONORÉ:

X Pirát Argow. Přel. Karel Vít. 1923.

Přes obrácení a pokání piráta Argowa jest tato kniha přeplněna tolika krvavými vraždami a nelidskými ukrutnostmi, že je nelze doporučiti.

Such

D Plukovník Chabert. Přel. Pavel Projsa. Otto 1911. m8°. 110, 3 Kčs.

Lit. méně významná povídka vypravuje příběh domněle padlého důstojníka, jenž po návratu domů najde svou ženu znovu provdanou a utrápí se hořem.

Ma

X Prokleté dítě. Massimila Doniova. Taneční zábava v Sceaux. Přel. Alf. Breska. 1929.

Tři romány lásky: I. „Prokleté dítě“ staví do nepřívznivého světla kato-

líky, ale vebí hugenoty. — II. „Massimila Doniova“ obsahem cizoložná láska vévody Emilia a současně lascivní hra s vášnivou herečkou Tintiovou. — III. „Taneční zábava v Sceaux“ slušné až na scénu biskupa de Persépolis, hrajícího piket s krásnou hrdinkou Emilíí.

Such

D Poslanec. Přel. Arn. Bareš. Vilímek 1927. 8°. 591, 30 Kčs, v. 40 Kčs.

Obsáhlý, ale umělecky nehotový román podává obraz společn. a polit. poměrů ve Francii po červenc. revoluci.

Ma

DM Rebelové. Román. Přel. M. Úlehlová-Tilschová. Ilustr.: V. Mašek. Melantrich 1939. 8°. 403, váz. 11 Kčs. Nový překlad románu „Chouani“.

X BALVACKAJA, HELENA PETROVNA: (1831—1891). Založila s pluk. Olcot-

tem Theosofickou společnost. Tajné učení, Klíč k theosofii a j.

BÉTTAUER, HUGO (1877—1925). Vid. romanop. žid. původu, svými vulgárně psanými, lit. bezcennými, často i zfilm. romány o zločincích i svým pověstným časopisem působil neblaze na mládež, což prý bylo i pohnutkou k jeho zastřelení.

BIERBAUM, OTTO JULIUS (1865 až 1910). Něm. lyr. básník, roman., dramatik a kritik. Nejvíce vykonal jako essayista a zaklad. i red. časopisů něm. lit. moderní, kdežto většina jeho hravých, rozkošnický laděných veršů i zběžně psaných, erot. dekad. nebo satir. románů neobstojí před vážnou kritikou.

X BIRARD, LÉON: Kněžky Venušiny.

BLOCH, (blok) JEAN RICHARD (* 1884). Fr. romanop. a dramatik, kritik a essayista, pův. židovského. Ve svém časopise hlásal nutnost nové víry a nové civilizace, již má vytvořiti proletariát na zákl. demokrat. tradice. Útočně radikální smýšlení projevuje i ve svých románech, kde s tendenční zálibou ukazuje úpadek měšťanské společnosti.

X BEER, GEORGES: * 1867, fr. herec a dram. spis. napsal několik povrchních divad. her nemrav.

Advokátka Bolbecova přel. J. Klepetář 1927.

X BOCCACCIO, GIOVANNI: Dekameron.

X BOEHNEL: Anděl, Cudnost, Divoká, Chlapík, Miláček, Mužství, Nemravní, Neřest, Omlazený, Paměti markýze de Porte Rouge, Postrach, Přátelství Rašení, Rozmařilci, Ruzpuk, Satyr, Vinohradští, Vysněná, Zralá, Zvěřinec.

X BOREL, HENRI: (* 1869). Nizozem. romanop., novelista a cestopisec, autor studií o čínské a indické kultuře. Napsal i několik slušných románek a novel, zvl. o dětské lásce, kdežto jiné odpuzují hrubým naturalismem.

BRAUN, JOSEF: (* 11. VII. 1864 v Kutné Hoře, † 28. XI. 1891). Č. spis. hist. povídek, povoláním učitel. Napodobil V. Beneše-Třebízského, jehož životopis také napsal, ale neměl jeho vroucnosti a lyr. vzletu. Dobu náb. rozkolu líčí vždy jednostranně v duchu módní tehdy česko-bratrské ideologie: katolíci jsou vždy špatní, nekatolíci září všemi ctnostmi.

X

BORSKÝ, BOLESLAV: Černý diamant. Dvou srdcí spor. Když mrtví mluví. Na vlnách života. Poslední noc černého piráta. Svatební noc u lesního jezera. Zelená zmije.

X BOURGET, PAUL: Fysiologie moderní lásky.

X BOUŠKA, BOHUMIL: Dáma z pražského podkroví. Lakomcův testament. Marocká odaliska. Román padlé dívky. Milenka detektivem. Pod závojem klášterním. Žena bestie. Žena v zástavě.

X BOUTET, FRÉDÉRIC: Čtvrtliberka a dcera paní Tranchartové. Duch. Poslední dobrodružství. Svatební ostrom.

X BRADFORD, ROARK: Černošský Pán Bůh a páni Izraeliti.

X BRADLEY, JOHN H.: Země vypravuje. O pravěkém tvorstvu. Sága o přehlídce života.

X BRANDES, GEORG: Pověst o Ježíšovi. Prvotní křesťanství.

X BRANTÔME, PIERRE DE BOURDELLES: Galantní dámy. Galantní paměti pana Perra de Bourdeille.

Příloha časopisu „Dobrý pastýř“. Vydává Exerciční dům Frýdek. Telefon č. 38. Číslo účtu Pošt. spoř. 303.183. — Vychází jednou týdně. — Tiskárna Lüdemann v nár. spr., Č. Těšín. — Novinové výplatné povoleno ředitelstvím pošt v Opavě č. IA-2370-0:62028/47 ze dne 22. 12. 1947. Pořadací a dohlédací pošt. úřad Frýdek 2. — Předplatné na rok 50 Kčs.

Naším kritikům.

Jsme přístupni kritice. Ale žádáme od kritiků, aby se napřed přesvědčili, zdali to, co nám vytýkají, je skutečně v naší příloze „O knihách“

Hned na počátku naší práce se vyskytla námitka: Každý recensent má svůj názor na knihu, a nenajdou se dva lidé, kteří by měli shodný úsudek, proto budou posudky tak různorodé, že čtenář z nich nebude mít mnoho užitku. — Po dvouleté zkušenosti můžeme na tuto námitku odpovědět: Naši recensenti jsou katoličtí inteligenti, kteří nejenom znají katolickou věrouku a mravouku, nýbrž snaží se též z víry žít. Takoví lidé mají určité společné zásady, podle nichž mohou katolíky dobře informovati. Zůstanou-li ještě malé rozdíly, není to příliš velká škoda. Pozorný čtenář brzy pozná, že recensent značky „tv“ je přísnější než „Ma“ neb „D. P.“ a učiní si podle toho svůj úsudek. Přejeme si, aby naši čtenáři měli též samostatný úsudek. Proto se někdy neostýcháme otisknout dva poněkud rozdílné posudky vedle sebe.

Jen v několika málo případech se rozcházejí úsudky tak, že je nelze přivést k nějaké shodě. (Dosud to byly knihy Schulz, Kámen a bolest, Graham Green, Moc a sláva, Špálová, Polyxena.) V takových případech se redakce rozhodla obyčejně pro posudek přísnější. Má k tomu příčinu: Příliš mírným posudkem bychom mohli přece zavinit, že některý čtenář, povahy ještě neupevněné, utrpí škodu na duši, a to bychom si nechtěli vzít na svědomí.

Jsme si vědomi, že ani recensenti, ani redaktoři nejsou neomylní. Stalo se tu a tam, že jsme uveřejnili posudek nesprávný. Nepovažujeme za nečestné přiznati se k chybě. Proto jsme některý posudek opravili. Z chyb jsme se naučili, a doufáme, že v budoucnosti bude takových chyb čím dále tím méně!

Prosíme proto čtenáře, aby nás upozornili na nedostatky nebo chyby v posudcích. Je však třeba takové opravy doložit přesnými citáty.

Naše značky, které přidáváme jen pro rychlou orientaci, byly někdy příčinou nedorozumění. Jsou knihy, které nelze jednoznačně zařadit do určité rubriky. Proto u některých knih vynecháme značku, to znamená: čtenáři, přečti si celý posudek!

BUCHHOLTZ, JOHANNES: Dům doktora Maltha. Přel. Nina Neumannová-Neklanová. Nakl. ELK v Praze 1948. 8°. Str. 246-I. Cena váz. 70 Kčs.

Lehce a velmi svěže psaný, často jen konverzační román u nás dosud neznámého dánského autora zachycuje prostý rodinný život dobročinného lékaře v dánském městečku. Pěkně je vykreslena zvláště postava jeho moudré ženy, která jemně ovládá svého muže a zasahuje do osudů svých tak rozdílných starších dětí. Jejich výchova jest ovšem podle našich zvyklostí někdy dosti podivná, moderní uvolněnost mravů projevuje se i v tomto aspoň zevně protestantském prostředí, ale autor při veškeré své shovívavosti k lidským slabostem zachovává aspoň v líčení a v hovorech společenskou slušnost a zřejmě rád ukazuje také kladné a světlé stránky v povahách i v osudech svých hrdinů. E. M.

X

Cesta do nitra duše. (Středověká praxe mystická.) Upravil a komentářem opatřil P. A. Toušek. Vyd. Zmatlík a Palička, Praha 1947, str. 236, cena brož. 65 Kčs, váz. 90 Kčs.

Protestantsko-kvietistické dílo Herrnhutskému anonyma z r. 1772, které jsouc samo beztak vadné, je nadobro pokaženo muchlaninou z jogismu, buddhismu a všelijakých okultních kejklů. Citáty z Písma sv. a pobožná řeč ochranovského pisatele mohly by snadno zmásti prosté nepoučené katolíky.

X

ČAPEK, O.: Ledňáčkové v Kladsku. Skautský román. Obálka a 13 kreseb od V. Junka. Vydal B. Stýblo v Praze. 1. vyd. 1947. 17×25. Str. 100, cena brož. 60 Kčs, váz. 85 Kčs. Vyšlo jako 3. svazek Stýblovy knihovny mládí.

Tato kniha byla již prozatím nepřímo odmítnuta v skautském Činovníku jakožto prvek rušivě zasahující do skautské výchovy. Dílo slohově velmi

slabé a nábožensky mlhavé, pěstující nebezpečný pantheismus, proto knihu odmítáme. P. F. R.

VMM

DOBACZYŃSKI, JAN: V rozvaleném domě. Román. Přeložil Vsevolod Pánek. Obálku navrhl Josef Hochmann, úpravu František Mašek. Vydalo nakladatelství Práce v Praze 1947. 13×21, stran 244, cena brož. 65 Kčs. Vyšlo v knižnici Přeliv, kterou řídí Václav Běhounek.

Autor líčí dojímavým způsobem gigantický boj mládeže o Varšavu. Třebas hrdinou románem je celý ten kolektiv mládeže, přece autor pěkně vystihuje povahu i jednotlivých postav, mezi nimi vyniká kněz, řeholník, zpovědník, spojka, duch. rádce, P. Marek. Snad právě tímto se nechali někteří recensenti strhnout k nekritickému jednostrannému obdivu. Vyličení boje o Varšavu je jedinečné, ale kniha má své vady. Nechápu, proč by tak často — a k tomu ve skautském oddílu, se muselo mluvit tak sprostě, jak se činí v této knize. Na straně 73 se mluví o Člověku na hoře Olivetské, na straně 218 umírající se zpovídá z velikého hříchu, že nemohl nenávidět podle Němce — a kněz neopravuje, nevyptává se, ale souhlasí — a dává rozhrěšení z tohoto „hříchu“, že nemohl nenávidět. V knize je ještě více závad; škoda, že kniha, která mohla být skutečně jedinečným památkem bojů o Varšavu, se hrubými výrazy a náboženskou neujasněností pokazila. — P. F. R.

M

FANDERLÍK, MILOTA A SPOLUPRACOVNÍCI: Rádce. Praha 1947. Str. 198, 30 Kčs. Nakl. junácká edice, Praha.

Soubor praktických směrnic pro rádce junáckých družin, uvádějící je zároveň do vlastního přemýšlení a zkoušení. Vykládá se postupně o postavení a úkolech rádce, o povaze a vlastnostech družiny, o symbolech družinových, o spolkových záležitostech a o vlastní junácké činnosti (schůzky, výlety, tábory); text je doplněn četnými obrázky.

Knížka je potřebná: vždyť každý rádce potřebuje zrcadlo, v němž může vidět pravý obraz sebe, své činnosti i celé družiny. Bohužel kniha nepodává ani názorný syntetický obraz vzorného rádce, ani nevysvětluje symboliku, smysl a oprávnění kázně, ani povahu a funkce družiny atd. Nejslabší z celé knihy jsou výklady o družinovém duchu, roztroušené po celé knížce a zhuštěné v druhé kapitole. Dnes už je vědecká sociální psychologie (s problémy společenských hodnot, postojů, vzorů...) a proto lze tento defekt těžko vysvětlit. Podobně je tomu s náboženstvím: sakrálních terminů se užívá ve smyslu profánním, a obrázek na str. 46. s nápisem „modlitba“ před totemem je pro člověka věřícího urážkou. Doporučujeme s výhradami.

A. Š.

VM

8—14

KOLMAN, CASSIUS: *Železná košile*. Vyd. 2. Fr. Borový, Praha 1947. 8°. Str. 67-III. Cena neváz. 35 Kčs.

Po osobních, citových a mravních problémech 1. části prožívá básník dějinné chvíle ze září 1938, kdy musil národ jako Herakles svléci „železnou košili“.

Maz

MM

8—31

MAREŠOVÁ, OLGA: *Štyři břehy*. Román. Obálku navrhl Josef Hochman. Vydalo nakladatelství Práce v Praze roku 1947. 14×21, stran 208, cena brož. 75 Kčs. V knihnici Příliv, kterou řídí Václav Řezáč.

Děj románu se odehrává v krajině typicky české, na soutoku dvou řek, vyvolávající představu ústí Otavy pod Zvíkovem. Ústřední postavou je David, prostý chlapík, hrbatý, přezíraný kolikráte, ale hodně přemýšl a žije životem všech lidí, užívá se do jejich postavení, pozoruje radosti a zmatky těch, kdož ho obklopují. Stává se účastným boje jiných o životní štěstí, o ženu, o majetek a když dochází k tragickému rozřešení — on svědek, trpí pod tíží tajemství a bojuje krutý zápas: mlčet nebo prozradit? Stylisticky připomíná nám román Mrtvou řeku. Od autorky můžeme ještě hodně krásného čekat, ale v tomto případě dílo

doporučit nelze a to z těchto důvodů: místy nahá, živočišná smyslnost, náboženská nejasnost — v Boha se zde věří, ale v jakého asi? Schvaluje se sebevraždy a hrdina proto nesáhá po tomto prostředku, že lidé pokládají toto řešení za nemůžné jednání. Rovněž o posmrtném životě jsou v knize nejasné představy.

P. F. R.

D

8—31

POLÁČEK, KAREL: *Hostinec U kamenného stolu*. Ilustr. Vlastimil Rada. Nakl. Fr. Borový v Praze. 2. vyd. 1947. 8°. Str. 312. Cena brož. 85 Kčs, váz. 110 Kčs.

Kniha, vydaná za války pod krycí firmou malíře Vlastim. Rady, vyšla nyní pod vlastním jménem umučeného autora jako jeho předposlední, ale také asi nejslabší práce. Je to hodně rozbředlé vypravování humorných i groteskních historek z rodinného a společenského prostředí v malých klimatických lázních. Vyniká i zde Poláčková záliba ve slovních parodiích, v karikaturní kresbě měšťáckých i dívčích a klukovských postav a v hromadě komických, někdy až fraškovitých situací. Lehká četba pro nenáročné měšťáky.

E. M.

X

8—31

SOMMER, ARNOŠT: *Mnich tourainský*. Přeložil P. Eisner, Vyd. Družstvení práce, Praha, 1948. 8°. Stran 328, cena váz. 60 Kčs.

O tomto románu píše Dr. Braitó ve Vyšehradu (str. 165) m. j. „Píše o tourainském mnichu Rabelaisovi, o tomto veselém, drsném a nevázaném chlapíku, a aby kolem tohohle rváče, žrouta, chlupníka a přitom nadaného básníka... vytvořil trochu dramatickou kulisu, líčí mnišský život. Autor nezná základy klášterního zřízení. I církevní zřízení jsou tu postaveny nahlavu. Celé mnišství se jeví jako zvrhlost sama, nelidskost a nepřirozenost. Takovými romány se opravdu udržuje temno nehistoričnosti a surového nactiutrhání všemu minulému... Ovšem je nutno sbírat tuto temnotu, aby mohla být odsouzena celá myšlenka Církve i mnišství; je to sice nehumánní, nepoctivé a zákeřné, ale vede to k lacinému úspěchu.“

SVĚTLÁ, KAROLINA: Zvonečková královna. Nakl. Družstvo Nová osvĕta v Praze 1947. Str. 253-I. Cena brož. 48 Kčs, váz. 66 Kčs.

Dějově pochmurná povídka, líčící pražské ovzduší kolem r. 1790, je zaměřena zjevně protikatolicky: velebí franc. revolucionáře, svob. zednáře a osvícence, do jejichž úst ukládá mnoho nesprávných názorů o náboženství a církvi, a zato do nejčernějšího světla staví členy nedávno zrušeného řádu jesuitského, jako by na nich chtěla náznorně ukázati všechny obvyklé předsudky a pomluvy: jsou tu líčení jako pravé skladiště podlostí, pokrytci a lháři, úskoční, mámičí lidé, intrikáni, chamtivci a udavači. Účinky jejich výchovy znázorňuje i na samé hrdince,

jež zešílí a umírá bídně jako žebračka, kdežto mladý muž, jež svými pletichami veštvá do semináře, stává se hlasatelem svobodomyšlných myšlenek.
E. M.

SVOBODA, BEDŘICH: Havířská rebelie. Vydal nakladatel B. Stýblo v Praze roku 1947. 15×22, stran 100, cena brož. 39 Kčs, váz. 56 Kčs. Vyšlo jako 51. svazek v Stýblově knihovně vybrané četby.

V knize se nelíčí skutečná havířská rebelie, ale boj o mladou ženu, která uprchla z panství pána na Hrádku. Stylisticky dílo slabé, podprůměrné, námět zajímavý. Dílo doporučit nelze, jelikož se schvaluje sebevražda Salomény ve vězení.
P. F. R.

Seznam starších knih, které se nehodí do katolických knihoven:

(Pokračování.)

BALZAC, HONORÉ:

XX Rozmarné povídky. I—III. Přel. Dr. Jos. Novotný. 1924.

Povídky a anekdoty, napodobující s úmyslnou naivitou starofranc. a staroit. novely, mají skoro vesměs neslušné náměty a líbují si zvl. v zesměšňování mnichů a kněží. Jen jiným jejich překladem jsou Košilaté historiky, Šprýmovné povídačky a Žertovné povídky.
Ma

XX Sarrasine. Přel. Dr. Jos. Prunar. 1916. Jarmil Krezar. 1922.

Na povídku o lásce umělce k domnělé zpěvačce, v níž se nakonec objeví kleštěnec, vztahuje se pravděpodobně cirk. odsudek.

Ma

XX Serafita. 1910.

V románovém zarámování jest tu podána theosofická nauka Em. Swedenborga. — Kniha, psaná jinak oslnivým slohem, jest zakázána. Can. 1399 — 2° i 7° a výn. sv. Off. (A. A. S. 1919, 317), jímž se zapovídá veškerá theosofická literatura.
Such

XX Sestřenice Běta. Přel. Ot. Šimek. 1925. 620 str.

Příběh pletichářské staré panny a starého zhýralce je zasazen do podrobného líčení prostopášn. pařížsk. života, takže román dlužno pravděpodobně zařaditi k těm, jejichž četba není katolíku dovolena.
Ma

(Jiný překlad téhož románu S. B. přel. Boh. Rovenský 1929.)

XX Stará panna. Přel. Alf. Breska. 1921.

Historie bohaté svob. ženy, již chce získat několik mužů, patří pravděpodobně ke knihám zakázaným.
Ma

XX Studie ženy. Přel. Dr. Jos. Snášel. 1926.

Povídka, podávající po mnohé stránce pronikavou analýsi ženské povahy, je pravděpodobně na Indexu.
Ma

XX Šprýmovné povídačky. Viz „Rozmarné povídky“.

V Temná událost. Román z doby Napoleonovy. Přel. A. Muřovský. Českoslov. podn. tisk. a vyd. 1923. 8°, 247. 15 Kčs.

Chvatně psaný a četnými odbočkami zatížený, ale jinak nezávadný román vypravuje spleť případů o odstranění člena státní rady. Ma

XX Teorie postele. Vyňato z knihy „Fysiol. muž.“

XX Třicetiletá. Přel. Jarom. Bo-recký. 1926.

Snad nejméně podařený román ženy, trpící v nešťastném manželství s hrubým mužem. Pravděpodobně na Indexu. Ma

X Umění platiti své dluhy. Přel. K. Novák.

Duchamorné vtípkování, uvolňující úvěrovou morálku. Kniha bez jakýchkoliv hodnot. Obrázek požitkářského mnicha od sv. Diviše (na str. 77) neplatícího též dluhy, dovršuje bezcennost této knihy. Such

XX Vášeň na poušti. Přel. J. Soukup. 1928. 12°. 38-II.

Menší, ani lit. nijak významná povídka je pro pohoršlivé líčení erot. vášně pravděpodobně na Indexu. Ma

D Vendetta. Přel. K. Dobroslav. Beniško a Jeřáb, Plzeň 1927. 8°. 87, 8 Kčs.

Povídka s námětem novodobé krevní msty patří k lit. slabým pracím Balzacovým a nemá také větší mravní hodnoty. Ma

D Venkované. Přel. Dr Ot. Dubský. O. Petr 1926. 8°. 532, 34 Kčs.

Značně chmurný, psycholog. povrchní obraz „lidské komedie“ na venkově v době restaurace s pádem mravních hodnot vyrůstá i tam nestoudné prospěchářství. Ma

V Venkovský lékař. Přel. Jos. Soukup. Českomor. podn. tisk. a vyd. 1926. 8°. 266-2, 18 Kčs.

Hrdina pěkného venk. románku vzpamatoval se záhy z mladistvé lehkomyšlnosti a stal se jako dobročinný lékař požehnáním celému kraji. Ma

VM Voršila Mirouëttová. Román. Přel. R. Thonová. Obzina, Vyškov 1924. 8°. 209-2, 24 K.

V příběhu osiřelé dívky, jež svým ctnostným životem přivede nevěřícího lékaře k Bohu, hrá značnou roli B-ova záliba ve zvíř. magnetismu, jež nazývá „oblíbenou vědou Ježíšovou.“

D Vzpomínka na velkou revoluci. Přel. Ad. Gottwald. Girgal, Praha 1918, 8°.

Povídka vypravuje zajímavou událost z revoluce, jak ji autor slyšel od účastníků. Ma

D Záhadný případ. Václ. Vitinger. Družina čsl. legionářů, Praha 1927. 8°. Stran 2-326. Cena neváz. 27 Kčs.

Bez míry nudný román o justiční vraždě z dob císařství Napoleonova. Tu a tam bodavé narážky na „jezovity“ a klášterní výchovu k přetváře. Trojice odpadlých kněží — státníků: (Fouché, Talleyrand, Sieyès) se v rámci děje pohoršlivě vyjímají, ale normální čtenář zná beztak tyto tři tvrdé arcipleticháře z dějin. Jinak jest román neškodný. Such

XX Zklamaná naděje. Přel. Jos. Vorel 1924.

Jiný překlad rom. „Ztracené iluse“.

XX Ztracené iluse. Přel. J. Živný. 1919. Jos. Kostohryz 1932.

Román obšírně ukazuje, jak zne-mravňující vliv na veřejný život má tisk a jak se zneužívá prodejné žurnalistiky. Je pravděpodobně na Indexu. Ma

X Žena třicetiletá viz „Třicetiletá“.

XX Žertovné povídky I-III. Přel. D. M. Nakl. Kočí 1928. 8°. C. nevázané: str. 155-II. 6 Kčs, str. 139-I. 5,40 Kčs, str. 142-I. 5,40 Kčs

Viz „Rozmarné povídky“

BANG HERMAN JOACHIM (1857 až 1912). Dánský novelista, romanopisec, básník, dramatik i kritik a žurnalista. Z prvotního realisty stal se předním zástupcem dánských dekadentů a vytvořil svůj osobitý impresionismus. Zákl. tónem všech jeho prací je životní pessimismus: všude vidí jen prázdnotu, zánik a bezúčelnost lidského bytí. Osoby jeho povídek a ro-

mánů, dějem velmi chudých a svým účinkem nezdravých, jen se mučí svými vášněmi a marnými touhami. Proto jen výlučně lit. kruhy může zajímat to, co bylo přeloženo: *Bez nadějná pokolení* (1880, M. Lesná-Krausová 1927), román života neschopného dědice úpadkového rodu, v Dánsku úředně kdysi zabavený pro přílišný naturalismus; *U cesty* (1886, táž 1912); *Tina* (1889, H. Hackenschmied 1920), tragédie v lásce zklamané učitelské dcery; *Její výsost* (1890, týž 1911); *Ludvíkovi* (1896, M. Lesná-Krausová 1918), *Šedý dům* (1901, H. Kosterka 1908), *Michael* (1902, táž 1919), příběh chorobné lásky malíře k jeho žáku.

X 8—31
BARÉNYIOVÁ, OLGA: Janka. Román. Sfinx — Boh. Janda, Praha 1941. 8°, str. 265.

Román opuštěné maďarské divenky, jež prožije 4 léta v klášteře s mnoha jinými stejně postiženými děvčaty. Autorka hledá a nalézá jen stinné stránky řeholního života a klášterní výchovy. Nic v katolicismu neuje její nemilosrdné kritice a posměchu.

X *Rybí náměstí.* Sfinx. 1942. 16×23. Str. 302.

V „*Rybím náměstí*“ zachyceny sny, touhy a schůzky několika mladých dívek. Mnohá místa divčí mládež pohorší (str. 33, 37, 48, 65, 78, 103, 114, 129 atd.). NB

BAROJA (barocha) PIO (* 1872). Špan. romanopisec, novelist a kritik. Jeho četné romány, dějově napínavé, často dobrodružné, naturalisticky, ale chvatně psané, jsou ve vlasti velmi oblíbeny, umělecky však nevynikají. Nejednou šíří v nich autor, smýšlením filosemita, své pokrokové i protináb. názory. Kromě drobnějších prací přeložen jen starší román *Dědičný pán Labrazský* (A. Píkhart 1906).

BARRILI ANTONIO GIULIO (1836 až 1908). It. romanop., básník, dramatik a žurnalista, povoláním univ. prof. v Janově. Napsal lehkým slohem množství rodinných a hist. románů, jež jsou v Itálii oblíbenou záb. četbou. Lit. ceny nemají, jsou rozvláčné, po stránce náb. přímo závadné: autor, spolubojov-

ník Garibaldiho, propaguje jimi i své proticírck. a mravně cynické názory. Platí to také o většině čes. překladů. Jako sen (1875, Fr. Pover 1887) je nemožná fantazie o romant. lásce. *Bílý kos* (anonym 1891) rovněž fantast., nechutné příběhy kapitánovy. *Předčítatel kněžnin* (anonym 1892) líčí řím. společnost po zabrání pap. státu. *Poklad indické Golcondy* (G. Horlivý 1927), zastaralá, velmi povrchní romantika.

X 8—31
BÁRTA, JAN: Vítěz. Román panictví. Dubský Praha 1920. 8°. Stran 300. Cena brož. 23 Kčs.

Oslava nezloinného panictví, ale i líčení nezřízené ženské pohlavnosti z dějin slovenských 14. století. Ma

MM
BARTOŠ, AUGUSTIN: Honzovo bloudění. Ilustr. Jarmila Bartošová. Nakl. Jedličkův ústav, Praha. 1944. 18×25. Str. IV/121/III, brož. 93 Kčs.

Tendenční skladba, již chybí umělecká forma, dějová logika i poetické pojetí. Nehoráznost a nechutnost místo vtípu. Namířeno proti klášterům s blahobytným lidem. Nelze doporučovat. Vevj.

BARTOŠ FRANTIŠEK MICHÁLEK PhDr, naroz. 1889 v Rychnově n. Kn., docent církevních dějin Husovy evangelické fakulty bohoslovecké v Praze. Obdivovatel Husa a husitství. V Husovi ovšem ctí spíše revolučního odbojníka než náboženského myslitele. K poznání doby husitské přispěl hodně objevením a otiskem četných pramenů (manifestů husitských, náboženských pamfletů a j.), které vyhledával i v cizozemských knihovnách. Záslužný je jeho soupis rukopisů Národního musea v Praze. Husitské hnutí se snažil zasadit do celoevropské souvislosti, hledal jeho myšlenkové zdroje a sledoval jeho vztahy k cizině („Husitství a cizina“ 1931). Stejně jako imponující učeností je Bartoš proslulý množstvím dohadů, domněnek a ukvapených závěrů, které vyvozoval ze svých pramenů. Kritický čtenář nemůže zdaleka brát za bernou minci vše, co Bartoš uvádí. — Pekař píše o B.: „...splášená libovolnost jeho soudů, nesených

tendenci zcela bezohlednou ku pravdě, způsobuje, že, žádnou z jeho konklusí, žádnou jeho kombinaci nemůžeš přijmout bez kritické zkoušky; a ta vede obyčejně k poznání, že Bartoš nemá pravdu... ze samých, „sotva“, „nejspíše“, „podobá se“ sestrojí si kombinaci, jejíž konstrukci se kritický badatel nedovede neusmátí“ (Č. Č. H. 1921, str. 477). Sm

X 92

BARTOŠ, Fr. MICHÁLEK: Hus a město Kostnice 1415—1915. Nakl. Společnost Husova musea v Praze. 1934. Str. 36 a 1 obr.

Historie Husovy úcty v místě, kde byl upálen. Jednostranně oslavuje Husa. Sm

VMM Husitsví a cizina. Nakl. Čin Praha. 1931. Str. 264.

S velkou pilí shromážděný soubor dokumentů, ale v jejich užití je plno dohadů a nepřesvědčujících domněnek. V hlavních otázkách husitských dějin se Bartoš naprosto rozchází s pojetím Pekařovým. Sm

X Lipany. 1934. Str. 96.

Brožura psaná pro „venkovské osvětlové pracovníky“. Má ovšem vědeckou úroveň hodnou svého určení. Sm

X O Husa a o Husovi. 1935. Str. 131. Knihov. Svazu nár. osvobození sv. 104. 1935. Str. 131.

Knihka ne vědecká, ale bojovná. Husa líčí ne jako dějinnou osobnost, nýbrž jako vzor odbojníka. Sm

X Prokop Veliký. Moravský legionář Bmo. 1934. Str. 103.

Stejně jako brožura „Lipany“ oplakává bitvu lipanskou, kterou považuje za národní neštěstí. Sm

OMM Půlstoletí husitského bádání a nové nálezy husitských památek. Nakl. Společ. Husova musea v Praze. 1935. Str. 32.

Autor tu může mluvit hlavně o sobě, čím sám přispěl k objevení nových pramenů o husitství. Sm

BARTOŠ JAN (* 1893—1946). (Pseud. Brauner.) Čes. dramatik a div. i lit. essayista, povoláním správce div. odd. Nár. musea. Z četných div. her různorodého obsahu i nestejně ceny vzbudily dočasnou pozornost, zvl. Krkavci (1920), Námluvy (1921), Vzbouření na jevišti (1924), Dobyvatelé (1927) a j. Román Ondřej a Isabella (1929). Kniha Daleká cesta (1929) obsahuje úvahy o nár. obsahu č. kultury.

X 8—31

BARTOŠ, JAN (ps. J. Brauner): Hercovo tajemství. Divadelní úvahy. Nakl. Müller a spol., Turnov. 1926. 14×18. Str. 53-3 l. Brož. 9 Kčs. „Vyznávám přesvědčení, že svět vznikl z vůle uvědomit si sebe sama v názorné manifestaci jevové.“ (8) (8) Sedl.

32

BASTIAT, FREDERIC: Co je vidět a co není vidět. Přel. Kulhánková J. - Batchan E. Nakl. Život a práce, Volná myšlenka, 1923. 8°. Stran 104. Cena brož. 5,50 Kčs.

Pamfléty sociální a politické.

BATEK ALEXANDER (Sommer-B.) PhDr. (* 15. VI. 1874 v Prádle u Nepomuku, † 6. IV. 1944 v Praze), propagátor „svobodného myšlení“, eubiotiky, abstinence od alkoholu, kouření, přirozené mravouky, vegetarián, chemik, vyd. 1907—1914 Ilustr. přednášky (na 400) 200 brož. „Jen to nejdůležitější“. Příručku chemie, Mravouka přirozená (1920), Přehled mineral. a geologie, román „Ocelové paže“ (1921).

X 92

BATEK, ALEXANDER, SOMMER: Jak jsem padesát let žil a pracoval. 1874—1924. Nakl. Kočí, 1927. 8°. Stran 450.

Zajímavé jen potud, že ukazuje jaký nepokoj zmítá duší, když se zpronevěřila jedinému pravému náboženství. Hledá útěchu v českobratrství, spiritismu, Volné myšlenky a konečně padá v náruč bezvyznání. Když neprohlásil v chemii, stal se umravňovatelem národa a složil „Přirozenou mravouku“. Na universitu se nedostal a za to odpravil „Ethiku“ prof. Krejčího. Ig. M.

X 331

BATEK, ALEX., SOMMER: Z otročení práce a pokusy o její osvobození. Jako první díl ethiky práce

techn. Nakl. Bursík a Kohout, 1922.
8°. Stran 146-11. Cena brož. 10 Kčs.

X 8—31

BATILLIAT, MARCEL: Radost. Kouzlo jara.

Nezdravé romány. Ma.

BAUDELAIRE (bodlér) CHARLES (1821—1867). Fr. básník světového významu, otec evr. symbolistů a dekadentů. Svou umělecky silnou a formálně, zvl. po hudební stránce dokonalou lyrikou zobrazil „umělé ráje“ svých opiových hašišových požitek, ale také všechnu pochmurnost, marnost a zhnusenost takového převráceného života, hledajícího nakonec útočiště v jakémisi chorobném mysticismu. Jeho hlavní dílo *Květy zla* (1857), stíhané po vyjití žalobou pro nemravnost několika čísel, překl. ve výboru J. Vrchlický a J. Goll (1896), J. Haasz (1919), nejnověji pak *Svata Kadlec* (Básně odsouzené 1930, Poesie 1932) a *Zd. Kalista* (Triptych 1930). Několikrát byly přel. *Malé básně v próse* (H. Jelínek 1901, 1932, J. Fořt 1929). Menší práce: *Hašiš a víno* (J. Hart 1911), iron. povídka *Fanfarlo* (J. Nevařilová 1927, Vl. Žikeš 1927), *Mladý čaroděj* (F. Krčma 1921), *Starý Kejklíř, Vdovy* (H. Jelínek 1923). Celé toto dílo lidsky nešťastného básníka, jedněmi nadšeně oslavované, jinými střídavě odmítané, jest určeno ovšem jen lit. labužníkům.

X 17

BAYET, ALBERT (* 1881, fr. sociolog, studující jevy mravní): *Morálka a věda*. Nakl. Život a práce (Volná myšlenka), 1936. 8°. Stran 95, cena brož. 8,50 Kčs.

X 329. 14

BEBEL, AUGUST (* 1840—1913, zakladatel něm. soc. demokr., více agitátor než myslitel): *Žena a socialism*. Nakl. Svěcený, 1911. 8°. Stran 512.

Nevědecky tendenčně zkresluje křesťanství. S.

BEDEL MAURICE (* 1884). Fr. románopisec, jenž nezaslouženě vzbudil sensaci románem *Zamilovaný Jérôme na šedesátém stupni severní šířky* (1927, J. Rottová 1931) vysmívá se tu mimo jiné i mravní čistotě,

jaká panuje v Norsku. Podobně činí s líčením Itálie v nepřel. dosud rom. *Philippine* (1930).

BEDNÁŘ FRANTIŠEK (10. VII. 1884 ve Víru na Mor.). Č. evang. bohosl. spis., red. čas. Hus, prof. Husovy ev. fak. v Praze. Vedle odb. spisů z církv. práva a z dějin své církve vydal také sbírku povídek.

OMM 322

BEDNÁŘ, FRANT.: *Církev a stát*. Melantrich 1934. 8°. Stran 236-III. Cena brož. 19 Kčs, váz. 33 Kčs.

Ačkoliv se stanoviska katol. církve nelze souhlasiti s názory, které autor v knize vydává za své, přece jsme mu povděčni za zajímavý přehledný obraz o vývoji poměru církve a státu od dob světové říše římské až do doby nejnovější s opatrnou a ušlechtilou prognosou do budoucnosti. Poučný je výklad §§ 122 a 303 tr. zák.! Ig. M.

X 8—31

BEDNÁŘ, FRANT.: *Jiskry v temnu*. Obrazy ze zápasů českého člověka. Čas. Hus, Praha 1938. 8°. Stran 239. Cena 24 K, váz. 35 K.

Lit. nenáročná, v tendenčně protest. osvětlení podané příběhy z místních a rodových kronik mor. evangeliků na Vysočině, Slovácku a Valašsku v 18. stol. s náměty již bezpočtukrát zpracovanými. Ma.

BEDNÁŘ JAN ALOIS (* 1902), Černovice u Tábora. Hlásá novou nár. filozofii: harmonismus, sofokracii, t. j. vládu několika vůdců a odborníků. *Harmonismus* (1929), *Manifest sofokracie* (1932).

BEKANEY M., vl. jm. Lad. Mayer, inž. v Praze. Vylíčil reportážně a naturalist. vzpomínky ze svých student. a vojen. let za 1. svět. války v knize *Trotl* (1933). Je v ní hodně švejkovského cynismu.

Příloha časopisu „Dobrý pastýř“. Vydává Exerciční dům Frýdek. Telefon č. 38. Číslo účtu Pošt. spoř. 303.183. — Vychází jednou týdně. — Tiskárna Lüdemann v nár. spr., Č. Těšín. — Novinové výplatné povoleno ředitelstvím pošt v Opavě č. IA-2370-0:62028/47 ze dne 22. 12. 1947. Podací a dohlédací pošt. úřad Frýdek 2. — Předplatné na rok 50 Kčs.

S

252

BAAR, JINDŘICH Š.: Vánoce. Cesta k nebeskému Betlemu. Jako II. sv. Homilet. díla J. Š. Baara pro tisk připravil a úvodní studií opatřil P. Jan Lebeda. Obálku a frontispic provedl A. Moravec. B. Rupp 1947. Str. 241-VII, cena brož. 75 Kčs.

Sborník kázání jednak zachovaných v rukopisné pozůstalosti B. jednak otištěných před 50, 40 lety v Kazatelně. Kázání, jež byla kdysi připravena pro tisk, jsou většinou mnohem propracovanější, více založena na Písmě sv. Baarova kázání nejsou sice pozoruhodná theologickou hloubkou, nemívají ani apoštolské naléhavosti a burcuující síly, spojují však krásu slova se skutečným křesťanským, nejednou originálním a působivým poučením. Může z nich opravdu mnoho výtěžit i dnešní kazatel.
drš

92

BENEŠ, VOJTA: Naše maminka. Ilustr. Karel Müller. Grafika v Plzni a Družst. práce v Praze. VII. vydání, 1947. 17×24. Stran 68, 8 bar. litografií. Cena váz. 48 Kčs.

Kniha obsahuje vzpomínky na matku a rod Benešů z Kožlan. Autor zdůrazňuje matčinu pracovitost, píli, obětavost i zbožnost, uvádí modlitby posní, pouti a oblību písňe „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“, což u autora, který zbožnost ztratil, zvláště překvapuje. Kniha budí úctu k rodičům, pomoc mezi sourozenci a informuje pěkně též o mládí presidenta Dr Beneše. Pro mládež od 7—14 let. Ilustrace vhodné.
Tv.

M

8—31

BROMFIELD, LOUIS: Když nastaly deště. Přel. Anna Kučerová. Jar. Podroužek, Praha, 1947. 13×19. Str. 690, cena brož. 165 Kčs, váz. 205 Kčs.

Román z Přední Indie, o městě Rančipur, kde za monsunu praskne pře-

hrada při zemětřesení a voda zaplaví kraj, zničí město, jež zbylí obyvatelé staví znovu. Na této katastrofě jsou účastny některé osoby domácí i přistěhovalí Evropané a Američané, znechucení civilisací a prázdnotou života. Evropská kultura je tu líčena jako dekadentní, kterou přežilo křesťanství nezachráně, indická opět hledá teprv nový výraz. Propaguje vyrovnání ras i náboženství. Mnoho erotiky, naturalisticky líčené, a správné ocenění nezastře tento nedostatek. Hodí se jen pro dospělě jako ukázka názoru protestantského Američana na evropskou kulturu a civilisaci.
Tv.

DV

32

CAMPANELLA, TOMÁŠ: Sluneční stát čili vymyšlený rozhovor o představě státu. Přel. Maxm. Ryšánek. Nakl. Jan Laichter, Praha, 1934. 14×22. Stran 106. Cena brož. 21 Kčs. Laichterova filosof. knihovna 9.

Názory italského dominik. mnicha v 16. stol. na stát, jak má vypadat. Líčí stát kdesi v Indii jako vzorný. Jsou to názory renesance smíchané s názory křesťanskými, jež autor sám později opravuje. Socialisté a komunisté vidí v něm svého předchůdce, neboť doporučuje komunismus majetku, žen. Astrologické výklady doplňují názory, takže je jasno, odkud autor čerpá. Názory autorovy o eugenice, poměru práce tělesné a duševní, strojů, škol a jiných zřízení jsou tu vysloveny jasně, ostatní převzato z autorů jiných, většinou jmenovaných. Lze souhlasit s oceněním knihy, které v doslovu napsal J. B. Kozák. Dnes dílo nemá aktuálnosti a vypadá naivně.
Tv.

S

335. 5

ČALA, Dr ANTONÍN: Marxismus v myšlení a životě. Společenské podniky v Přerově 1947. Stran 170. Cena brož. 90 Kčs.

Je to kniha statečná. Psátí dnes proti marxismu, když se k němu hlásí velká

část národa, to vyžaduje odvahy. Až dojmají dopisy dělníků komunistů, kteří v komunismu ruském vidí záchranu lidstva a nejbezpečnější záštitu slovanství, ale při tom by křečovitě chtěli pro sebe a rodinu zachrániti víru a jsou přesvědčeni, že komunismus a křesťanství spojití lze. Tak bezvadně se osvědčuje taktika komunismu, která praví: Na vrabce ne s bubnem! Násilné vystupování proti víře by nám odradilo ty, kdo ještě příliš lnou k víře! Proto poněmáhlu vpravuj jim jednotlivé prvky marxismu, nadpřirozená víra v nich pak odumře sama! Dr Čala nebojácně odkrývá pravou tvář marxismu, jeho konečné úmysly i jeho taktiku.

Někomu se snad bude první část knihy zdáti příliš theoretická. Ale mezi stoupenci marxismu jsou nejen Zápotočí, kteří se věnují řešení čistě praktických otázek v duchu marxismu, nýbrž i Kolmanové, kteří pečují o upevnění vědeckých a filosofických základů marxismu, a ti dělají práci neméně nebezpečnou než praktikové.

Práce Dr Čaly není povrchní; vše je v ní doloženo a snese nápor. Při vši své solidnosti není však psána s těžkou pochopitelnou učeností; porozumí jí ne pouze člověk studovaný, nýbrž každý, kdo dovede důkladně mysliti.

Jsem přesvědčen, že kniha vykoná mnoho dobrého a musíme spisovateli — známému profesoru dominikánského bohovědného učiliště v Olomouci — býti vděční za dlouhou a namáhavou práci, kterou tento spis vyžadoval. Tím vděčnější mu musíme býti, protože kniha není jen na to, aby zdobila knihovnu (ačkoli i její zevnější úprava je velmi pečlivá, nýbrž aby skýtala bezpečnou orientaci v nejistotách.

Dr B. Vašek.

DM

91

ČAPEK, KAREL: Cesta na sever. Pro větší názornost provázená obrázky autorovými a básněmi jeho ženy. Fr. Borový, Praha. II. vydání, 1936. 11×18. Stran 286.

Autor popisuje svou cestu do Skandinávie, prohlíží napřed Dánsko, na lodi sleduje pobřeží Norska, na Severním mysu vstupuje na pevninu a z Narviku projíždí vlakem přes Švédsko. Obvyklý Čapkův styl, hledání zvláštností pro naše oči, dobře vystižených, rychlé cestování nedovolí však proniknout duši

obyvatelstva. Touha po sytosti barev vede až k triviálním výrazům — kletby, jméno Boží nadarmo. V ději vsunuty kritiky současné doby, narážky na nacismus i naše politické poměry, ale narážkám porozumí sečtělý čtenář. Tv.

DM

91

ČAPEK, KAREL: Výlet do Španěl. Osvětlené obrázky autorovými. Nakl. Fr. Borový, Praha. II. vydání, 1940. 11×18. Stran 184.

Autor zde líčí jízdu Španělskem bez udání data, svým humorným a siláckým slohem popisuje zastávky v jednotlivých městech, zvláště v Seville, kde se mu líbilo. Autor si všímá života na ulicích měst, kreslí barvitě, svižně figury, charakterisuje býčí zápasy, chápe zálibu Španělů pro ně, ale i odpor cizinců. Klad díla je, že autor jediný chápe Španěly v jejich poměru k islamu a arch. kultuře, katolicismus Španělů na rozdíl jiných autorů nechává na pokoji; vadou je časté užívání klení a jména Božího zbytečně. Pro dospělě. Tv.

X

8—31

FOREJT, ALAN: Pampa Florida. Ilustr. Ing. K. Ležatka. Alanovo nakl., Praha. II. vydání, 1947. 8°. Stran 277-II. Cena brož. 118 Kčs.

Knihla cestopisně dobrodružná, určená pro mládež, ale svým obsahem se nehodí ani pro dospělě. Proti víře i mravům. N. B. z.

D

8—31

GLAZAROVÁ, JARMILA: Roky v kruhu. Román. Družst. práce, Praha. VII. vydání, 1947. 8°. Str. 402-II. Cena brož. 52 Kčs, váz. 72 Kčs.

Tichá idyla šťastného manželského života starého lékaře a jeho mladé ženy v zahradním domě v malém městě u Mor. Ostravy, a to v průběhu čtyř ročních období. Ma. z.

D

8—31

HALPER, ALBERT: Dílna. Přel. Jiří Pober. Nakl. Máj. II. vydání, 1947. 8°. Stran 471-IV. Cena brož. 150 Kčs, váz. 200 Kčs.

Sociálně politický román z Ameriky ukazuje přerod odborově neorganisova-

ných zaměstnanců tiskár. dílny v členy uvědoměle organisované. Rozvleklé a málo pro nás zajímavé.

Ma. z.

V 8—31
HANUŠ, M.: Méněcennost. Nakl. V. Petr. II. vydání, 1947. 8°. Stran 594-II. Cena brož. 165 Kčs.

Román kreslí postavu lékaře, jenž trpí podlomeným vědomím viny oproti své manželce a odcizuje se proto i svým synům a životu. Mnoho psychol. analýsy upadlé, života neschopné povahy, ale málo kladu. Ma. z.

HUGO, (ygo) VICTOR (1802—1885). Fr. básník, dramatik, romanop. a essayista, hl. představitel romant. školy. Umělecky nejsilnější částí jeho velkého lit. díla je lyrika, nejslabší pak romány: jejich osoby jsou jen výplody rozdílné obrazivosti, postavené proti sobě v ostrých protivách, bez psycholog. zdůvodnění i bez hist. pravdivosti. Skoro všechny mnoho mluví vzdutými, myšlenkově mělkými frázemi; jimi vyjadřuje básník, v první době věřící katolík, nejen své humanitně sociální, ale i náboženské názory: jsou v jádře deistické i pantheistické, nepřátelské posít. nábož. vůbec, zvl. pak kat. církvi, zejm. papežství a kněžstvu. Protináb. tendence jeví se nejvíce v básn. cyklech *Legenda věků* (1859, 1877, 1883), v dram. *Torquemada* (1882) a v rom. *Chrám Matky Boží* (1831) a v *Bídnicí* (1862). Tyto dva romány také církev výslovně zavrhl (28. VII. 1834 a 20. VI. 1864). Ale i v ostatních románech, až na malé výjimky, jsou rozptýleny různé nesprávné názory a protikat. posměšky i nespravedlivé útoky, jež mohou pohoršit nevyspělé a nekritické čtenáře. Skutečně vyspělým pak dá četba jeho spisů příliš málo: V. Hugo nikdy nebyl a nebude básníkem duší jemných, pravdivých a hlubokých.

NDM 8—31

HUGO, VICTOR MARIE vicomte: *Dělníci moře*. Díl I-II. Ilustr. Fr. Horník. Státní nakladatelství, 1947. 8°.

Nejcharakterističtější dílo Hugovo a také nábožensky nejméně škodlivé. Jeho hrdina, prostý rybář, zápasí tvrdě s mořem, ale podléhá v boji o srdce dívky a bere si sám život. Ma. z.

V

595. 76

JAVOREK, VLADIMÍR: Klíč k určování brouků Č. S. R. 589 kreseb autora. Obálka Fr. Vrobla. Nakl. R. Promberger v Olomouci. I. vydání, 1947. 16×22. Stran 956. Cena brož. 296 Kčs.

Javorkův klíč je dobrým průvodcem po naší broučí fauně. Zachycuje nejběžnější naše brouky. Pracuje moderní metodou. Kromě vlastního klíče je v knize odborná terminologie broučího těla, pokyny pro sběratele a 589 perokreseb. Kniha má být přípravou k dílům obsažnějším. Vydání Klíče k určování brouků jistě potěší milovníky nejdrobnějších obyvatel naší vlasti.

Mal.

KATAJEV, VALENTIN (* 1897). Rus. povídkář, romanop. a dramatik. Z někt. jeho prací silně proniká sovět. tendence, ale jinak vyznačuje je lidský soucit a mnohdy až lyricky laděný styl.

D 8—31

KATAJEV, VALENTIN PETROVIČ: *Na obzoru plachta bílá*. Z ruštiny přel. Jos. Bečka. Sfinx, Boh. Janda, Praha. II. vydání, 1947. 8°. Stran 275. Cena brož. 85 Kčs, váz. 110 Kčs.

V románově kresbě ze vzpomínek na vlastní mládí v rodné Oděse líčí spisovatel působivě revoluční ovzduší roku 1905, vzpouru námořníků a zvláště dobrodružné osudy proletářského hochy.

Maz.

KONRÁD, KAREL (* 28. III. 1899 v Lounech). Č. povídkář, romanop. a feuilleton. novinář v Praze. Až na válečný román „Rozchod“ je surrealistou, obdařeným básnickou bohatou obrazivostí, kterou si zejm. ve svých lyr. prózách, rozbíjejících obvyklé lit. formy, přetváří skutečnost ve vysněný svět a v něm pak rád satiricky zesměšňuje soudobé občanské necnosti. Vyznačuje jej přítom samoučelná kultura slova, ale někdy i záliba v siláckých výrazech.

V 8—31

KONRÁD, KAREL: *Postele bez nebes*. Nakl. Svoboda, Praha, 1947. 8°. Stran 212. Cena brož. 75 Kčs, váz. 100 Kčs.

Básn. metaforami přetížené, ale jemné vypravování o družince 4 lounských chlapců, vedených malým děvčátkem: prožívají dětské radosti i trudy, hry a dobrodružství, balkánskou válku i pohraniční národnostní zápasy. Ma. z.

KUBEŠ, KONRÁD MARIA (* 25. XI. 1890). Č. bohověd. spis., zvl. v oboru apolog., asket. a homilet., kněz Tov. Jež.

VM 239

KUBEŠ, P. KONRÁD M. T. J.: Se štítem pravdy. (Apologetická abeceda.) Nákladem Svazu katol. žen a dívek Čsl. republiky v Brně (A—L), str. 384.

Všechny Kubešovy knihy vykazují neobyčejnou životnost zpracovaných temat, plynlost a bohatství výrazu a především úžasnou, závidění hodnou sčtetlost autorovu. Těchto vlastností neupře nikdo ani jeho Abecedě, která podává hojnost solidních odpovědí na nejběžnější protináboženské a proticírkevní fráze.

Knížečka však vzbudí patrně v nejednom čtenáři i nemilé dojmy. Již zevní úprava knihy, recensní výtisk bez obálky, působí nevlídně. Úvod ke knize je nepochopitelně osobní polemika a působí odpudivě. Celý způsob apologie je příliš řečnický a tím vzrušený a neklidný, místy jizlivý, jako by předpokládal samé fanatické, zlomyslné a farizejské odpůrce. Styl více irenický by byl nepochybně všem vítanější a též působivější. Dnes, kdy všichni křesťané jsou, ať chtějí nebo ne, zatlačováni bezbožectvím na společnou linii, obrací se Abeceda, tuším, většinou proti starším protestantským proticírkevním klepům, kdežto časovější hesla povahy sociologické jsou jen stručně vyřízena. U těžkých obvinění, na př. o Lutherových nemravnostech, by měly být ihned citovány solidní spolehlivé prameny, vůbec též u jiných hesel. U vnitrocírkevních sporů, patří-li sem vůbec, bylo by snad více v duchu knihy ukázat, že se papež neprovinil proti svému pastýřskému a učitelskému úřadu, na př. v otázce akomodace v misiích nebo účinnosti milosti, místo trpkého zjišťování, že kdysi rozhodli papežové protijesuitsky. Jistě se tu velmi špatně vyjímá takové heslo *Exercicie s citáty z ženských dopisů a čistě osobní obra-*

nou. Žádoucí by bylo pro skutečnou informaci uvádět i hlavní životní data osob, o nichž je řeč.

Osvobodí-li se tato knížka, pokud jen možno, od všeho osobního subjektivismu, bude to značně dobrá apologetická příručka, jaká měla již dávno u nás vyjít.

—

8—94

LADA, JOSEF: Kronika mého života. Ilustr. autor. Nakl. Čsl. Kompas, Praha. II. vydání, 1947. 4°. Str. 391-VII, 22 obr. příloh. Cena brož. 336 Kčs, váz. 390 Kčs.

Vypravuje o svém dětství, jak si chudý chlapec hrával, jak dychtil po poznání, které ho ustavičně hnalo k cíli jeho života — malbě. S láskou a plným respektem mluví o náboženské tradici, kterou ctí a zachovává i ve své vlastní rodině. E. V.

LONDON (londn), JACK (* 1876 v San Francisku, † 1916 v Kalifornii). Am. romanop. a povídkář, vl. jm. John Griffith, novin. reportér. Ve svých běžně psaných spisech, jejichž jedinou slovesnou hodnotou je plastické vyprávěčské umění, zpracoval bohaté zkušenosti svého dobrodruž. života i pozdějších cest ve všech koutech světa. Největší pseudolit. pověst si získal romány, v jejichž hrdinech oslavuje jako amer. individualista hrubou sílu bílých dobyvatelů, zápasících bezohledně s přírodou i lidmi, ale neschopných často vyšších vznětů. Trebas v těchto dílech není nečistě erotiky, nepovznášejí čtenáře, ale spíše přitlačují k zemi kultem brutality a primitivnosti lidské povahy. Nepůsobí lépe ani druhý hlavní motiv jeho knih: sympatie k vyděděncům lidské společnosti. Projev il tu nejednou i své socialist. smýšlení, tak jako jinde povrchním vzděláním získané vědomosti o evoluč. theorii. Oslavovatel tělesné síly, vyčerpán alkoholismem, skončil ve 40 letech — sebevraždou.

N

8—31

LONDON, JACK: Bílý Tesák. Ilustr. Jos. Brož. Nakl. ELK, Praha, 1947. 13×18. Stran 275-II. Cena brož. 40 Kčs (pro členy).

Zajímavé osudy psa vlčáka na svobodě i jako tahouna a hlídače v lid-

ských službách. Málo vkusně jmenují se tu lidé s psího hlediska „bohy“. Pro mládež příliš realistické. *Ma. z.*

LOVRÍČ, PAVEL. Charv., česky píšící povídkář, romanop. feuilleton. a spis. pro mládež, syn spis. Božo L-e. V dosavad. jeho díle nestejně lit. hodnoty proniká zvl. snívá romantičnost, vzdalující se od skutečného života.

V

8—31

LOVRÍČ, PAVEL: Sen o věčné lásce. Nakl. Šolz a Šimáček, Praha, 1947. 8°. Stran 184. Cena brož. 45 Kčs.

Lyrické líčení bezstarostně idylického života bohatého vinaře a jeho české ženy na jižním ostrůvku, kde jejich láska překoná i hrozící nebezpečí manželské zpronevěry. Děj je nepatrný.

Ma. z.

N

92

MICKIE, ALLAN A.: Operace Hemingway. Přel. Josef Kuchynka. Nakl. Toužimský a Moravec, Praha. I. vydání, 1947. 14×21. Stran 48. Cena brož. 7,50 Kčs. Ze sbírky „Polnice“ č. 15.

Skupina anglických vojnů s velitelem G. Keyesem chtějí se zmocnit polního maršála E. Rommela živého nebo mrtvého. Ponorkou dostanou se k pobřeží Afriky do týlu Němců. Odvážný podnik se nezdařil. E. Rommel večer odletěl do Říma. Oddíl anglických vojáků byl pobit, někteří zajati. Pro hochy od 12—15 let. *Mal.*

MILTON, (miltn) JOHN (* 9. XII. 1608 v Londýně, † 8. XI. 1674 t.). Angl. slavný básník, dram. a náb. i polit. public. Své purit. a nekatol. smýšlení projevil hl. v četných polem. spisech a jen částečně v zákl. pojetí svých velkých eposejí.

M

8—1

MILTON, JOHN: V ráj opět nabytý. Př. A. Zvičimský. Otto, 1896. 8°. Stran 98-I.

Pozdější protějšek „Ztraceného ráje“ líčí názorně, ale značně rétoricky a nezáživně pokušení Kristovo na poušti. V některých věcech odchyluje se od Písma sv. *Ma. z.*

MORÁVEK, JAN (* 1. V. 1888 v Kameném Přívoze n. Sáz.). Č. romanop., povídk. a spis. lid. div. her i povídek pro mládež, red. obrázk. týd. v Praze. Ve svých románech, zachycujících popisně realist. metodou nejčastěji rodný sáz. kraj a jeho výrazné lid. typy, osvědčil se jako zkušený, jazykově jadrný a formou přístupný vypravěč poutavých milostných a rodinných osudů. Projevuje přitom životní optimismus, založený hl. na plném vyžití erotickém a na víře ve spravedlivé uspořádání věcí tohoto světa, ale nevaroval se vždy ani konvenční sentimentality a libivé romanesknosti, ani zbytků naturalist. záliby v líčení brutálních pudů a rodinných rozvatů. Proto nemají jeho romány, třeba dávají v šablonovitě kladených kontrastech obyčejně vítězití dobru nad zlem, větších mravně výchovných kladů a některé mohou i mástí své průměrné čtenáře autorovým liberalist. názorem na ženu a manželství.

D

8—31

MORÁVEK, JAN: Plavci na Sázavě. Obálka od L. Ríchtra. Melantrich. V. vydání, 1947. 8°. Stran 215-I, 12 příloh. Cena brož. 60 Kčs.

Prosté osudy dvou mileneckých dvojic zasadil spis. do rámce podrobného líčení života sázavských vorařů na konci min. stol., jejich bojů s drsnými živly, kapitálem i konkurencí. *Ma. z.*

NAZOR, VLADIMÍR (* 30. V. 1876 na ostrově Brači, zastřelen v Řijnu 1944). Charv. básník, povídk., romanop., dram. a spis. pro mládež. člen Akad., řed. r. gymn. na Sušaku. Jako silně individualistický, form. dokonalý lyrik patřil k vůdčím zjevům charv. lit. Moderny. Obsahově jde jeho tvorba od pohansky laděné oslavy antické krásy a radosti ze života i od nietzscheov. kultu nadčlověka a náb. skepsi k tradičním mravním ideálům lidsk. soucitu a lásky k vlasti.

M

8—93

NAZOR, VLADIMÍR: Šarko. Co pes vyprávěl. Přel. Vil. Nezbeda. Ilustr. Fr. Pokorný. Státní nakl. II. vydání, 1942. 8°. Stran 188. Cena 25 Kčs. „Sad“ sv. 85.

Spisovatel vložil do vyprávění svého psa mnoho zážitků a příběhů z vlastního života. Je to i básnický hodně uměle přestylisované, věcně pak nepřírozené zlidštění zvířete, jehož význam sotva pochopí i vyspělé děti.

Ma. z.

POCHE, EMANUEL PhDr (* 8. X. 1903 v Praze). Č. spis. v oboru dějin umění a vlastivědy, úř. Stát. fotoměř. ústavu v Praze.

VD

73

POCHE, EMANUEL (úvodní studii): Feidias. Nakl. S. V. U. Mánes—Svoboda v Praze. I. vydání, 1947. 20×30. Stran 38. Cena váz. 48 Kčs. Prameny, sbírka dobrého umění, sv. 59.

O díle tohoto vynikajícího řeckého umělce pojednává Emanuel Poche v úvodní studii. Hutná úvaha je provázána řadou reprodukcí soch a plastik slavného sochaře antického Řecka. Mal.

PRIESTLEY, (prístly) JOHN BOYNTON (1894). Angl. romanop., drama., lit. kritik a essayista. Ve svých románech spojuje technický realismus dobrého vypravěče a znalce všech útvarů všedního života s ideovým romantismem vlídného optimisty a střídmeho, trochu ironického humoristy. Slabou stránkou některých prací jsou dickensovsky důkladné drobnokresebné popisy, jež je rozvlácnými, kdežto v jiných projevuje se smysl i pro dějovou napínavost, dobrodružnost a groteskní sensael.

V

8—31

PRIESTLEY, JOHN BOYNTON: Bratrstvo soudného dne. Román. Z angličtiny přel. W. F. Waller. Slovenské nakladatelství J. Elstner, Praha. II. vydání, 1947. 8°. Stran 318-II. Cena brož. 96 Kčs.

Fantastický, dějově vzrušující román o skupince dobrých lidí, kteří znemožní šílený pokus několika pesimistů zničit špatný svět a všechen život na něm.

Ma. z.

X

8—31

PUJMANOVÁ, MARIE: Pacientka doktora Hegla. Nakl. Družstvo Máje, Praha. IV. vydání, 1947. 8°.

Stran 135-I. Členský svazek Literárního klubu Máj.

Příběh pražské studentky a jejího svědce, lidí povrchních, žijících jen pokožkou a pohrdajících všemi „předsudky“ morálky. Vážný čtenář najde tu snad mnohý dokument doby, ale pro celek se kniha nehodí.

Ma. z.

S

92

ŠPUREK, STANISLAV C. Ss. R.: Svätý Gerard Majella. Exerciční dům ve Frýdku. II. vydání, 1947. Stran 216-IV. Cena váz. 50 Kčs.

Nejzdařilejší zdá se předmluva, shrnující do několika výstižných vět světovou vnitřní a zevní činnost a podávající apologii charismatických jevů, jimiž je tento život přímo přeplněn. Autor přiznává, že nepracoval samostatně, nýbrž že volně parafrasoval obsáhlejší dílo P. Karla Dilgskrona. Uznává sice plně, že nelze brát v rozumnou pochybnost samu divotvornou moc Gerardovu, a to v míře neobyčejné, nicméně však zaslouží pozornosti slovo Dilgskronovo z jeho pozdějších let, že by psal po svých zkušenostech s Italy životopis světcův poněkud jinak, střízlivěji. Místy zachází kniha do zbytečných podrobností a je trochu rozvláčná. Tím ovšem nechci zastiňovat její značné klady jak po stránce formální, tak zvláště v podání jedinečné, originální postavy světce, jenž se stává i u nás čím dál známějším zásluhou Ligy sv. Gerarda, jež výborně působí pro duchovní ozdravení našich rodin.

S. F.

NM

8—93

ŠVEC, OSKAR: Desátník Jindra. Nakl. Toužimský a Moravec, Praha. I. vydání, 1947. 14×21. Stran 44. Cena brož. 7,50 Kčs. Ze sbírky „Polnice“ č. 14.

Příběh chlapce Jindry Bartoše z vojenské hudební školy. Pilným cvikem na housle a křídlovku dosahuje prvenství mezi svými kamarády. Za protektorátu dostane se do vládního vojska. V Itálii přejde k partyzánům. Autor si mohl odpustit dvě věty: „Náhoda je strážným andělem vojáků.“ Str. 27. Jindra vzpomínal v Cremoně na odsouzení Quarneriovo (houslaře) církevním soudem k smrti na hranici. Str. 29. Pro chlapce od 12—14 let. Mal.

Seznam starších knih, které se nehodí do katolických knihoven:

(Pokračování.)

BELMONT LEO (* 1865), vl. jm. Leop. Blumental. Polský romanop. a novelista, lit. kritik a publicista, původu žid., smýšlení volnomyšl. Jeho romány, umělecky slabé, mají často sensační ráz a chorobně erotický podklad. Tak povážlivě pokouší se řešiti také „záhadu psychologickou“ v rom. nevinně odsouzeného pro znásilnění děvčátka v předrevol. Rusku. Tajné líčení před porotou (V. Cháb 1921, J. F. Khun 1927).

BELOT (beló) ADOLPHE (1829—1890). Fr. romanop. a dramatik. Jeho četné, dějově napínavé romány byly u nás dříve hojně překládány, ne pro uměl. cenu, jež je malá, ale pro drastický, sensační, někdy i kluzkostmi přeplněný obsah. Na př. *Zločin na boulevardu Bessieres, Černá Venuše, Černý květ, Svědomí a j.*

X 8—94

BELTRAMELLI, ANTONIO: Veselé dětství. Z italštiny přeložil. V. Rovinský. Ilustr. Zd. Guth. Melantrich 1925. 15,5×21. Stran 141-11. Cena brož. 17,50 Kčs.

Odmítáme, protože nešetrně ano i posměšně mluví o věcech víry i mravů.
Chrob.

X 8—31

BENA, LEOP. (č. básník a romanopisec slezského kraje): Anděl a zvíře. Poesie. Nakl. M. Hübner, Brno 1931. 8°. Stran 193-I.

Zdliba v temných, až obludných jevech lidského života.
Ma.

X 8—31

BENA, LEOPOLD: Maryča. Román. Aventinum, 1928. 8°. Stran 136-II. Cena brož. 24 Kčs.

Odpuzuje naturalistickým líčením sex. života.
Ma.

BERGSON (berkson) HENRI (* 1859). Francouzský filosof; proti materialismu a přepjaté rozumové kultuře hlásá, že organem filosofie není rozum, nýbrž

intuice; podstata všeho je životní elán; zdůrazňuje svobodu a samostatnost ducha vůči tělesnu. B. má veliký vliv na duchovní život nejen ve Francii zvláště proto, že dovede svým myšlenkám dát dokonalou uměleckou formu. 1928 obdržel Nobelovu cenu pro literaturu. Slabost B-ovy filosofie, proti níž bojují franc. novoscholastikové je v tom, že zdůrazněním pohybu (élan vitale) dochází k popírání trvalého bytí a končí v pantheismu.

X 17

BERGSON, HENRI: Dvojitý pramen mravnosti a náboženství. Z franc. přeložil Václav Černý. Nakl. Laichter. I. vydání.

Zkoumá původ mravnosti a nalézá jej ve společenských zvycích a obyčejích a pak v jakémsi duševním zanícení (emoci), je přesvědčen, že mravnost nemůže být založena na pouhém rozumu a ukazuje, jak náboženství ji podporuje. V náboženství vidí obrannou reakci přírody proti rozkladné moci rozumu a vysvětluje jeho původ z bájevé funkce duševní a z intuice. Ig. M.

X 1

BERGSON, HENRI: Vývoj tvořivý. Z franc. přel. Frd. Pelikán - Fr. Žákavec. I. vydání.

Pokus o biologický výklad světa a zároveň úsilí lidského ducha o vymáčení se z determinismu a mechanismu předešlých století. Hájí svobodu lidské duše v rozhodování, ale jinak nemá s křesťanstvím nic společného. Ig. M.

X 1

BERKELEY, GEORGE: Pojednání o základech lidského poznání. Přeložil Jan Brdík. Nakladatel Jan Laichter v Praze. I. vydání 1938. 14×21. Stran 123. Cena brož. 25 Kčs, váz. 43 Kčs.

Spisovatel chtěje přesvědčiti čtenáře o existenci duchového světa a hlavně Boha, dokazuje, že hmotný svět a všechny jeho hodnoty jsou pouhé představy, Bohem dané. Ig. M.

- X 27
BERNÁŠEK, VLADIMÍR: Tajemství papežské volby. (Na obr. Zápasy o tiaru.) Nakl. Volná Myšlenka, 1938. *Tendenčně protikatol.* Ma.
- X 329. 14
BERNSTEIN, ED. (*1850, něm. socialista): Předpoklady socialismu a úkoly sociální demokracie. Přel. Lad. Machač. Nakl. Samostatnost, Praha, 1902. 8°. Stran 202.
- X 294. 3
BOHN, WOLFGANG: Buddhismus jako ethická kultura v náboženství vykoupení. 8°. I. vydání. *Nadšený obdivovatel buddhismu probírá hlavní nauky buddhistické, zvláště obšírně příkaz: Nezabiješ, dále poměr buddhismu ke státu, přírodě (zvířatům), k umění, vychvaluje jeho snášelivost, staví ji proti netoleranci církvi a kněží a pokouší se ukázat cestu k smíru mezi buddhismem a naukou Kristovou, o jejíž závislosti na buddhismu je přesvědčen.* Ig. M.
- XX BOIS, JULES: Satanova církev.
- BOLELOUCKÝ, FRANTIŠEK (6. I. 1896—21. VI. 1942). Č. povídkář a romanop., řed. zeměd. šk. v Židlochovicích. Jeho práce jsou umělecky nenáročné a pokud jsou čerpány z č. náb. dějin, straní tendenčně nekatolíkům. Tak zvl. hist. román z doby bělohor. na Moravě *Rektor Samuel* (1932). Dříve vydal větší novelu *Pole* (1923).
- X BORECKAJA, MARJA: Hněv lidu. Povídky o říjnu. Opojení lidu.
- X 8—31
BOJKO, R.: Zbytečný. I.—(II.) Tisk. a vydav. společ. Přerov. 1916. 8°. Stran I. 78, II. 48. Cena brož. 7 Kčs. *Suše naturalisticky zveršovaný ponurý příběh o zmračeném dělníku, který se octl před brněnskou porotou pro vraždu své ženy. V úvodu rozváděny nekřesťanské, fatalistické názory. Autor sám vyznal později (1937): „Zbytečný, je nečistý. Styděl jsem se, stydím se zaň...“* Ma. z.
- X BREJCHOVÁ, JAROMÍRA: Elisina cesta do ráje.
- X BRIFFAULT, ROBERT: Dny tápání.
- X BRINGER, R.: Dobrodružství rytíře Maliny o panu Vrabčívovi.
- X BRODSKÝ: Hlas krve. Jan Vladýka.
- X BROMFIELD, LOUIS: Když nastaly deště. Noc v Bombaji. Moderní hrdina. Zázrak (Záhadný případ Annie Spraggové).
- X BRONNEN, ARNOLD: Film a život. Román Barbory La Marr.
- X BROUK, BOHUSLAV: Autosexuálistismus a psycherotismus. O funkcích práce a osobitosti. O smrti, lásce a žárlivosti. Pathologie životní zdatnosti. Psychoanalýza. Psychoanalytická sexuologie.
- X BRU, PAUL: Zhřešilo mládí.
- X BRULAT PAUL: Básníkovo dobrodružství.
- X BRUNTON, PAUL: Hledání Nadjá. Poustevník v Himalajích. Tajná stezka. Tajnosti egyptské. Tajnosti indické. Vnitřní skutečnost.
- X BŘESKÝ, DUŠAN: Bez konce jsou lesy.
- X BUBELOVÁ, LILA: Život člověka
- X BUDINSKÝ, KAREL: Hlasy stínů.
- X BULOVÁ, JOSEFA: Výklad života ze zákonů přírodních.
- X BUZKOVÁ, PAVLA: Krise ženskosti. Pokrokový názor na ženskou otázku.
- CADY, H.: Ku pravdě.
-
- Příloha časopisu „Dobry pastýř“. Vydává Exerciční dům Frýdek. Telefon č. 38. Číslo účtu Pošt. spoř. 303.183. — Vychází jednou týdně. — Tiskárna Lüdemann v nár. spr., Č. Těšín. — Novinové výplatné povoleno ředitelstvím pošt v Opavě č. IA-2370-0:62028/47 ze dne 22. 12. 1947. Podací a dohlédací pošt. úřad Frýdek 2. — Předplatné na rok 50 Kčs.